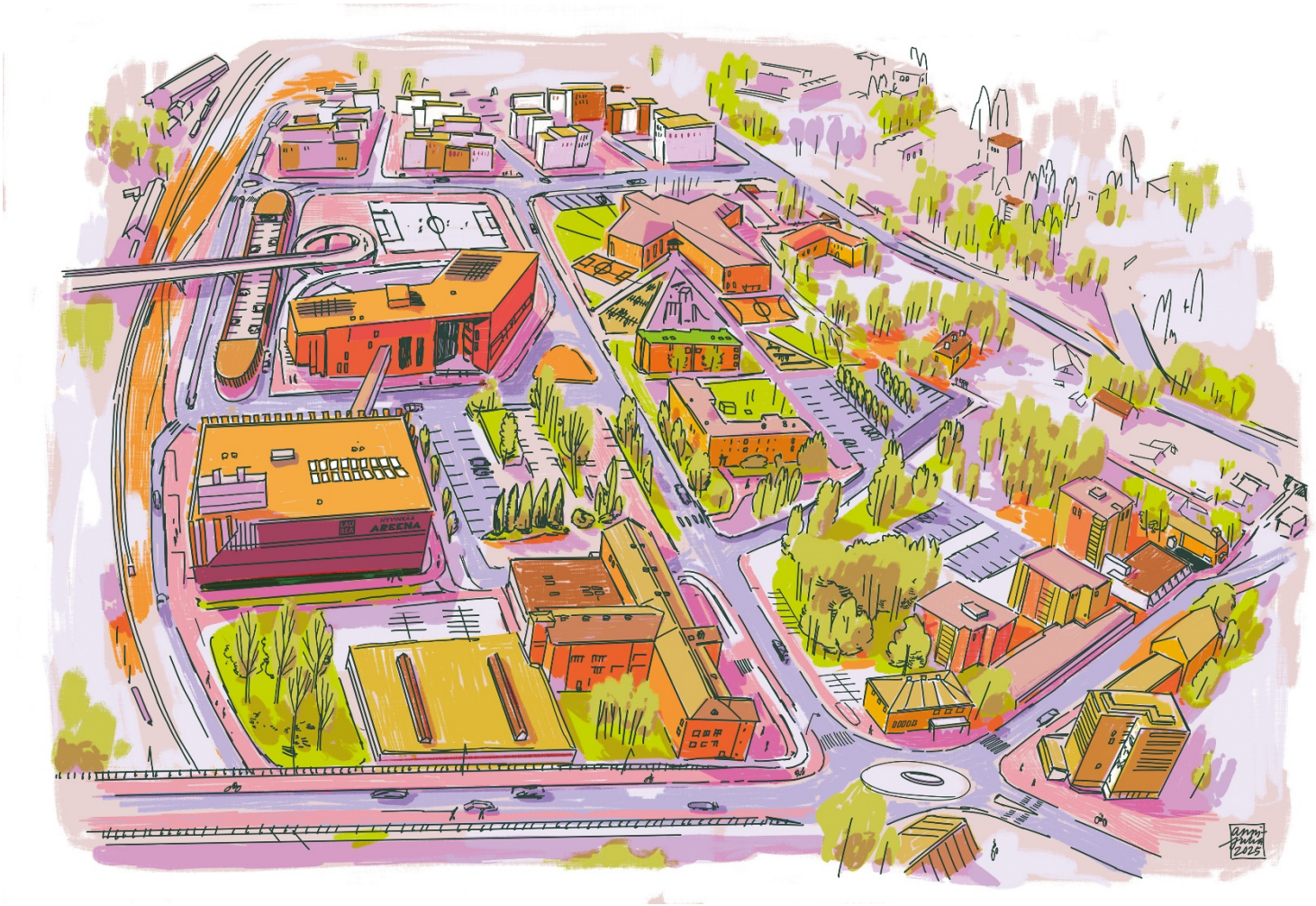
HYVINKÄÄ

Talousarvio 2027

Taloussuunnitelma 2027 – 2029

Investointisuunnitelma 2027 - 2031

Kaupunginvaltuusto 9.11.2026

Sisällys

Yleisperustelut 5
Strategian toteuttaminen – Hyvinkään Pelikirja vuosille 2027 - 2030 5
Hyvinkään kaupungin organisaatio 7
Hyvinkääläisen hyvinvointi 8
Talousarvio- ja strategiaprosessi 10
Toimintaympäristö 11
Väestö 11
Työllisyys 13
Yritysten määrän kehitys ja työpaikat 13
Rakentaminen 14
Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys 14
Taloudelliset lähtökohdat 16
Talouden kehitysnäkymät 16
Kuntatalouden tilanne ja näkymät 16
Kaupungin talous 17
Henkilöstö 21
Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet 22
Talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet 28
Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 29
Käyttötalousosa 31
Kaupunginvaltuusto 33
Tarkastuslautakunta 34
Keskusvaalilautakunta 35
Kaupunginhallitus 35
Kaupungin johto 36
Omaisuuden luovutustulot ja -menot 37
Konsernipalvelut ja hallinto 39
Elinvoima 40
Henkilöstö 42
Talous 44
Hallinto 45
Sivistystoimi 48
Opetuslautakunta 48
Hallinto ja kehittäminen 50
Koulutus 51
Varhaiskasvatuspalvelut 54
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta 58
Tekniikka ja ympäristö 63
Tekninen lautakunta 64
Hallinto ja kehittäminen 65
Tekninen keskus 66

Tilakeskus ... 67
Ympäristölautakunta ... 69
Ympäristökeskus ... 69
Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous ... 73
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto ... 74
Hyvinkään Vesi ... 76
Tuloslaskelmaosa ... 80
Talousarvion 2027 tuloslaskelma ... 80
Taloussuunnitelmakauden tuloslaskelma ... 80
Verotulot ... 84
Valtionosuudet ... 86
Investointiosa ... 89
Investointien perustelut ... 89
Investointilaskelma 2027–2031 ... 90
Investointien hankekortit ... 94
Rahoitusosa ... 101
Hyvinkään kaupunkikonserni ... 104
Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet ... 105
Hyvinkään Lämpövoima Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2027 ... 105
Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2027 ... 107
Hyvinkään Villatehdas Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2027 ... 109
Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalanmäki – Sitovat tavoitteet vuodelle 2027 ... 111
Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernihallinnan perusteet ... 113
Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ... 118
Liitteet ... 120
Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset ... 120
Kaupunginhallitukseen ja lautakuntiin nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet 2027 ... 121
Kaupunginhallitukseen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ... 121
Opetuslautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ... 127
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ... 129
Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ... 130
Ympäristölautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ... 134
Hyvinkään Vesi - Sitovat toiminnalliset tavoitteet ... 136
Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta ... 139

Yleisperustelut

Kaupunkistrategia

Hyvinkään kaupungin toimintamalli ja organisaatio

Talousarvio- ja strategiaprosessi

Hyvinkään kaupungin organisaatio

Toimintaympäristö

Väestö

Työllisyys

Rakentaminen

Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys

Taloudelliset lähtökohdat

Kansantalouden kehitysnäkymät

Julkinen talous ja kuntatalous

Kaupungin talous

Henkilöstö

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

Yleisperustelut

Strategian toteuttaminen – Hyvinkään Pelikirja vuosille 2027 - 2030

Kaupunkistrategia on valtuuston hyväksymä asiakirja ja keskeinen johtamisen ja toiminnan ohjauksen väline. Hyvinkäällä kaupunkistrategia on nimetty Hyvinkään Pelikirjaksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.3.2026 Hyvinkään Pelikirjan vuosille 2027–2030.

Hyvinkään tahtotilana on Pelikirjan mukaisesti olla elinvoimainen elämyskaupunki. Kaupungin elinvoima on uudistumiskykyä, jota tarvitaan asukkaiden hyvinvoinnin, palvelujen toimivuuden ja taloudellisen kasvun edistämiseksi. Tämän myötä Hyvinkäällä panostetaan strategiassa erityisesti kolmeen kärkeen, jotka ovat:

- Menestyvä yrittämisen ja osaamisen kaupunki
- Liikuttava hyvinvointikaupunki
- Rohkeasti kehittyvä luontokaupunki

Strategisia kärkiä toteuttaa vuosina 2027–2030 viisi kärkihanketta ja kunkin hankkeen keskeiset päämäärät on määritelty Pelikirjassa tarkemmin.

- Well Business Park
- Kasvun ja oppimisen polku
- Hyvinkää Areena
- Aseman koulun ja Koritsoonin alue
- Parantola

Kuva 1. Hyvinkään Pelikirjan pelikartta.

Pelikirjan tukipilarit

Strategisten päämäärien saavuttamista ja sen myötä kärkihankkeiden ja laadukkaasti hoidettujen perustehtävien toteuttamista tukevat Pelikirjan kuusi tukipilaria. Ne ovat organisaation läpileikkaavia toimintoja, jotka mahdollistavat arjen toimivuuden ja tukevat strategian toteuttamista. Hyvinkään Pelikirjan mukaiset tukipilarit ovat: demokratia ja osallisuus, henkilöstö, talous, digitalisaatio, turvallisuus ja kestävä kehitys.

Hyvinkään pelitapa

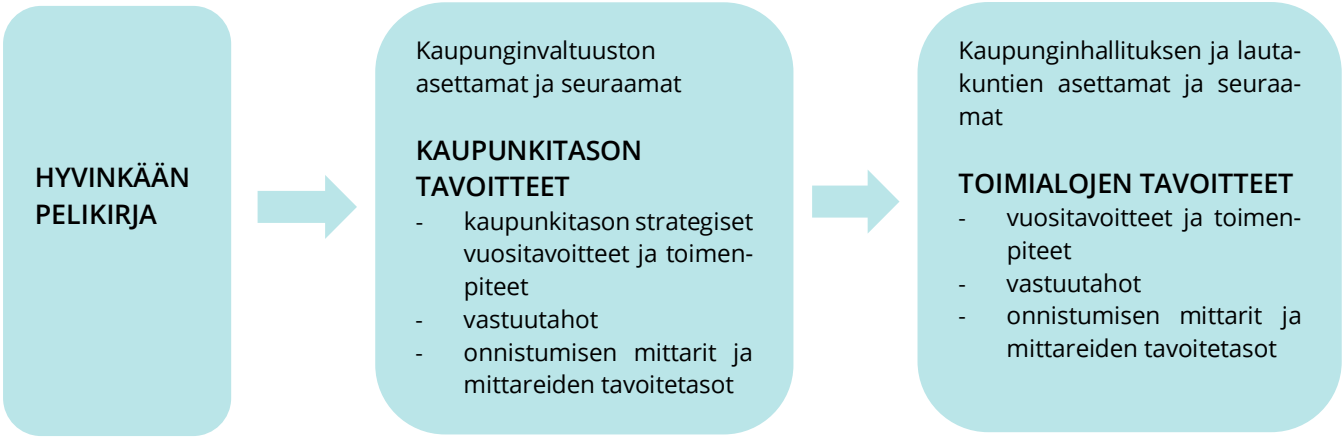
Kaupunkistrategian yhteinen arvopohja ja yhteiset toimintaperiaatteet on puolestaan Pelikirjassa nimetty Hyvinkään pelitavaksi. Hyvinkään pelitavan mukaisesti toimintaamme kuvaa, että toimimme yhdessä rohkeasti ja reilusti, vastuullisesti sekä asukkaan ja asiakkaan parhaaksi.

Pelikirjan toimeenpano

Pelikirjan avulla Hyvinkään kaupunki viestii, mitä valintoja se on tehnyt tulevaisuuden kehittämisen suhteen ja mitkä periaatteet kaupungin toiminnan kehittämistä ohjaavat.

Pelikirjassa määritellään strategiakauden keskeiset päämäärät ja lähivuosien kehittämisen painopistealueet. Linjauksia täsmennetään ohjelmien ja suunnitelmien sekä talousarvioon kirjattavien toiminnallisten tavoitteiden avulla. Samanaikaisesti Pelikirja on laadittu tavalla, joka mahdollistaa reagoimisen toimintaympäristön muutoksiin.

Kaupunginvaltuusto asettaa ja seuraa strategisten kaupunkitasoisten tavoitteiden toteutumista. Talousarvioon kytkeytyvien tavoitteiden konkretisoiminen ja pilkkominen pienempiin osiin tapahtuu kaupunginhallituksen ja lautakuntatason tavoitteiden avulla.

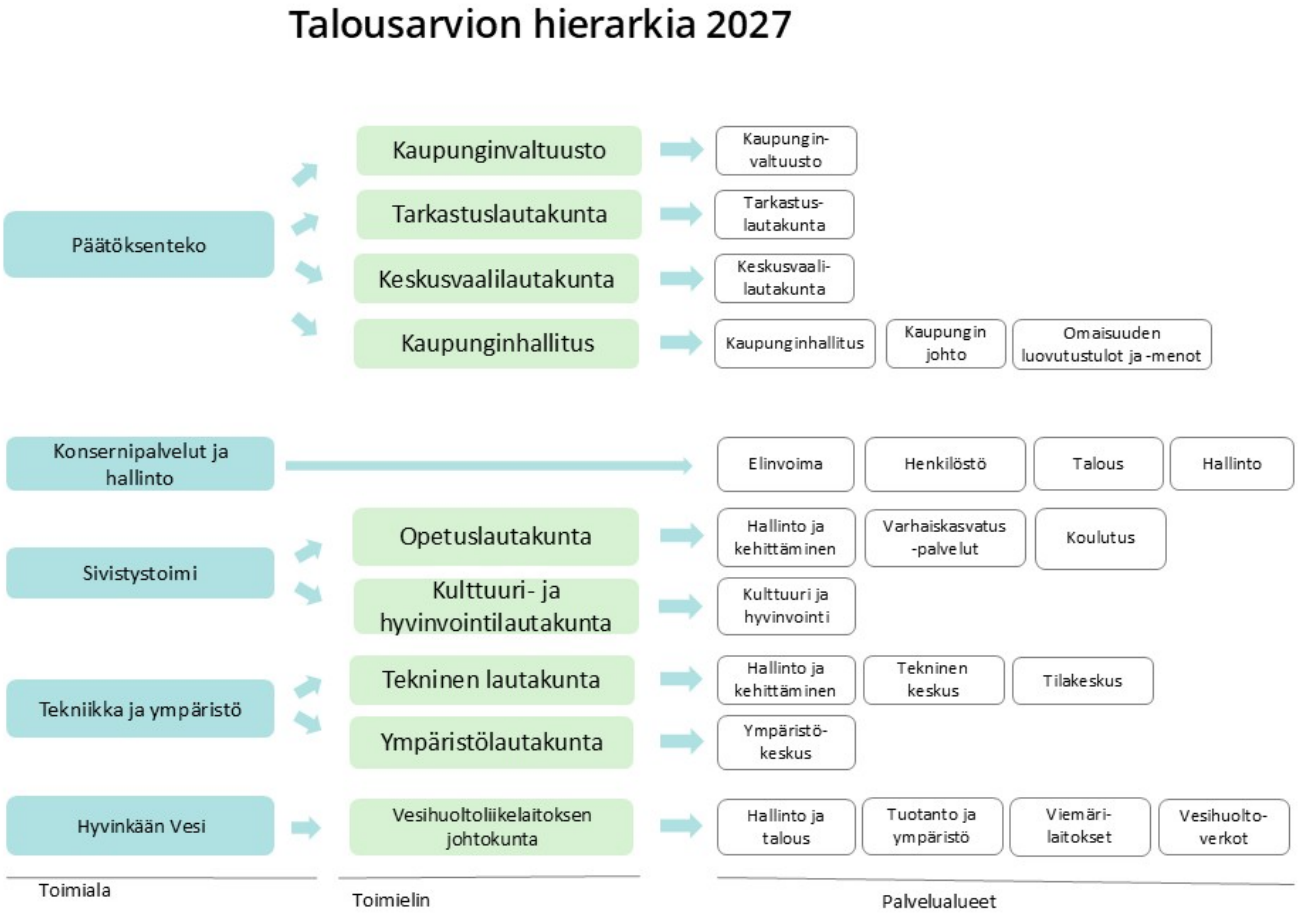

Hyvinkään kaupungin organisaatio

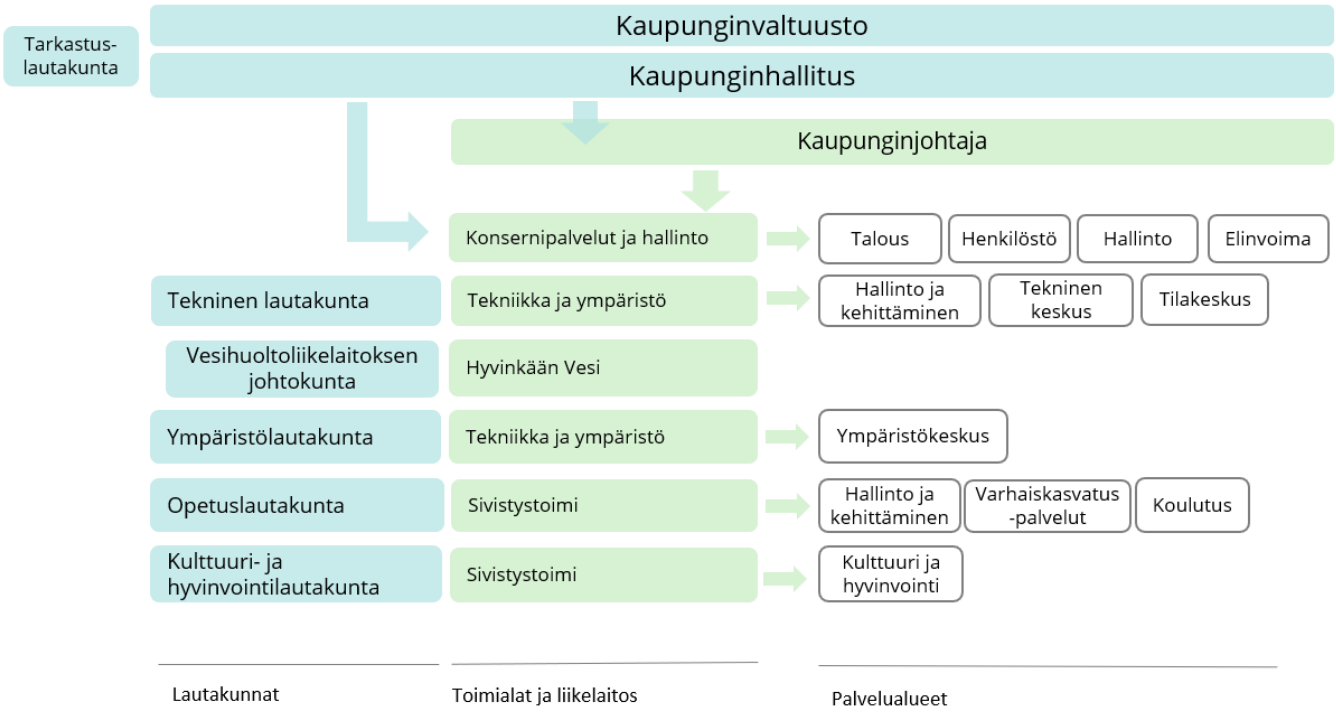
Kaupungin nykyisen organisaatiomallin perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2023 osana hallintosäännön uudistamista. Tässä yhteydessä kehittämisjaosto ja henkilöstöjaosto poistettiin ja niille kuuluneet tehtävät siirrettiin kaupunginhallituksen alaisuuteen. Organisaatio kuvataan hallintosäännössä toimiala- ja palvelualuetasolla ja kaupunginjohtaja päättää palvelualueen yksikkörakenteesta toimialajohtajien esitysten pohjalta. Uuden hallintosäännön myötä Tietohallinto siirtyi Talous -palvelualueelta Hallinto -palvelualueelle ja paikkatietopalvelut Elinvoima -palvelualueelle. Sivistystoimessa perusopetuksen palvelualue on muuttunut koulutuksen palvelualueeksi 1.7.2024 alkaen sisältäen myös yleissivistävän koulutuksen.

Työllisyys- ja yrityspalvelu-uudistuksen myötä palvelut siirtyivät kuntien vastuulle 1.1.2025. Hyvinkää kuuluu Keski-Uusimaan työllisyysalueeseen, joka vastaa alueen työllisyydenhoidosta. Hyvinkään kaupunki on siten osa laajempaa alueellista kokonaisuutta, joka yhdistää kunnan työllisyyspalvelut muiden alueen kuntien kanssa. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Järvenpään kaupunki. Hyvinkään kaupungin vastuulla olevat toiminnot sijoittuvat Elinvoiman palvelualueelle kuten työllisyydenhoitoon liittyvät tehtävät ovat aiemminkin kuuluneet.

Alla on esitetty kuvat hallinnollisesta organisaatiosta ja taloushierarkiasta niin kuin ne on huomioitu talousarvion laadinnassa.

Hyvinkään kaupungin hallinnollinen organisaatio

Hyvinkääläisen hyvinvointi

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Tämä Kuntalain 1 §:n kohta merkitsee sitä, että kaikki Hyvinkään kaupungin organisaatiossa tehtävä työ lopulta edistää kaupunkilaisen hyvinvointia, riippumatta siitä, millä toimialalla työtä tehdään. Samoin hyvinkääläisen hyvinvointia edistetään myös niissä toiminnoissa, joissa Hyvinkään kaupunki toimii järjestäjänä. Tällöin tuottaja on jokin muu taho kuin kaupunki itse ja kaupunki asettaa hyvinvointitavoitteita ja seuraa niiden toteutumista muun muassa jäsenenä (kuntayhtymät), omistajana (osakeyhtiöt), ostajana tai avustajana. Itse tuotetuille ja muiden tuottamille hyvinvointipalveluille on usein yhteistä se, että niiden rahoituksesta vastaa viime kädessä kaupunki eli hyvinkääläiset veronmaksajat.

Sote-uudistus on Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Uudistuksen myötä kunnilla ei ole 1.1.2023 alkaen enää toimivaltaa järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita.

Kuntalain lisäksi Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja erityisesti sen 6 § määrittelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kunnassa. Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiselle tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho. Hyvinkään kaupungilla vastuu on kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnalla.

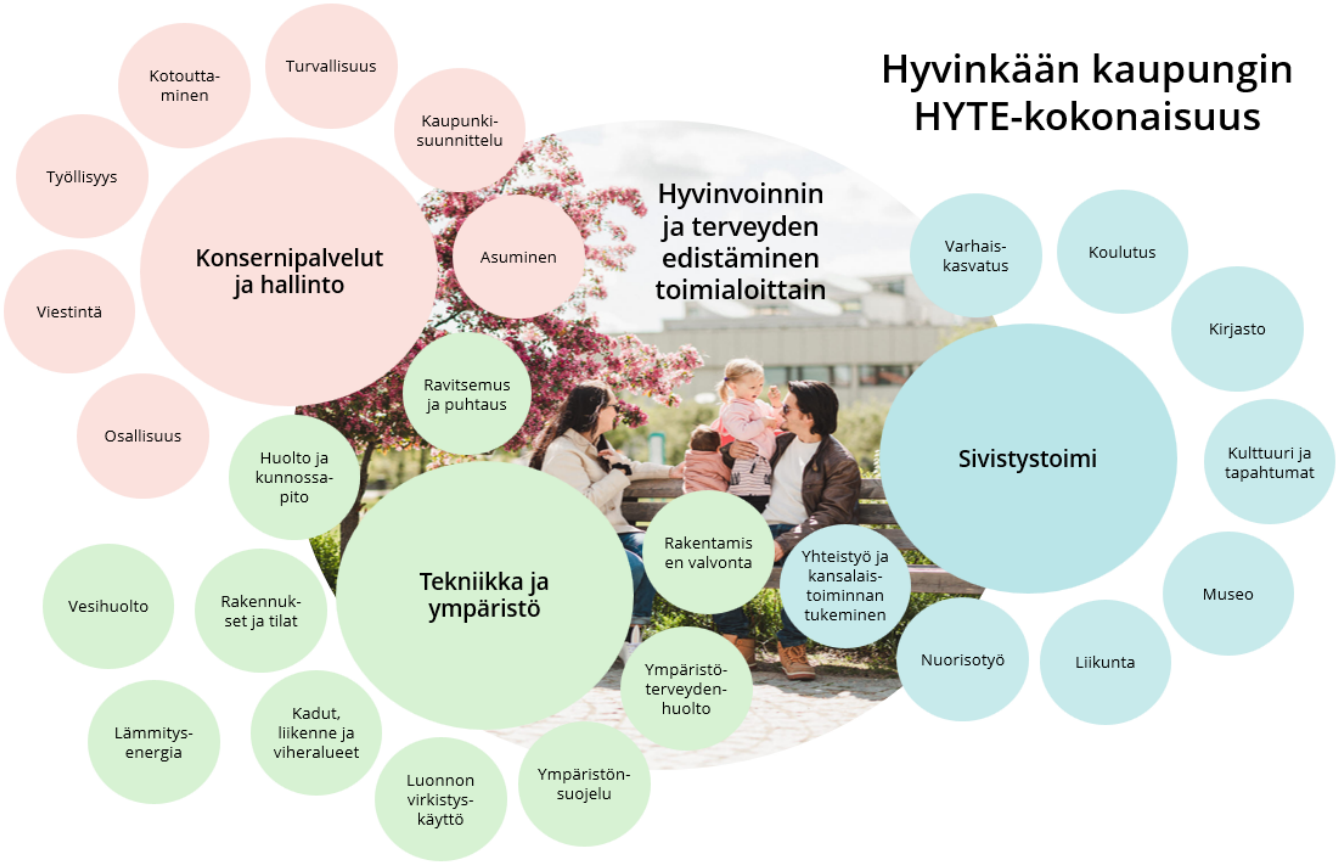
Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden

julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on osallistuttava 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin neuvotteluihin.

Uudellamaalla Helsingin kaupunki laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa. Muiden Uudenmaan maakunnan kuntien on toimitettava hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa HUS-yhtymälle. Kunkin Uudenmaan maakunnan kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Helsingin kaupungin on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä HUS-yhtymän sekä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Kaupungin operatiivinen hyvinvointityön koordinaatio kaupungin sisäisten hyvinvointitoimijoiden kesken sekä kaupungin ja kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kesken tapahtuu kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisuudessa. Vastuutahoista omistajaohjaukseen, edunvalvontaan ja äänivallan käyttämiseen liittyen päätetään tapauskohtaisesti erikseen hallintosäännön mukaisesti kuten tähänkin asti.

Kuva 2. Hyvinkään kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimialoittain.

Talousarvio- ja strategiaprosessi

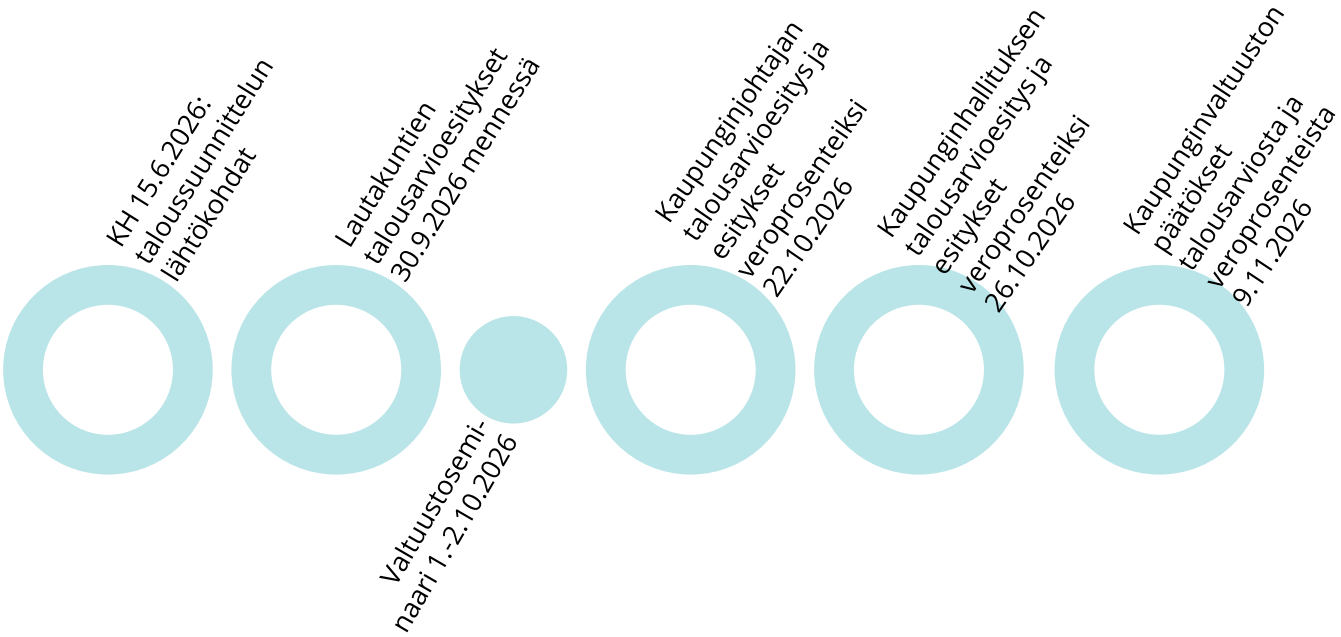
Kaupungin talousarvion laadintaa on ohjannut Hyvinkään Pelikirja eli kaupunkistrategia. Tämä näkyy konkreettisesti toiminnallisissa tavoitteissa – ennen kaikkea tavoitteiden sisällöissä ja niiden laadintaprosessissa, mutta hieman myös niiden esittämistavassa. Myös määrärahakohdennuksia on pyritty tekemään Pelikirjan hengessä.

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 15.6.2026, talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohtia. Kaupunginhallituksen laadintakehys ei pitänyt sisällään uusia erillisiä taloutta tasapainottavia toimenpiteitä. Kaupunki on aiemmin toteuttanut Kestävän talouden ohjelman 2020–2024 sekä vuoden 2025 talousarvion osalta talouden tasapainottamista yhteensä 17,5 milj. euron edestä.

Lautakunnat ovat antaneet talousarvioesityksensä syyskuussa. Kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioesitystä 26.10.2026 ja tekee kaupunginvaltuustolle oman esityksensä vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmaksi.

Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarviota 9.11.2026, jolloin valtuutetut esittävät mahdolliset muutosesityksensä talousarvioon. Samassa valtuuston kokouksessa valtuusto päättää kunnan keskeisistä tuloperusteista eli päättää tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2027.

Lautakunnat ja viranhaltijat tekevät valtuuston talousarviopäätöstä tarkentavat käyttösuunnitelmapäätökset kaupunginvaltuuston talousarviopäätöksen jälkeen, viimeistään talousarviovuoden tammikuussa. Tällöin kaupunginhallitus ja lautakunnat tarkentavat valtuuston talousarviopäätöstä niiltä osin kuin kyseessä ei ole valtuustoon nähden sitova erä.

Toimintaympäristö

Väestö

Väestönkasvu on yksi keskeisimmistä kunnan vetovoiman mittareista ja se vaikuttaa suoraan mm. kunnan verotuloihin. Hyvinkää on ollut perinteinen kasvukunta. Viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimääräinen kasvutahti on ollut 0,1 % vuodessa. Vuonna 2025 Hyvinkään väestömäärä väheni 16 henkilöllä. Kaupungissa oli vuoden lopussa 47 031 asukasta. Kuluvana vuonna väestömäärä on Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan pienentynyt 215 asukkaalla tammi-elokuun aikana.

Syntyvyys on laskenut koko Suomessa vuosina 2011–2020. Tämä trendi oli myös nähtävissä Hyvinkään väestönkehityksessä. Syntyneiden määrä on laskenut kaupungissa pysyvästi matalammalle tasolle. Vuosina 2001–2010 Hyvinkäälle syntyi vuosittain keskimäärin 500 lasta, mutta vuosina 2011–2020 syntyneitä on ollut keskimäärin 402. Vuonna 2025 syntyneiden määrä oli 337 lasta. Kuluvana vuonna lapsia on syntynyt tammi-elokuussa yhteensä 209.

Kuolleisuus on ollut Hyvinkäällä korkeampaa kuin syntyvyys vuodesta 2017 lähtien. Luonnollinen väestönlisäys oli -182 henkilöä vuonna 2025. Kuluvana vuonna luonnollinen väestönlisäys on ollut edellisvuotta heikompaa. Tammi-elokuun aikana kuolleita on ollut 137 henkilöä enemmän kuin syntyneitä.

Hyvinkään väestönkasvu on riippuvainen muuttovoitosta. Viimeisen kymmenen vuoden aikana (2016–2025) nettomuutto on ollut vuosittain keskimäärin 204,9 asukasta. Vuonna 2025 nettomuutto oli 180 asukasta. Kuluvana vuonna nettomuutto on ollut elokuun loppuun mennessä yhteensä -76 asukasta. Sekä kuntien välinen nettomuutto että nettomaahanmuutto ovat negatiivisia.

Väestön ikärakenteen muutos ja monimuotoistuminen

Väestön määrän lisäksi myös väestön ikärakenteella on merkittävä vaikutus talousarvion tuloihin ja menoihin. Esimerkiksi valtionosuuskriteereihin kuuluu monia väestörakenteen tunnuslukuja ja ei-työikäisten määrä vaikuttaa väistämättä verotulokertymään. Hyvinkään väestörakenne eroaa monin tavoin useista KUUMA-kunnista. Yksi keskeinen ero muihin lähikuntiin nähden on, että Hyvinkään väestö on keskimäärin vanhempaa. Väestön keski-ikä on kasvanut suurten ikäluokkien ikääntyessä.

Hyvinkääläisten keski-ikä vuonna 2000 oli 36,6 vuotta, vuonna 2010 keski-ikä nousi 40,9 vuoteen ja vuonna 2025 keski-iäksi muodostui 45,3 vuotta. Hyvinkään väestön keski-ikä on korkeampi kuin Uudellamaalla (41,7) ja koko maassa (44,1) keskimäärin. Toinen väestön ikärakennetta kuvaava tunnusluku on väestöllinen huoltosuhde. Väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2025 lopussa 63,3 eli Hyvinkäällä oli jokaista sataa 15–64-vuotiasta kohden 63,3 ei-työikäistä henkilöä. Koko maan väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2025 lopussa 61,6 ja Uudenmaan 51,1. Hyvinkään huoltosuhdetta kasvattaa erityisesti iäkkäämmän väestön suuri osuus.

Väestönkasvu lähitulevaisuudessa

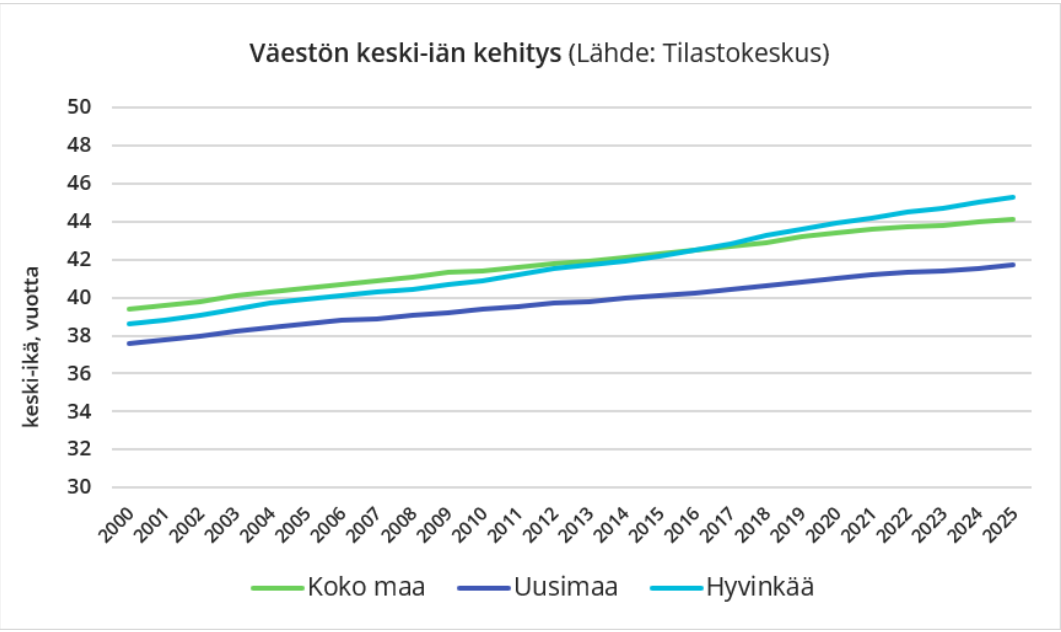
Väestönkasvun ennakointi on yksi osa talouden ja toiminnan suunnittelua. Talousarvion verotulokehityksen arvioinnissa käytetään väestönkasvun osalta Hyvinkään kaupungin väestösuunnitteen trendiennustetta, jossa on huomioitu ennusteen mukainen asukasluvun ja ikärakenteen muutos.

Väestöennusteen mukaan Hyvinkään väestö ikääntyy voimakkaasti tulevaisuudessa. Trendiennusteen mukaan 0–6-vuotiaiden määrä tulee laskemaan edelleen tulevaisuudessakin. Koululaisten määrät ala- ja yläkouluissa tulevat vähenemään lähivuosina voimakkaasti. Muutos alkaa myös näkymään lähivuosina lukion puolella.

Mikäli muuttovoitto ei kasva viime vuosien tasosta, tulee työikäisten määrä hieman laskemaan lähivuosina. Samaan aikaan yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa noin 1600 henkilöllä (14 %) vuoden 2029 loppuun mennessä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jatkossa yhä suurempi osa kunnallisverotuotoista kertyy eläkkeistä.

Ikärakenteen muutos vaikuttaa väistämättä myös kuntien menoihin, sillä ikäsidonnaisten palvelujen järjestäminen kohdistuu osittain myös kuntien tuottamiin palveluihin. Väestön ikääntyminen on tosiasia, jonka tuomat haasteet ja mahdollisuudet on tärkeää huomioida Hyvinkäälläkin. Trendiennusteen mukaan ikäluokkaan 75–84 kuuluvien osuus kasvaa 27,1 prosenttia vuoden 2029 loppuun mennessä ja yli 85-vuotiaiden ikäryhmässä 25,4 % vuoden 2029 loppuun mennessä.

Ikäryhmä	tot2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Muutos 2023-2030	Muutos-%
0-6	2619	2586	2591	2598	2558	2541	2556	-63	-2 %
7-12	2917	2811	2715	2643	2595	2571	2485	-432	-15 %
13-15	1626	1577	1573	1511	1494	1444	1443	-183	-11 %
16-18	1732	1681	1624	1609	1577	1564	1507	-225	-13 %
19-24	2623	2785	2848	2883	2906	2871	2872	249	10 %
25-34	5461	5313	5235	5154	5120	5083	5063	-398	-7 %
35-44	6154	6202	6243	6205	6175	6186	6165	11	0 %
45-54	5889	5835	5857	6022	6100	6148	6136	247	4 %
55-64	6514	6364	6259	6113	6025	5935	5918	-596	-9 %
65-74	5904	5972	6047	6106	6122	6177	6175	271	5 %
75-84	4151	4412	4499	4715	4885	4999	5073	922	22 %
Yli 84	1441	1481	1624	1630	1683	1761	1904	463	32 %
Yhteensä	**47031**	**47020**	**47117**	**47188**	**47240**	**47278**	**47297**	**266**	**0,6 %**

Lähteet: Tilastokeskus ja Hyvinkään kaupunki

Työllisyys

Hyvinkään työttömyysaste oli työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan elokuun 2026 lopussa 12,9 %, mikä on 0,4 %-yksikköä korkeampi edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Koko maan työttömyysaste oli 12,0 % ja Uudenmaan 12,4 %.

Alle 25-vuotiaita työnhakijoita oli elokuun lopussa yhteensä 355, ja määrä laski 6,8 % edellisvuoteen nähden.

Kaupungin talouden näkökulmasta erityisen ongelmallista on pitkäaikaistyöttömyys. Pitkäaikaistyöttömiä oli 1 575, ja määrä kasvoi 16,6 %. Kaupungin maksamien työttömyysturvan kuntaosuusmenojen määrä tammi-elokuulta 2026 oli yhteensä 5,7 milj. euroa, joka on 15,2 % enemmän viime vuonna.

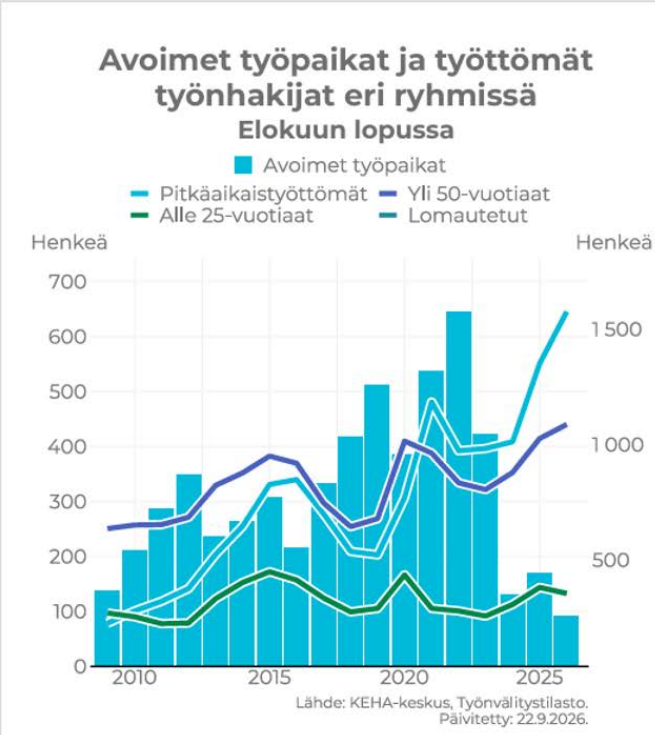
Vuosien 2023–2025 aikana lomautettuja oli keskimäärin 138 henkilöä kuukaudessa. Kuluvan vuoden tammi-elokuussa lomautettuja on ollut keskimäärin 143,5 henkilöä. Elokuun lopussa lomautettuna oli 118 henkilöä.

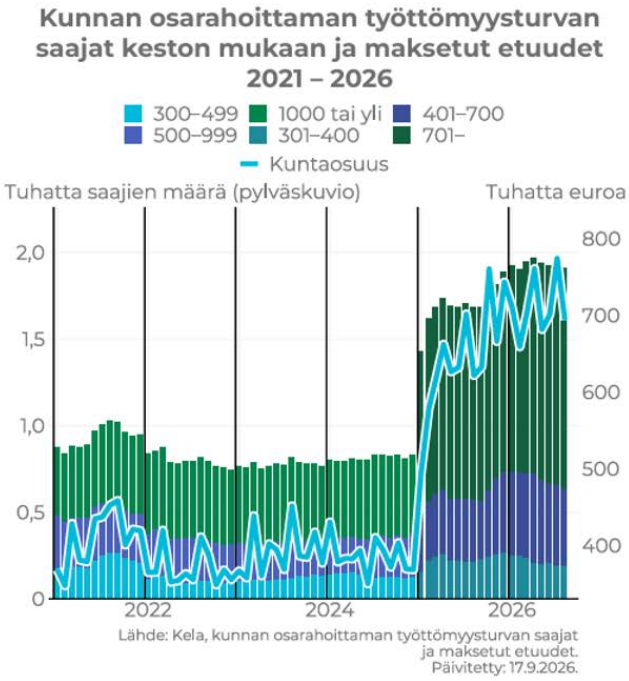
Avoimien työpaikkojen määrä on laskenut selvästi 2025–2026 vuosien aikana. Tänä vuonna tammi-elokuussa avoimia työpaikkoja on ollut yhteensä 1249 kpl. Määrä on 759 paikkaa vähemmän kuin vuonna 2025 samalla jaksolla.

Yritysten määrän kehitys ja työpaikat

Hyvinkäällä oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 3158 yritystä. Yrityksiä oli 134 kappaletta vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Viimeisen kymmenen vuoden aikana konkurssihakemuksia on pantu vireille keskimäärin 19 kpl vuodessa. Vuonna 2025 määrä oli 27. Kuluvan vuoden tammi-elokuussa hakemuksia on pantu vireille 27 kpl ja henkilöstön määrä oli niissä yhteensä 149 henkilöä.

Työllisen työvoiman määrä oli Hyvinkäällä vuoden 2024 lopussa yhteensä 20763. Määrä on pienentynyt edellisvuoteen verrattuna 47 henkilöllä. Hyvinkäällä oli työpaikkoja vuoden 2024 lopussa yhteensä 20 418. Määrä on 769 työpaikkaa enemmän kuin vuotta aiemmin. Määrä on kuitenkin korkea suhteessa työllisen työvoiman määrään. Viimeisin saatavissa oleva työpaikkaomavaraisuusaste on vuodelta 2023 ja Hyvinkään osalta se oli 94,4, ollen Uudenmaan neljänneksi korkein.

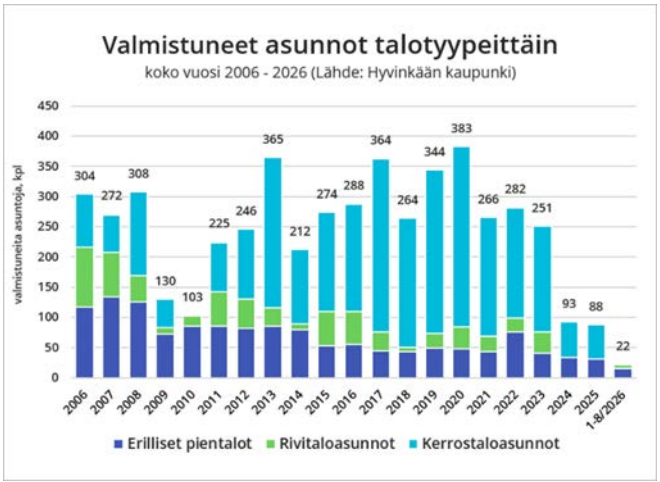

Rakentaminen

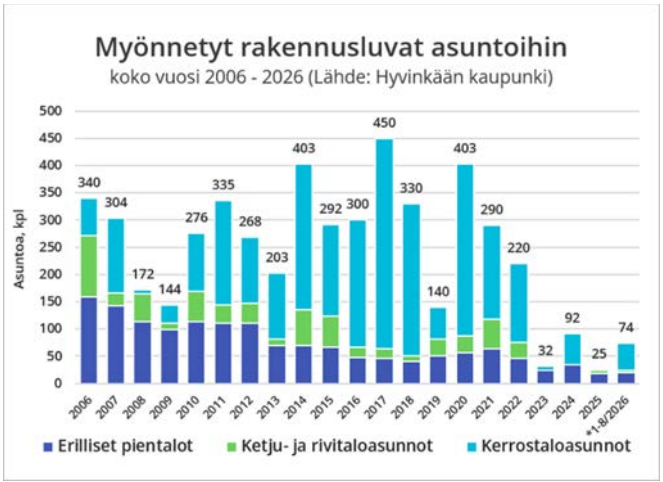
Viimeisten kymmenen vuoden aikana asuntoja on valmistunut Hyvinkäällä keskimäärin noin 262,3 kappaletta vuodessa. Vuonna 2025 asuntoja valmistui yhteensä 89 kpl. Niistä kerrostaloasuntoja oli 57 kpl ja erillisiä pientaloja 32 kpl.

Tämän vuoden aikana tammi-elokuussa valmistui yhteensä 22 uutta asuntoa, joista 16 oli erillisiä pientaloja ja kuusi rivitaloasuntoja.

Tulevaisuuden rakentamista heijastelee myönnettyjen rakennuslupien määrä. Rakennuslupia on myönnetty viimeisten kymmenen vuoden aikana keskimäärin 228,2 asuntoon vuodessa. Vuonna 2025 rakennuslupia uusiin asuntoihin myönnettiin yhteensä 25 kappaletta. Niistä 19 lupaa on myönnetty erillisiin pientaloihin ja kuusi rivitaloasuntoihin.

Tänä vuonna tammi-elokuun 2026 aikana rakennuslupia on myönnetty yhteensä 74 asuntoon. Niistä 20 erillisiin pientaloihin, neljä rivitaloasuntoihin ja 50 kerrostaloasuntoihin.

Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys

Yhdyskuntarakenne ja rakennettu ympäristö luovat perustan kaupunkien elinvoimalle, houkuttelevuudelle ja sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävälle kehitykselle. Rakennettu ympäristö muodostaa pääosan Suomen kansallisvarallisuudesta. Yhdyskuntarakenne rakennuksineen, katuineen ja muine rakenteineen luo kuntalaisten arkielämälle ja yritysten toiminnalle puitteet, joiden suunnittelusta ja rakentamisesta merkittävä osa on kunnan vastuulla.

Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset asumisen laadulle, yritystoiminnalle, kaupallisten ja julkisten palvelujen järjestämismahdollisuuksille ja riittäville tilavarauksille sekä ydinkeskustassa että asuntoalueiden alakeskuksissa. Kaupunkiympäristön toimivuus, saavutettavuus ja elinympäristön laatu ovat vetovoimatekijöitä, jotka vaikuttavat muuttoliikkeeseen ja yritysten sijoittumispäätöksiin. Hyvinkää on tiivis radanvarsikaupunki, ja matkat keskustaajamassa ovat lyhyitä ja helposti hoidettavissa eri kulkumuodoilla. Hyvinkää on myös kokoluokassaan hyvä joukkoliikennekaupunki.

Hyvinkään keskustaajaman kaupunkirakenteen, maankäytön ja liikenneverkon kehittymistä ohjataan yleiskaavalla. Sen mukaisella yksityiskohtaisemmalla asemakaavoituksella ja katujen, puistojen ja vesihuollon suunnittelulla luodaan edellytykset suunnitellun maankäytön rakentumiselle. Asemakaavoituksen painopiste on lähivuosina keskusta-alueen täydennysrakentamisessa ja liikennejärjestelyissä elinkeinohankkeita unohtamatta. Asuinrakentamisen osalta kiinnitetään huomiota myös ikääntyvien ja muiden erityisryhmien tarpeisiin.

Keskustan täydennysrakentamisen asemakaavoitusta ja keskustan liikenneverkon ja –yhteyksien kehittämistä jatketaan, ja lisääntyvään rakentamiseen liittyviä pysäköinnin ratkaisuja, myös mahdollisuutta autopaikoituksen keskittämiseen, arvioidaan keskitetyn pysäköinnin kokonaissuunnitelman pohjalta. Keskustan kehittymistä edistetään erityisesti uuden strategiakauden kärjen Rohkeasti kehittyvä luontokaupunki kärkihankkeissa Aseman koulun ja Koritsoonin alue sekä Parantola. Tärkeimpien asemakaavoituksen ja liikenne- ja katusuunnittelun hankkeiden osalta noudatetaan Keskustan kehittämissuunnitelman viitesuunnitelman priorisointia, jota päivitetään kaavoituksen osalta vuosittain hyväksyttävän kaavoitusohjelman yhteydessä.

Hyvinkää on sitoutunut Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen 2023–2035 (MAL). Sopimuksen pohjana on MAL 2023-suunnitelma, jonka päätavoitteena on hiilineutraali, hyvinvoiva ja menestyvä Helsingin seutu. Asuntotuotannon asemakaavavarantoa tulee olla viiden vuoden tarpeisiin, ja Hyvinkään vuosittainen kaavoitustarve on 36400 asuntokerrosalaa ja asuntotuotantotavoite 400 asuntoa. Sopimusta päivitetään neljän vuoden välein ja vuonna 2026 laadittu MAL-2027-suunnitelma on pohjana tulevalle uudelle sopimukselle.

Asuntotuotannon kasvattamisen ohella tavoitteena on monipuolistaa keskustatoimintoja. Mm. Aseman koulun alueella tähdätään monipuolisiin keskustatoimintoihin ja kaavaluonnosta valmistellaan konseptisuunnittelun keinoin. Samalla arvioidaan alueelle sopivia toteuttamismalleja. Myös Parantolan suojellun kivilinnan ja puretun terveyskeskuksen alueelle laaditaan konseptisuunnitelma tulevan kaavoituksen pohjaksi, ja kivilinnalle arvioidaan uutta käyttöä. Parantolaan liittyy olennaisesti myös Parantolan puisto ja sen uudistaminen.

Asuntorakentamisen painopisteiden, Hangonsillan ja Metsäkaltevan, alueille kohdistuu tulevaisuudessa merkittävin väestönkasvu, ja niille rakentuu myös palveluita. Hangonsiltaan on valmistunut pysäköintilaitos, ja sinne valmistuvat pian myös alakoulu ja päiväkoti Vilinä sekä Hyvinkää Areena. Asuinrakentamisen potentiaalia on lisäksi Sveitsin-Härkävehmaan alueella ja pääradan varrella. Keskustan kehittämissuunnitelman merkittävin koko keskustan kokonaisuuden kehittämiseen vaikuttava osa-alue on uusi Urheilukadun silta ja siihen liittyvä maankäyttö Koritsoonin alueella.

Kaupunki kasvaa rautatiehen tukeutuen myös etelään. Uusimaa 2050- kokonaismaakuntakaavassa huomioitu Palopuron asemanseutu on keskustaajaman osayleiskaavan reservialuetta, jonka on arvioitu toteutuvan 2030-luvulta alkaen. Alueen osayleiskaavaa laaditaan Metsäkaltevaan tukeutuvan rakennemallin pohjalta, jotta aseman vaikutuspiiriin on saatavissa riittävästi asukkaita, 10000–15000. Asemapaikka parantaa joukkoliikenneyhteyksiä entisestään.

Asemakaavoitetun yritystonttivarannon ohella elinkeinohankkeille luodaan edellytyksiä myös uusilla alueilla. Jo kaavoitetuilla alueilla mm. Kehätien yritysalueella on Kesko Oy:n Onnisen ja K-auton logistiikkakeskus, ja Kulomäkeen rakentuu Hyvinkään Lämpövoiman lämpökuoppavarasto, ja moottoritien vierelle Veikkariin on mahdollisuus rakentaa liikekiinteistöjä. Kaavoituksen loppuvaiheessa olevilla alueilla mm. Sveitsinportaalissa Hellepuiston yritysalueella tavoitellaan tilaa vaativaa kauppaa ja Hakakalliossa Kravunarkuntien varrelle myös päivittäistavarakauppaa. Hiiltomon vanhan teollisuusalueen ja Kalevankadun pohjoispään osalta tähdätään tulevaisuudessa kaupunkikuvaltaan näyttävämpään yritysalueeseen.

Kallionopon yritysaluetta laajennetaan pohjoiseen osana kaupungin uuden eteläisen elinkeinoalueen kehittämistä moottoritien ja valtatien 25 risteyksen tuntumassa. Em. noin 600 hehtaarin suuruisella alueella toteutetaan strategiakauden kärkeä Menestyvä yrittämisen ja osaamisen kaupunki rakentamalla Etelä-Suomen houkuttelevinta elinkeinoaluetta Well Business Parkia. Alueelle valmistellaan ensimmäisen osa-alueen asemakaavoitusta.

Maaseutualueilla rakentaminen tapahtuu oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen pohjalta pääasiassa yksittäisinä hankkeina, ja siellä tavoitteena on kylämäisen asutuksen sekä maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten tukeminen. Kytäjällä laaditaan maanomistajan ja kaupungin yhteistyönä myös asemakaavoja osayleiskaavan asettamien reunaehtojen puitteissa. Hyvinkään kylien kehittämisen vuosille 2023–2027 päivitettyä toimintasuunnitelmaa vuodelta 2018 päivitetään tarvittaessa.

Taloudelliset lähtökohdat

Talouden kehitysnäkymät

Valtionvarainministeriön syyskuussa julkistamassa Taloudellisessa katsauksessa[1] (35/2026) esitetään vuosien 2026–2028 taloudellista kehitystä koskeva ennuste. Lyhyen ajan talousennusteen ohella se sisältää myös vuoteen 2030 ulottuvan talouden keskipitkän ajan kehitysarvion.

Valtiovarainministeriön syksyn taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden kasvu on ollut odotettua nopeampaa. Ennusteen mukaan BKT kasvaa vuonna 2026 1,6 prosenttia, vuonna 2027 1,8 prosenttia ja vuonna 2028 1,5 prosenttia. Kotitalouksien kulutusta tukevat ostovoiman ja luottamuksen vahvistuminen. Asuntorakentaminen pysyy heikkona mutta sen toipumisen odotetaan alkavan ensi vuonna. Datakeskukset, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja.

Työllisyystilanne on heikentynyt kuluvana vuonna ja sen odotetaan paranevan vuodesta 2027 lähtien.

Julkisyhteisöjen alijäämä oli 3,8 % suhteessa BKT:hen vuonna 2025. Menojen nopea kasvu kasvattaa alijäämän 4,2 prosenttiin kuluvana vuonna, vaikka suhdanteiden paraneminen lisää verotuloja. Työllisyyden hidas kehitys sekä ansiotulo- ja yhteisöverotuksen kevennykset hidastavat verokertymän kasvua. Vuosina 2027–2030 alijäämän arvioidaan olevan noin 4,5 % suhteessa BKT:hen. Velkasuhde nousee tänä vuonna 90 prosenttiin ja kasvaa vuoteen 2030 mennessä lähes 98 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Kokonaistaloudellinen kehitys

(VM ennuste 9/2026)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BKT:n arvo, mrd. euroa	276,2	281,7	292,9	304,6	316,9	329,0	340,7
BKT, määrän muutos, %	0,9	0,8	1,6	1,8	1,5	1,5	1,3
Työllisten määrä, muutos-%	-1,0	-0,5	-0,5	1,1	0,8	0,8	0,6
Työttömyysaste, %	8,4	9,7	10,3	9,9	9,5	8,9	8,5
Työllisyysaste (15–16-vuotiaat), %	72,1	71,4	71,0	71,6	72,1	72,6	73,0
Kuluttajahinnat, muutos	1,6	0,3	2,0	1,9	2,1	2,0	2,0
Yleinen ansiotaso, muutos	3,4	3,1	3,6	3,2	3,4	3,2	3,2
Kuntien ansiotaso, muutos	3,8	3,2	3,6	4,3	4,3	3,3	3,2
Peruspalvelujen hintaindeksi, muutos	3,2	2,5	3,5	3,5	3,7	3,0	2,9

Kuntatalouden tilanne ja näkymät

Valtion vuoden 2027 talousarvioesityksen antamisen yhteydessä 21.9.2026 julkaistiin myös syksyn 2026 Kuntatalousohjelma[2]. Kuntatalousohjelmassa vuodelle 2027 esitetään ennusteet talouden ja kuntatalouden talouden kehitykselle. Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvitä peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä.

Kuntatalousohjelman mukaan Kuntahallinnon rahoitusasema oli viime vuonna noin 800 miljoonaa alijäämäinen, heikentyen hieman edellisvuodesta. Verotulojen kehitys jäi 0,5 prosenttia negatiiviseksi. Vuoden 2025 tulos sisälsi joitakin kertaluonteisia tekijöitä ja omaisuusjärjestelyjä, jotka osin paransivat tulosta.

Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän alijäämäisenä myös vuosina 2026–2030. Kuntatalouden tilanteeseen vaikuttaa korkea investointitaso, toimintamenojen kasvu sekä valtionapuihin tehtävät leikkaukset. Toimintamenojen kasvussa näkyy ennustejakson alussa erityisesti palkkojen sopimuskorotusten ja työttömyyden hoidon kustannukset.

Vuonna 2027 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan heikkenevän -1,5 mrd. euroon. Toimintakate heikkenee 4,2 prosenttia toimintakulujen kasvaessa ja toimintatuottojen vähentyessä. Toimintakulujen kasvun taustalla on etenkin henkilöstökustannusten kasvu. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028 sopimuskorotusten ajoitusten ja kunta-alalle sovitun palkkojen ja palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

[1] *Valtiovarainministeriö 2027: Taloudellinen katsaus, syksy 2026. Saantitapa: https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-415-8*

[2] *Valtiovarainministeriö 2026: Kuntatalousohjelma vuodelle 2027: Syksy 2026. Saantitapa: https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-427-1*

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksiennuste vuodelle 2027 on 3,5 prosenttia ja vuosille 2028–2030 keskimäärin 3,2 prosenttia vuodessa.

Kuntien peruspalvelujen painopiste säilyy sivistys- ja kulttuuripalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on aleneva. Tarpeen supistuminen välittyy menoihin kuitenkin vain osittain, sillä palveluverkon, henkilöstörakenteen ja lainsäädännöllisten velvoitteiden jäykkyydet hidastavat menojen sopeutumista palvelutarpeen mukana. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat viime vuosina kasvaneet. Näistä syistä palvelutarpeen pienenemisen menoja laskevaa vaikutusta on Kuntatalousohjelman ennusteessa hieman loivennettu.

Väestökehitys eriyttää kuntia toisistaan. Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike heikentävät muuttotappiokuntien tulopohjaa ja vähentävät niiden työikäistä väestöä, kun taas kasvukeskuksissa väestön lisääntyminen ylläpitää voimakkaita investointitarpeita. Kokonaisuutena kuntahallinnon investoinnit pysyvät ennustejaksolla korkealla tasolla, vaikka investointinäkymät ovat osassa kuntia laskevia. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin, kuten rakennuksiin ja teihin, ja tasoa ylläpitävät osaltaan myös vihreän siirtymän investoinnit.

Kuntatalousohjelman ennusteessa on oletettu, että vuodesta 2029 alkaen perustoimeentulotuen rahoitusosuutta ei enää vähennetä takautuvasti kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta, vaan kuntien rahoitusosuus laskutetaan kunnalta tuen maksukuukautta seuraavana kuukautena. Samalla perustoimeentulotuen meno kohdistuu sille vuodelle, jolta se aiheutuu. Lisäksi ennusteessa on huomioitu kuntien nuorten perustoimeentulotuen kustannusten rahoitusvastuun nosto 100 prosenttiin. Muutokset kasvattavat kuntien valtionosuuksia, sillä valtionosuuksista tehtävä vähennys poistuu. Vastaavasti kuntien toimintakulut kasvavat perustoimeentulotukimenoja vastaavalla määrällä.

Verotulot muodostavat suurimman osan kuntien tuloista. Verotulojen arvioidaan kasvavan 4,1 prosenttia vuonna 2027 ja tasaantuu vuosina 2028–2030 keskimäärin alle 3,6 prosenttiin vuodessa.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee lähivuosina, mutta tulojen ja menojen epätasapaino vähenee hieman ennustejakson lopulla, kun osa määräaikaisista valtionosuusleikkauksista päättyy ja henkilöstömenojen kasvu hidastuu. Kuntatalouden vuosikate ei kuitenkaan riitä kattamaan nettoinvestointeja ja toiminnan ja investointien rahavirta pysyy keskimäärin 1,1 mrd. euroa negatiivisena vuosina 2028–2030. Lainakanta kasvaa vuoden 2026 noin 22,4 mrd. eurosta noin 26,3 mrd. euroon vuoteen 2030 mennessä.

Kuntatalouden kehitysarvion pohjalla olevaan kokonaistaloudelliseen ennusteeseen liittyy paljon riskejä. Suhdanteiden vaikutus välittyy verotulojen ja työttömyyskehityksen kautta kuntatalouteen. Kuntatalouden menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta.

Sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat sotekiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Kaupungin talous

Hyvinkään kaupungin talous on toteutunut ylijäämäisenä vuosina 2021–2025. Taustalla on ajanjakson alkupuolella merkittävästi normaalitasoa suuremmat kertaluonteiset maaomaisuuden myyntivoitot ja yleinen verotulojen hyvä kehitys. Koronavuonna 2021 kuntien toiminta ja talous oli erityisen poikkeuksellista ja ennakoimatonta. Tätä kuvaa hyvin se, että kyseisenä vuonna valtioneuvosto päätti myöntää Hyvinkään kaupungille 2,2 milj. euroa harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta ja lopulta kaupungin tilikauden tulos oli 19,4 milj. euroa. Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta voidaan myöntää kunnille, jos kunta on ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa.

Vuonna 2025 merkittävin tekijä ylijäämän taustalla on ollut se, että suunnitellut tekemiset jäivät tekemättä tai siirtyivät myöhemmin toteutettaviksi ja näiden määrärahat jäivät käyttämättä. Lisäksi talousarvioon 2025 sisältyi yhteensä 4,6 milj. euron edestä talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Toiminnan nettomenoja pienentäviä toimenpiteitä oli 2,4 milj. euron edestä ja veroratkaisuiden osuus oli 2,1 milj. euroa.

Kaupungin vuosikatteeksi muodostui 28,1 milj. euroa vuonna 2025. Vuosikate kattoi poistot ja arvonalentumiset sekä mahdollisti 3 milj. euron investointivarauksen Hangonsillan alueen koulu- ja päiväkotirakennukseen.

Rahoitustasapainoa arvioitaessa voidaan todeta, että päättyneen vuoden vuosikate ei riittänyt poikkeuksellisen suurien investointimenojen rahoittamiseen. Näin ollen kaupungin lainakanta kasvoi 17,5 milj. euroa. Muutamana aiempana vuotena lainakanta on pienentynyt, joten kaupungin edellytykset hallita tulevien investointien aiheuttamaa lisävelkaa on parempi kuin ilman maltillista velkaantumistasoa.

Kaupungin taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä on tilinpäätöksessä 33,4 milj. euroa, mikäli Hyvinkään Vesi -liikelaitoksen osa ylijäämästä eliminoidaan. Hyvinkään Veden taseeseen on lisäksi kertynyt ylijäämää 19,9 milj. euroa. Kaupungin lainakanta oli tilinpäätöksessä 104,9 milj. euroa eli 2 230 euroa/asukas.

Kaupunkikonsernin tilinpäätöksen 2025 mukainen tulos oli 7,5 milj. euroa ylijäämäinen, konsernin taseessa oli kertynyttä ylijäämää 106,1 milj. euroa ja konsernin lainakanta oli 259 milj. euroa eli 5 507 euroa/asukas.

Kaupunki on pyrkinyt varautumaan uuteen rakenteelliseen tulojen ja menojen tasapainoon sekä tulevien investointien aiheuttamiin menopaineisiin. Kaupungin Kestävän talouden ohjelma 2020–2024 sekä vuoden 2025 talousarvio ovat sisältäneet pysyviä tulosta parantavia toimenpiteitä yhteensä noin 17,5 milj. euron edestä. Toimenpiteistä 10,9 milj. euroa eli 63 % on ollut toiminnan nettomenoja pienentäviä ja 6,5 milj. euroa eli 37 % verotusta kiristäviä. Nettomenosopeutuksen suuruus oli 9 % vuoden 2025 aloittavan talousarvion nettomenoista eli toimintakatteesta, josta on poistettu sopeutustoimien vaikutus.

Kaupungin toisen osavuosikatsauksen eli puolivuotiskatsauksen mukaan vuonna 2026 toiminnan nettomenojen arvioidaan alittavan muutetun talousarvion 3,3 milj. eurolla. Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan muutettua talousarviota 3,6 milj. euroa parempana: ennustettu vuosikate on 20,4 milj. euroa. Tilikauden alijäämäksi arvioidaan muodostuvan laaditun ennusteen perusteella noin -43 000 euroa. Tilinpäätösennuste sisältää epävarmuutta erityisesti verorahoituksen toteutumisen sekä työllisyydenhoidon kustannusten osalta.

Vuonna 2026 kaupungin investoinnit toteutuvat aloittavaa talousarviota pienempinä. Investointimenot ovat silti selvästi edellisvuosia korkeammat ja ylittävät vuosikatteen eli vuotuisen tulorahoituksen.

Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan tilinpäätöshetkellä 47,9 milj. euroa negatiivinen. Kaupungin lainakanta oli kesäkuun lopussa 109,4 milj. euroa (2 330 euroa/asukas) ja sen arvioidaan olevan tilinpäätöshetkellä 133,4 milj. euroa (2 831 euroa/asukas).

Kaupungin taloudellinen tila tullee olemaan kohtuullisen hyvä tilanteessa 31.12.2026. Haasteet liittyvät korkeaan investointitasoon ja sen myötä kasvavaan lainakantaan. Talouden tasapaino ei ole vain tuloslaskelmassa näkyvää tasapainoa, se on myös rahoituslaskelmassa näkyvää tasapainoa: sitä, että investointimenot kyetään kattamaan vuosikatteella. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeisessä kunnassa myös lainakannan ja investointien riskit korostuvat. Talousarvion investointisuunnitelman 2027–2031 sisältämät investoinnit ovat merkittävästi yli sen, mitä näinä vuosina syntyy tulorahoitusta eli vuosikatetta. Näin ollen edessä on kaupungin merkittävä velkaantuminen tilanteessa, jossa velkaantumisen riskit ovat yleisesti kasvaneet, kaupungin talouden sopeuttamismahdollisuudet ovat aiempaa pienemmät ja velan kustannukset ovat korkotason nousun myötä kasvaneet. Tästä huolimatta on huomattava, että myös elinvoiman ja siten verorahoituspohjan kehittäminen on aiempaa tärkeämpää. Kasvua ja elinvoimaa tukevia investointeja on myös kyettävä tekemään, samoin kun on arvioitava mahdollisuutta hallita velkakannan kasvua omaisuuden myynnillä valtuuston hyväksymien omistajapoliittisten periaatteiden mukaisesti.

Tuloslaskelma, 1000 € koko kaupunki, ulkoinen	**TP 2024**	**TP 2025**	**Muutettu TA 2026**	**LTK 2027**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	40 846	41 823	37 640	40 882	40 882	42 482	44 033
Valmistus omaan käyttöön	1 697	2 227	1 742	1 963	1 963	1 963	1 963
Toimintamenot	-144 732	-149 453	-160 656	-162 974	-162 771	-168 409	-172 869
Toimintakate	**-102 190**	**-105 402**	**-121 274**	**-120 129**	**-119 927**	**-123 964**	**-126 873**
Verotulot	116 595	118 302	122 800	126 400	129 200	130 700	134 300
Valtionosuudet	11 851	15 760	16 416	15 035	15 051	18 857	18 717
Rahoitustulot ja -menot	-817	-566	-1 510	-2 880	-2 570	-3 390	-3 910
Vuosikate	**25 440**	**28 094**	**16 432**	**18 426**	**21 754**	**22 203**	**22 234**
Poistot ja arvonalentumiset	-22 885	-21 157	-20 800	-24 200	-24 300	-26 700	-27 700
Tilikauden tulos	**2 555**	**6 938**	**-4 368**	**-5 774**	**-2 546**	**-4 497**	**-5 466**
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	367	367	367	750	750	1 134	1 259
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)		-3 000					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 922**	**4 304**	**-4 001**	**-5 024**	**-1 796**	**-3 363**	**-4 207**

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys päätyy 1,7 milj. euron alijäämään eli esitys on 3,3 milj. euroa lautakuntien esitystä parempi. Muutos johtuu seuraavista asioista:

- Palkkojen sivukulujen arviota on laskettu 0,2 milj. euroa
- Teknisen keskuksen määrärahoista on vähennetty katuvalaistussaneerauksista saatavan energiakustannusten säästö, 40 000 euroa
- verotuloarviota on nostettu 2,8 milj. eurolla vastaamaan päivitettyjä veroennusteita
- valtionosuusrahoitusta on pienennetty 16 000 eurolla syksyn Kuntatalousohjelman mukaisiksi

- korkokuluarviota on pienennetty 0,3 milj. euroa
- poistojen määrää on lisätty 0,1 milj. euroa investointilaskelmien tarkentumisen myötä.

Kaupunginjohtajan esitystä laadittaessa on tehty myös tarkennuksia investointiosaan. Talonrakennusinvestoinneista on poistettu Hiidenkiukaan päiväkodin 1,2 milj. euron peruskorjausmääräraha. Tältä osin myös talousarviolainojen lisäysten määrää on vähennetty 1 milj. eurolla. Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisessa toiminnassa kohdennettiin määrärahoja uudelleen kiinteiden rakenteiden ja laitteiden sekä kalustoinvestointien osalta. Määrärahojen uudelleen kohdennuksella varaudutaan Pihkalan tulostaulun uusintaan. Kunnallistekniikan uudisrakentamisen osalta seuraavien vuosien kohteiden suunnittelun määrärahasta kohdennettiin 50 000 euroa perhepuiston suunnitteluun.

Kaupunginhallitus lisäsi Konsernipalvelut ja -hallinto -toimialalle Hallinnon palvelualueelle 50 000 euroa osallistavaan budjetointiin. Muutoksen jälkeen talousarvio päätyy 1,8 milj. euron alijäämään.

Lainsäädäntömuutokset

Erilaiset lainsäädännön muutokset vaikuttavat kuntiin vuonna 2027 ja taloussuunnitelmakaudella 2028–2029. Valtiovarainministeriön vuoden 2027 valtionosuuslakimuutosta koskevan esityksen mukaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotusta rajoitettaisiin 2,8 prosenttiyksiköllä, mikä vähentäisi kuntien valtionosuuksia yhteensä noin 93 miljoonalla eurolla vuodesta 2027 alkaen. Lisäksi aiemmin päätetty 75 miljoonan euron vähennys jatkuisi.

Hankintalain uudistuminen vuonna 2026 johtaa siihen, että kuntien tulee muuttaa hankintakäytäntönsä uuden lain mukaisiksi kevään 2027 aikana. Lisäksi osakeyhtiömuodossa tehty kuntayhteistyö tulee järjestellä uudelleen. Hallituksen esitys hankintatietovarannosta eteni 8.10.2026 eduskuntaan. Esityksen mukaan kuntien tulee näin ollen tehdä tietojärjestelmiinsä ja prosesseihinsa sellaiset muutokset, että uuden normin mukaiset toimet ostolaskutietojen raportoinnissa kyetään toimeenpanemaan 1.8.2028 mennessä.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki on tullut voimaan 1.1.2024. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä (Ryhti) kokoaa kuntien ja valtion viranomaisten tietojärjestelmissä olevat alueidenkäytön ja rakentamisen tiedot yhteen. Kuntien tulee toimittaa kaavatiedot kansallisessa kaavatietomallimuodossa rakennetun ympäristön tietojärjestelmään viimeistään 1.1.2029 alkaen.

Korjattu rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Rakentamisluvan käsittelyaikatakuu, rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta sekä tietomallimuotoinen rakentamislupa tulivat voimaan 1.1.2026 alkaen.

Alueidenkäytön lainsäädännön uudistus etenee kahdessa vaiheessa. Uusi alueidenkäyttölaki sisältää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja kaavoitusjärjestelmää koskevat säännökset. Hallitus antoi esityksen uudesta alueidenkäyttölaista eduskunnalle 16.4.2026.

Kaavojen toteuttamisen ja katujen kunnossapidon säädösten uudistus sisältää maankäyttö- ja rakennuslain kuntien maapolitiikkaa, tonttijakoa, katuja ja muita yleisiä alueita, kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista, maan luovuttamista ja lunastamista, hulevesiä, yleiskaavan ja asemakaavan toteuttamisesta johtuvaa korvausta sekä kehittämisalueita koskevat säännökset. Tavoitteena on, että hallitus voi antaa lakiesitykset eduskunnalle vuoden 2026 aikana. Uuden alueidenkäyttölain on tavoite tulla voimaan 1.1.2027 ja yhdyskuntakehittämislain 1.1.2028. Voimaantullessaan alueidenkäyttölaki muuttaa muun muassa kaavoituskäytänteitä ja yhdyskuntakehittämislaki toteuttamiskäytänteitä. Lunastuslain mukanaan tuoma 25 prosentin lisäys markkinahintaan heijastuu jatkossa suoraan vapaaehtoisten kauppojen hintatasoon.

Lainsäädännön muutokset lisäävät myös sivistystoimialan toiminnan velvoitteita. Oppimisen tuen uudistukset varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kasvattavat henkilöstö- ja resurssitarpeita sekä edellyttävät toimintakulttuurin kehittämistä ja henkilöstön osaamisen vahvistamista. Lisäksi valmistavan opetuksen lisäopetus ja kotoutumislainsäädännön muutokset vaikuttavat talousarviokauden palvelutarpeisiin. Kotoutumislain muutoksia on tarkoitus soveltaa vuoden 2027 alusta. Uudistus painottaa työllistymistä ja kielen oppimista. Hallitus on esittänyt uutta lakia taiteen perusopetuksesta. Esitys liittyy valtion vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2027. Tavoitteena on selkeyttää taiteen perusopetuksen rakennetta sekä parantaa opetuksen saavutettavuutta eri taiteenaloilla ja alueilla. Samalla siirryttäisiin yhteen oppimäärään ja uudistettaisiin valtionosuusrahoituksen perusteita.

EU:n rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) toimeenpano etenee vuosina 2026–2027 ja edellyttää useiden lakien ja asetusten uudistamista. Kunnille sääntely merkitsee investointipaineita rakennuskantaan sekä kiristyviä energiatehokkuusvaatimuksia.

Kunnallisen jätehuollon toimintaympäristöä muuttaa jatkuvat jätelainsäädäntöön tehtävät uudistukset. Tällä hetkellä on vireillä kaksi eri muutosta jätelakiin, jäteasetuksen muuttaminen sekä jätelain kehittäminen kiertotalouslaiksi. Lainsäädäntömuutokset ja mahdolliset muutokset kunnallisen jäteyhtiön toiminnassa edellyttävät myös jätehuoltoviranomaisessa laajasti toimenpiteitä, kuten jätehuoltomääräysten ja taksojen uudistamista. Jätelainsäädännön muuttuminen merkitsee tarvetta päivittää kunnalliset jätehuoltomääräykset vastaamaan uudistuvaa jätelainsäädäntöä sekä tiukentuvia kierrätystavoitteita.

Sosiaali- ja terveyspalvelut eivät enää kuulu kunnan toimialaan, mutta perustoimeentulotuen kustannuksista kunnat ovat edelleen vastanneet 50 % osuudella. Hallitus on antanut 8.10.2026 eduskunnalle esityksen, jonka mukaan Kansaneläkelaitos laskuttaa kunnan rahoitusosuuden perustoimeentulotuen kustannuksista suoraan kunnalta 1.1.2029 alkaen. Laskutus tapahtuisi kuukausittain, eikä rahoitusosuutta enää vähennettäisi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta. Lakimuutoksen tavoite on ajantasaistaa perustoimeentulotukimenojen perintää sekä tuoda perustoimeentulotukimenot osaksi kunnan budjetointiprosessia.

Taloussuunnittelukaudella lainsäädäntöympäristö voi muuttua, sillä keväällä 2027 maassa järjestetään eduskuntavaalit. Kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelussa ei ole ennakoitu muutoksia tältä osin.

Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoiminnassa, kunnan ja kuntakonsernin hallinnossa ja organisaatiossa sekä henkilöstöpolitiikassa

Koska konserniyhteisöjen painoarvo emokuntaan nähden on sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen jälkeen kasvanut, omistajapoliittisten periaatteiden ja konserniohjauksen rooli on vastaavasti aiempaa merkityksellisempi. Tarpeettomista omistuksista luopuminen sekä jatkuvien omistusten omistaja-arvon kasvattaminen edellyttävät osaamista ja ajankäyttöä koko ajan enemmän.

Päivitetyn kaupunkistrategian eli Hyvinkään Pelikirjan myötä kaupungin henkilöstöohjelma tullaan päivittämään.

Kaupungin talouden rakenteellinen rahoituksellinen alijäämä kannustaa myös siihen, että kaupunki aktiivisesti arvioi palvelutuotantorakenteensa tarkoituksenmukaisuutta.

Hankintalakiuudistukseenkin liittyvistä tapahtumista johtuen Hyvinkään kaupungin tuli monen muun kunnan tapaan pohtia talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden järjestämistapa uudelleen. Hyvinkään kaupunginhallitus on päättänyt, että kaupunki järjestää aiemmin sidosyksikkömallilla kuntayhteistyössä järjestetyt palvelut itse nykyisen sopimuksen päättymisen jälkeen. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden järjestäminen omana työnä merkitsee näiden tehtävien organisointia siten, että laadukas, taloudellinen ja sujuva palvelutuotanto on mahdollista.

Talousarvion riskit

Talousarvio perustuu laadintaprosessin aikana käytössä oleville tiedoille. Tehtyihin arvioihin sisältyy aina riskejä siitä, että toteuma on suurempi tai pienempi. Alla on esitelty joitakin riskejä ja niiden suuruusluokkaa. Arviot suuruusluokasta ovat suuntaa antavia ja lista ei ole kattava.

Riski ja riskin luonne	Riskin suuruus
Positiivinen tai negatiivinen riski: Talouden, ansiotulojen ja verotulojen kehittyminen heikommin tai paremmin. Arvio koskee tulovero- ja yhteisöverokertymää. Talouskehityksen heiketessä todennäköisyys negatiiviselle kehitykselle kasvaa. Kertaluonteinen tai pysyvä.	5 milj. € positiivinen tai negatiivinen.
Positiivinen tai negatiivinen riski: Arvioitua suuremmat tai pienemmät maaomaisuuden myyntivoitot Kertaluonteinen, markkinatilanteen ja suhdanteen muuttuessa. Talousarvion laadintahetkellä negatiiviset riskit ovat todennäköisempiä.	0,8 milj. € positiivinen tai negatiivinen. Riskit painottuvat negatiivisiin.
Positiivinen tai negatiivinen riski: Myyntivoitot tai -tappiot myytävästä kiinteistöomaisuudesta. Käynnissä olevat KOy Hyvinkään Sairaalanmäen myyntineuvottelut sekä myyntitoimeksiannettu Kiljavan Sairaala. Kertaluonteinen riski.	Ei arviota.
Negatiivinen riski: Arvioitua pienemmät maan vuokratuotot Kertaluonteinen, markkinatilanteen ja suhdanteen muuttuessa. Ilman uusia, tällä hetkellä ennalta-arvaamattomia sopimuksia on riski, että talousarvio ei toteudu.	0,2 milj. euroa negatiivinen.
Positiivinen tai negatiivinen riski: työllisyyskehitys Työttömyysetuuksien kuntaosuuksien kehitys. Kertaluonteinen.	0,5 milj. euroa positiivinen tai negatiivinen. Riskit painottuvat negatiivisiin.
Negatiivinen riski: kotouttamispalveluiden saamat avustukset Kotouttamiseen saatavat valtionavustukset vähenevät voimakkaasti vuodelle 2027. Avustustuloarviota on pienennetty, mutta on riski, että tuloarvio on liian positiivinen.	0,1 milj. euroa negatiivinen.
Positiivinen riski: KEVAn hallitus on esittänyt KEVAn valtuutetuille niin sanotun tasausmaksun alentamista merkittävästi. KEVAn valtuutetut päättävät asiasta loppuvuonna 2026.	0,9 milj. positiivinen
Negatiivinen riski: hintojen kasvun tai korkojen nousu yli arvion Liittyy erityisesti globaaleihin riskeihin. Pysyvä.	1,0 milj. € negatiivinen

Negatiivinen riski: merkittävät muutoshankkeet Lainsäädäntömuutoksista ja sisäisistä kehitystarpeista johtuen kaupunki toteuttaa vuonna 2027 merkittäviä prosessien ja tietojärjestelmien uudistuksia. Näihin sisältyvä riski arvioidaan negatiiviseksi.	0,5 milj. € negatiivinen
Negatiivinen riski palveluverkon muutokset Palveluverkossa kesäkuussa 2026 päätettyjen luovuttavien rakennusten lähivuosien toiminta saattaa edellyttää äkillisiä ja yllättäviä korjauksia ennen rakennuksista luopumista.	0,5 milj. € negatiivinen
Positiivinen taloudellinen riski: toiminnan/palvelutuotannon suunniteltua matalampi taso Kaupungin viranhaltijaorganisaatio ei kykene tuottamaan palveluita suunnitellusti esimerkiksi useiden samanaikaisten suurten hankkeiden vuoksi, henkilöstövaihtuvuuden vuoksi tai sopimusriskien vuoksi.	2 milj. € positiivinen

Henkilöstö

Vuoden 2027 talousarviossa henkilöstömenot ovat 93,4 milj. euroa. Vuoden 2026 aloittavaan talousarvioon nähden henkilöstömenot kasvavat 1,5 milj. euroa. Henkilöstömenojen budjetoinnissa on huomioitu henkilöstömäärän arvioitu kasvu 5,5 henkilöllä sekä varaus sopimusratkaisun mukaiseen vuoden 2027 korotukseen.

Henkilöstökulujen kasvussa näkyy vuosien 2025–2026 sekä vuodelle 2027 tulevat sopimuskorotukset. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset on neuvoteltu ajalle 1.5.2025 – 29.2.2028.

Vuoden 2025 yleiskorotus oli 1.10.2025 lukien 2,5 %. Lisäksi 1.6.2025 lukien on jaettu kehittämisohjelmaerän korotukset, jotka ovat vaihdelleet sopimuksittain 0,25 % - 0,8 % välillä. Vuoden 2026 yleiskorotus oli 2,27 % 1.8.2026 lukien. Lisäksi on sovittu paikallinen järjestelyerä 0,2 % ja kehittämisohjelmaerä 0,4 % 1.10.2026 lukien.

Vuoden 2027 yleiskorotus 1.4.2027 lukien on 2 %, paikallinen järjestelyerä 0,4 % ja kehittämisohjelmaerä 0,4 %. 1.2.2028 lukien kehittämisohjelmaerä on 1 %.

Toimiala/palvelualue	TA2025, hlömäärä	TA2025, eurot	TA2026, hlömäärä	TA2026, eurot	TA2027, hlömäärä	TA2027, eurot	Muutos, hlömäärä
Päätöksenteko	**3**	**709 164**	**3**	**664 785**	**3**	**667 584**	**0**
Konsernipalvelut ja hallinto	**89**	**8 585 415**	**90**	**8 812 177**	**92,5**	**8 678 485**	**2,5**
Elinvoima	41	3 052 545	40	3 229 122	41	3 173 782	1
Henkilöstö	18	3 388 742	19	3 220 765	17	3 153 935	-2
Talous	13	993 088	13	1 051 571	17,5	1 092 637	4,5
Hallinto	17	1 151 040	18	1 310 719	17	1 258 131	-1
Sivistystoimi	**1105**	**59 247 828**	**1105**	**63 535 668**	**1108**	**64 507 487**	**3**
Hallinto ja kehittäminen	10	582 281	10	606 032	10	622 870	0
Varhaiskasvatuspalvelut	423	18 764 414	421	20 890 237	417	20 742 509	-4
Koulutus	588	36 195 919	589	37 887 461	600	38 573 357	11
Kulttuuri ja hyvinvointi	84	3 705 214	85	4 151 938	81	4 568 751	-4
Tekniikka ja ympäristö	**330,5**	**15 607 066**	**326,5**	**16 568 212**	**327,5**	**17 021 096**	**1**
Hallinto ja kehittäminen	11	611 994	11	635 857	11	650 434	0
Tekninen keskus	229	10 036 017	229	10 647 439	227	10 945 711	-2
Tilakeskus	67	3 475 595	63	3 727 010	66	3 797 899	3
Ympäristökeskus	23,5	1 483 460	23,5	1 557 906	23,5	1 627 052	0
Hyvinkään Vesi	**37**	**2 461 276**	**38**	**2 389 888**	**37**	**2 559 979**	**-1**
Yhteensä	**1564,5**	**86 610 749**	**1562,5**	**91 970 730**	**1568**	**93 434 631**	**5,5**

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

Yleistä

Talousarvio sisältää kaupungin strategian ja siitä johdetut toimialoittaiset valtuuston hyväksymät sitovat tavoitteet sekä euromääräiset resurssit eri toimialoille.

Kuntalain 110 § säätelee talousarvion käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä talousarvioperiaatteita.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio sitoo kunnan toimielimiä ja henkilöstöä ja on samalla näiden valvonnan väline. Talousarvion muutoksista päättää valtuusto.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamisvelvoite koskee myös kuntayhtymiä.

Talousarvion tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa toimivat kunnan kokonaistalouden ohjausvälineinä. Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalous jaettuna varsinaisen toiminnan menoihin ja tuloihin, verotuloihin, valtionosuuksiin, rahoituseriin ja suunnitelman mukaisiin poistoihin. Toiminnan menokehitys tulee sopeuttaa keskeisten tuloerien kehitykseen. Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot varsinaisen toiminnan ja investointien osalta rahoitetaan.

Talousarvion käyttötalousosa ja investointiosa toimivat toiminnan ohjauksen välineinä.

Talousarvion 2027 sitovuudet

Talousarvion valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty talousarviokirjan yleisperusteluosassa. Valtuuston hyväksymä sitova tavoite sitoo myös toimielimiä ja henkilöstöä samoin kuin määräraha. Toimiala voi lisäksi asettaa itselleen muitakin tavoitteita. Liitteenä on lautakuntien hyväksymät lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2027. Palvelualuekohtaisesti on talousarviossa lisäksi määrärahojen muutoksiin liittyvää perustelutekstiä ja suoritetietoa, jotka ovat luonteeltaan informatiivisia.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan. Tavoitteisto tulee pitää ajan tasalla myös määrärahojen ja tuloarvioiden mahdollisesti muuttuessa.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha on valtuuston toimielimelle/palvelualueelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on valtuuston toimielimelle/palvelualueelle asettama tulotavoite. Näiden erotus on toimintakate (nettomeno tai -tulo).

Käyttötalousosan määrärahojen ja tuloarvioiden yleissitovuutena kaupunginvaltuustoon nähden on palvelualueen toimintakate eli määrärahan ja tuloarvion erotus. Määrärahaan ja tuloarvioon sisältyvät ns. sisäisen laskutuksen kautta kirjattavat sisäiset ostot ostajapuolelle ja myynnit myyvälle puolelle. Määrärahan ulkopuolella ovat suunnitelman mukaiset poistot ja vyörytyserät.

Tekniikan ja ympäristön toimialan sisällä on kaksi kohderahoitteista yksikköä, Ateria- ja puhtauspalvelut sekä Tilakeskus. Ateria- ja puhtauspalveluiden sitovuustasona on ulkoinen toimintakate. Tilakeskuksen sitovuutena on sekä ulkoinen toimintakate että tulos. Tulokseen sisältyvät suunnitelmapoistot. Näiden yksikköjen osalta on talousarviokirjassa erikseen esitetty yhdistetty tuloslaskelma erotettuna budjettirahoitteisista yksiköistä.

Tuloslaskelmaosassa sitovia eriä kaupunginvaltuustoon nähden ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuottojen ja –kulujen netto.

Investointiosan sitovuutena on investointimenojen ja -tulojen välinen erotus investointityypeittäin.

Investointiosassa käsitellään vain poistonalaiset eli aktivoitavat hankintamenot. Aktivoinnin raja on 10 000 euroa sekä rakennuksissa ja rakennelmissa 30 000 euroa, jota suuremmat käyttöomaisuushankinnat, ensikertainen kalustaminen ja osakkeiden ja osuuksien hankinta, käsitellään investointiosassa. Käyttöomaisuuskirjanpidosta on ohjeistettu tarkemmin kaupunginjohtajan antamassa Talousohjeessa.

Rakennusten osalta sitovuus on hankekohtainen. **Muut rakennukset** -ryhmä tulkitaan tässä yhdeksi hankkeeksi. Teknisellä lautakunnalla on oikeus tehdä määrärahasiirtoja hankkeiden välillä edellytyksellä, että hankkeen laajuus ei oleellisesti muutu (enintään 10 % kustannusarviosta). Muut rakennukset -ryhmässä Teknisellä lautakunnalla on lupa sitoa talousarviovuotta edeltävänä vuonna seuraavan vuoden määrärahasta enintään 500 000 euroa peruskorjausinvestointihankkeiden kilpailutusta varten.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden liikunta- ja ulkoilualueiden kokonaismääräraha sitoo kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaa ja muun julkisen käyttöomaisuuden kokonaismääräraha teknistä lautakuntaa. Talonrakennushankkeiden ja kunnallistekniikan osalta tilakeskuksella ja teknisellä keskuksella on lupa sitoa talousarviovuotta edeltävänä

vuonna seuraavan vuoden määrärahasta 30 % talonrakennushankkeiden tai kunnallisteknisten töiden kilpailutusta varten, mikäli hankkeista ja käyttösuunnitelmista on tehty hallintosäännön edellyttämät päätökset.

Elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien myynnin sekä niiden kunnallistekniikan ja vesihuollon rakentamisesta on erilliset määräraha- ja tulovaraukset, joiden käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Koneiden ja kaluston määräraha sekä maaperä- ja vesivahinkojen määräraha on sitova yhdessä kyseessä olevan lautakunnan käyttötalouden toimintakatteen kanssa. Kalustojen ja koneiden hankinnan suunnitteluvaiheessa ei ole välttämättä vielä tiedossa, täyttyykö aktivoinnin raja vai ei. Määrärahasiirtovaltuus investointi- ja käyttötalousosan kesken on tältä osin ao. lautakunnalla ja se tulee tehdä heti tarpeen ilmettyä talousarviovuoden aikana toteutuneiden kulujen mukaan. Päätös toimitetaan tiedoksi talouspalveluille. Rakennusten ensikertaisen kalustamisen määräraha on kuitenkin kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Aineettomassa omaisuudessa ja sijoituksissa nimettyjen kohteiden määrärahat ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia. Mahdollisen varauksen käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahoituslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, joka muodostuu antolainasaamisten lisäysten ja vähennysten erotuksesta sekä lainakannan muutos, joka muodostuu lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksesta.

Kaupungin tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ovat sitovia ilman liikelaitosta. Liikelaitoksen laskelmat esitetään erillisinä. Laskelmat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

Hyvinkään Veden sidotun oman pääoman korko kaupungille on 5,8 %.

Hyvinkään kaupunki ei myönnä sosiaalisia luottoja. Laki sosiaalisesta luototuksesta osoittaa tehtävän hyvinvointialueelle.

Lainanottoa koskevat rajoitukset

Voimassa olevan hallintosäännön II osan 6:nnen luvun 2 §:ssä määritellään kaupunginhallituksen päätösvalta. Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarviolainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehtojen muuttamisesta.

Taloudellisen tilanteen sen salliessa talousarvioon merkitty pitkäaikaisten lainojen muutos voidaan alittaa tai korvata markkinatilanteesta riippuen lyhytaikaisella luotolla. Olemassa olevia pitkäaikaisia luottoja voidaan vaihtaa lainaehdoiltaan edullisempiin ylittäen rahoituslaskelmaan merkitty pitkäaikaisten lainojen lyhennysten ja lisäysten määrä.

Hallintosäännön 8 luvun 3 § mukaan talousjohtaja päättää tilapäisluoton ottamisesta rahalaitoksista tai tytäryhtiön maksuvalmiuden niin salliessa tytäryhtiöltä kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi kaupunginvaltuuston vuosittain talousarvion yhteydessä vahvistaman enimmäismäärän puitteissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Lyhytaikaista luottoa saa olla enimmillään 90 000 000 euroa, joka voi olla kuntatodistuksia, shekkilimiittiä tai muuta lyhytaikaista luottoa. Enimmäisrajaan eivät sisälly konsernin sisällä välitetyt luotot eivätkä pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä vastaan lyhytaikaisiin luottoihin kirjatut osuudet, joiden määrää ei ole rajoitettu.

Käyttösuunnitelmat

Talousarviokirjassa tavoitteet, määrärahat, tuloarviot ja toimintakatteet on esitetty sitovina palvelualuetasolla. Lisäksi käyttösuunnitelmassa toimintamäärärahat on esitetty palveluyksiköittäin lisäinformaationa.

Lautakunnat ja kaupunginhallitus päättävät talousarvion käyttösuunnitelmasta sekä investointien käyttösuunnitelmasta palveluyksikkötasolla. Tässä yhteydessä toimielimet myös hyväksyvät sitovista tavoitteista johdetut alemman tason tavoitteet eri palvelualueiden noudatettaviksi.

Palveluyksikköä alemman tason tavoitteet ja käyttösuunnitelmat hyväksyy viranhaltija toimielimen hyväksymien valtuuksien mukaisesti.

Käyttösuunnitelman palvelualuekohtaisen toimintakatteen tulee vastata eurolleen valtuuston hyväksymää toimintakatetta.

Tilivelvollisten määrittely

Tarkastuslautakunta on alun alkaen määritellyt tilivelvolliset viranhaltijat. Tilivelvollisten luetteloa on tarkistettu organisaatiomuutoksia vastaavasti. Tilivelvolliset määritellään kunkin vuoden talousarvion yhteydessä. Kuntalain tulkintateoksen (Harjula-Prättälä 2023) mukaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen kuuluu valtuustolle.

Tilivelvollisten määritteleminen liittyy sisäisen valvonnan ketjun varmistamiseen. Tilivelvolliset on määriteltävä mm. siksi, että valtuuston vastuuvapauslausunto tilinpäätöksestä kohdistuu tilivelvollisiin. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi. Näin ollen tilivelvolliseen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja tilivelvolliselle voidaan myöntää vastuuvapaus.

Kuntalain 125 §:n mukaisesti **tilivelvollinen on kunnan toimielimen jäsen ja kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnan johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavissa vastuullisessa tehtävässä**. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat.

Tilivelvollisuus ei tuo esimerkiksi viranhaltijalle mitään sellaista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle hänen asemansa perusteella muutoinkin - esihenkilönä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Vaikka päätöksentekovaltaa delegoidaan organisaation

alemmille tasoille, tilivelvolliset viranhaltijat eivät vapaudu alaistensa toimintaa koskevasta valvontavastuusta. Valvontavastuu koskee sekä toimintaa että taloutta.

Vuoden 2027 talousarvion osalta tilivelvolliset viranhaltijat määritellään seuraavasti:

Toimielin/Palvelualue	**Tilivelvollinen viranhaltija**
Tarkastuslautakunta	tarkastuspäällikkö
Keskusvaalilautakunta	hallintojohtaja
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
Hallinto	hallintojohtaja
Talous	talousjohtaja
Henkilöstö	henkilöstöjohtaja
Elinvoima	kaupunkikehitysjohtaja
Opetuslautakunta	sivistystoimenjohtaja
Sivistystoimen hallinto ja kehittäminen	sivistystoimenjohtaja
Koulutus	koulutusjohtaja
Varhaiskasvatuspalvelut	varhaiskasvatuksen johtaja
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Tekninen lautakunta	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Toimialan hallinto ja kehittäminen	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Tekninen keskus	tekninen johtaja
Tilakeskus	kiinteistöjohtaja
Ympäristölautakunta	ympäristötoimenjohtaja
Ympäristökeskus	ympäristötoimenjohtaja
Hyvinkään veden johtokunta	vesihuoltojohtaja
Investointiosa	
Maa- ja vesialueet (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Rakennukset (tekninen lautakunta)	kiinteistöjohtaja
Kiinteät rakenteet ja laitteet	kaupunginjohtaja
Kunnallistekniikka	tekninen johtaja
Urheilu- ja ulkoilualueet	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Koneet ja kalusto	
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
Opetustoimi	sivistystoimenjohtaja
Kulttuuri ja hyvinvointi	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Tekniikka ja ympäristö	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Aineettomat hyödykkeet (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Sijoitukset (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Vesihuolto	vesihuoltojohtaja
Rahoitusosa	talousjohtaja

Talousarviomuutokset

Sitoviin eriin talousarviovuoden aikana tulevista muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Muutokset voivat koskea määrärahaa, tuloarviota tai tavoitteita. Muutosta haetaan pääsääntöisesti osavuosikatsausten yhteydessä (poikkeukset pääsäännöstä talousjohtajan harkinnan mukaan) muutostarpeen tultua tietoon tai vuoden lopulla niin, että se voidaan käsitellä joulukuun kaupunginvaltuustossa. Toimielimen, jossa on useita palvelualueita, tulee etsiä ensin mahdollisuudet kattaa ylitystarve toimialan sisällä määrärahasiirtoina. Seuraavalle vuodelle jäävät määrärahaylitykset käsitellään ylityksinä ja niille haetaan ylitysoikeus, jonka yhteydessä niistä annetaan selvitykset kaupunginvaltuustolle. Ylitysoikeuskäsittelyyn lähdetään vain, mikäli ylitys on sitovaan määrärahaan nähden niin huomattava, että se on syytä käsitellä erikseen ennen tilinpäätöksen hyväksymistä.

Määrärahasiirroista sitovien palvelualueiden välillä päättää valtuusto, lukuun ottamatta Päätöksenteon tai Konsernipalvelut ja -hallinto toimialan määrärahojen siirtoa kaupungin toimialojen välillä, josta päättää kaupunginhallitus. Esityksissä määräraha/tuloarviosiirroista tulee riittävän selkeästi mainita palvelualueet ja palveluyksikkö, josta siirretään ja minne siirretään. Kaupunginvaltuuston tai -hallituksen päätöksen jälkeen tulee lisäksi toimittaa Talouspalvelut -yksikköön yksityiskohtainen, meno/tulotilikohtainen erittely siirrettävästä summasta muutoksen kirjaamista varten. Määrärahasiirtoja ei enää tilikauden jälkeen voi tehdä.

Mikäli palveluyksikkö- tai tätä alemmalla tasolla halutaan tehdä määrärahasiirtoja talousarviossa talousarviovuoden aikana, näistä päättää käyttösuunnitelman hyväksynyt toimielin/viranhaltija. Siirtojen kirjaamista varten talousarvioon tulee päätös sekä yksityiskohtainen meno/tulotilikohtainen erittely toimittaa talouspalveluiden Talouspalvelut -yksikköön.

Taloutta koskevat säännöt ja ohjeet

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hallintosäännön 21.9.2026. Hyväksytyssä hallintosäännössä on myös kunnan taloudenhoitoa säätelevä osa III. Tämän säännön lisäksi toimintaohjeina on toimielimen tai viranhaltijan päätöksin hyväksytty noudatettavaksi talousohje (2023), varainhankinnan sekä takaus- ja antolainaustoiminnan periaatteet (2022), sisäisen valvonnan toimintaohje (2026), urakoiden, maa-aineslupien yms. vakuudet – toimintaohje (2010), sopimushallinnan periaatteet (2024), sopimusohje (2025), hankintaohje (2026), omistajapoliittiset linjaukset (2025), hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa (2021) ja konserniohje (2025).

Kaupungin hallintosäännössä on yleiset ohjeet talousarvion yleisestä täytäntöönpanosta, laskujen ja maksuasiakirjojen hyväksymisestä, talousarvion muutoksista, poistosuunnitelman hyväksymisestä, rahatoimen hoitamisesta, maksujen määräämisestä sekä riskienhallinnasta.

Arvonlisävero

Talousarvion laadintahetkellä on voimassa Verohallinnon ”Kuntien ja hyvinvointialueiden arvonlisäverotusohje” VH/5527/00.01.00/2022.

Arvonlisäveron verokannat ovat 25,5 %, 13,5 % ja 10 %. Lisäksi kunta saa laskennallisen 5 %:n palautuksen varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun päivähoitoon kohdistuvista arvonlisäverottomista hankinnoista. Kunnalla on myös oikeus saada laskennallinen palautus verottoman varhaiskasvatuspalvelun harjoittajalle tätä toimintaa varten antamastaan tuesta tai avustuksesta

Kunnan toiminnat jakautuvat verolliseen ja verottomaan toimintaan. Merkittävä osa kuuluu verottomiin palveluihin. Arvonlisävero saadaan palautuksena verottomassa toiminnassa ja verollisessa toiminnassa arvonlisävero saadaan vähentää. Verollisen toiminnan myyntihintaan tulee lisätä verokannan mukainen arvonlisävero, joka tilitetään valtiolle.

Toimialojen määrärahat ja tuloarviot ovat talousarviossa ilman arvonlisäveroa.

Poikkeuksena verottomuuteen on henkilökunnan lahjat ja edustusmenojen käsittely. Edustusmenoihin ja lahjoihin sisältyvä arvonlisävero ei ole palautus- eikä vähennyskelpoinen, vaan meno käsitellään bruttoperusteisesti.

Edustusmenot

Edustaminen kohdistuu yleensä tiettyyn ennalta määrättyyn tahoon, tiettyyn asiakkaaseen, joihinkin henkilöpiireihin tai yritykseen ja kunnan ulkopuoliseen tahoon. Edustusmenoja eivät ole työtehtäviin liittyvät kokous- ja neuvottelumenot ja koulutustilaisuudet eikä henkilöstölle kohdennetut merkkipäivä- tai esimerkiksi pikkujoulutilaisuuden menot.

Tarjoilu-, edustus- ja suhdetoimintalaskujen varmentaminen:

Tarjoilu ym. laskut tulee varmentaa siten, että verottaja tai muu viranomainen voi niistä selkeästi todeta, onko kyseessä edustusmeno vai työtoimintaan liittyvä kulu. Tositteessa tulee näkyä tilaisuuden nimi ja tarkoitus sekä tilaisuudessa läsnäolleet henkilöt joko nimeltä tai ryhmän nimenä. Laskun hyväksyjän/asiatarkastajan tulee merkitä tositteeseen, onko kyseessä edustus/työkokous.

Valtionosuuksien ja -avustusten hakeminen

Rahoitusosan valtionosuudet jaetaan peruspalvelujen valtionosuuteen ja opetus- ja kulttuuritoimen muuhun valtionosuuteen. Ne ovat yleiskatteisia tuloja varsinaisen toiminnan menojen kattamiseen.

Valtionosuuden tarkastaminen ja oikaisuvaatimuksen tekeminen yleiskatteisista valtionosuuksista kuuluu kaupunginhallitukselle.

Erilliset valtionavustukset toimialoilla erilaisiin hankkeisiin ja projekteihin kirjataan ko. toimialan tuloksi, jolloin tuloja voidaan käyttää toimintamenojen katteeksi.

Investointien perustamiskustannusten valtionavustusten hakemisesta ja selvityksistä vastaa se toimiala, jonka alaisesta hankkeesta on kysymys. Valtionavustus kirjataan ko. hankkeen rahoitusosuudeksi jaksotettuna investoinnin toteutumisen mukaan. Tilakeskus valvoo rakennushankkeiden valtionlainojen ja -avustusten hakemista.

Sisäinen laskutus – kustannusten kohdentaminen

Sisäisen laskutuksen tavoitteena on kustannusten kohdentaminen aiheuttamisperiaatteen mukaan. Laskutuksen kohteena oleva palvelutoiminta tulee olla säännöllistä ja toistuvaa. **Yksittäisiä palvelutapahtumia kaupungin eri yksikköjen välillä ei laskuteta.**

Sisäisen palvelutoiminnan laskutushinnan määräytyminen on ohjeistettu kaupunginjohtajan päättämän Talousohjeen kappaleessa 6.

Tekninen lautakunta tekee esityksen sisäisistä vuokrista kaupunginhallitukselle, joka vahvistaa myös sisäisten vuokrien laskentaperiaatteet.

Toiminta markkinoilla (Kuntalaki, 15 luku)

Kaupungin yksiköt eivät lähtökohtaisesti harjoita taloudellista toimintaa kilpailluilla markkinoilla. Oman tuotannon palvelujen ja tuotteiden myynti kaupungin ulkopuolisille markkinoille on mahdollista vain lainsäädännön määrittele-missä tilanteissa. Mikäli myynti kaupungin ulkopuolelle on lain mukaan mahdollista, on hinnoittelu tehtävä markkina-perusteisesti ja on varmistettava toiminnan ja taloushallinnon läpinäkyvyys.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on linjannut markkinaperusteista hinnoittelua, ks Suuntaviivat markkinaperusteisesta hinnoittelusta – käytännön arviointiperiaatteet – Kilpailu- ja kuluttajavirasto (kkv.fi)

Hinnoitellessa palvelujen myynti markkinoille tulee huomioida seuraavat, osittain toisiaan täydentävät asiat:

- Toimintaan ei kanavoida julkisesta asemasta tai omistuksesta johtuvia perusteettomia etuja.
- Markkinoille myytävien palvelujen hintojen tulee kattaa kaikki niiden tuotannon aiheuttamat kustannukset:
    - toimintaan kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan kaikki sen aiheuttamat kustannukset, myös hallinnon vyörytykset
    - markkinoille suuntautuva toiminta ei saa olla tappiollista ja tämä pitää voida todentaa sekä suunnittelu- että seurantavaiheessa
    - tuotannon aiheuttamien kustannusten lisäksi ulkoisten palvelujen hintaan lasketaan sisälle 6,0 % lisä, joka heijastelee kohtuullista tavoitetuottoa
- Myytäessä oikein hinnoiteltuja palveluita markkinoille on huomioitava kilpailulain mukainen kirjanpidon eriyttämisvelvoite (ks KKV:n ohje edellä).

Hankkeet, joihin saadaan ulkopuolista rahoitusta

Toimialojen tulee pitää rekisteriä projekteista, joihin saadaan ulkopuolista rahoitusta ja tallentaa rekisteri yhteiseen hakemistoon. Projekteista tulee merkitä seuraavat tiedot:

- Toimiala
- Projektin nimi
- Projektin vastuuhenkilö
    - Projektin toteutusaika
    - Projektin kustannusarvio, rahoitus ja niitä koskevat päätökset
    - Maksatuspäätökset/tilitysaikataulu
    - Projektin raportointitapa
    - Projektin yhteystiedot

Projektien käynnistämiseen, ohjaukseen ja kustannusseurantaan on laadittu erillinen talouspalveluiden toiminta-ohje (ohje nro 5, päivitys 2011).

Talousarvion seuranta ja raportointi

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion ja tunnuslukujen seuranta tulee olla jatkuvaa ja se on osa toiminnan ja talouden ohjausta johtamisessa.

Lautakuntien ja kaupunkikonserniin kuuluvien merkittävien tytäryhtiöiden tulee raportoida toiminnastaan ja talouden kehittymisestä puolivuosittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Näissä katsauksissa informoidaan toimialan olennaisista tapahtumista sekä selvitetään tavoitteiden, tunnuslukujen ja talousarvion toteutumista. Merkittävistä poikkeamista tulee erikseen tehdä selkoa ja raportoida niistä korjaustoimenpiteistä, joihin ryhdytään talousarviossa pysymiseksi ja erityisesti selvittää ylitysuhan kohteena olevat toiminnat, ylitysten syyt ja mahdollisuudet päästä talousarvioon tai vähentää ylityksen määrää.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti

Taloudesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle neljännesvuosittain. Tammi-maaliskuun ja tammi-syyskuun raportit ovat kuukausiraportin kaltaisia kevyempiä raportteja ja kattavampi osavuosikatsaus laaditaan ajalta 1.1–30.6. Viimeinen osavuosikatsaus on yhtä kuin toimintakertomus koko vuoden toiminnasta. Osavuosikatsauksen lisäksi talouspalvelut raportoi kaupunginhallitukselle myös välikuukausina talouden toteutumisesta ja olennaisista tapahtumista siinä määrin kuin raportointi on tarkoituksenmukaista.

Valtuustotason sitovat tavoitteet

Talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarvio käsittää talouden ja toiminnan tavoitteet. Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteuttavat Hyvinkään Pelikirjaa eli kaupunkistrategiaa. Pelikirjan toteuttamiseksi toiminnalliset talousarviotavoitteet jaotellaan kärkihanketavoitteisiin, tukipilaritavoitteisiin ja tavoitteisiin, jotka liittyvät kehittyviin palveluihin ja rakenneuudistusten hallintaan.

Strategiatyö on pitkäjänteistä ja sen vaikutukset nähdään vuosien ja vuosikymmenten aikana. Strategiatyön vaikuttavuutta mitataan strategisten kärkien mukaan jaotelluilla mittareilla. Strategiakaudella 2027–2030 strategiatyön vaikuttavuutta seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä seuraavilla mittareilla.

Menestyvä yrittämisen ja osaamisen kaupunki -kärki

- Yritysten määrä
- Työpaikkojen määrä
- Työvoiman määrä
- Yritystyytyväisyys
- Väestön koulutustaso, 20 v. täyttäneet

Rohkeasti kehittyvä luontokaupunki -kärki

- Väkiluvun muutos
- Nettomuutto
- CO2-päästöt
- Keskustaajaman latvuspeittävyys

Liikuttava hyvinvointikaupunki

- Elämäänsä tyytyväisten lasten osuus
- MOVE! -tulokset
- Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden osuus
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden osuus
- Nuorisotyöttömyys
- Pitkäaikaistyöttömyys

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027

Kärkihanketavoitteet

Well Business Park

Kärkihankkeen vastuuhenkilöt ovat kaupunkikehitysjohtaja ja tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Rakennamme Etelä-Suomen houkuttelevinta elinkeinoaluetta.	Elinkeinoalueen maankäyttö suunnitellaan vastaamaan tulevaisuuden tarpeita.	Ensimmäisen osa-alueen kaavaluonnos on laadittu vuoden loppuun mennessä.	Kaupunkikehitysjohtaja

Kasvun ja oppimisen polku

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Laadukas perusopetus	Opetusryhmien tavoiteryhmäkoot	Perusopetuksessa yleisopetuksen keskimääräinen ryhmäkoko keskustaajama-alueella 1-2 lk. 20 oppilasta ja 3-9 lk. 22 oppilasta.	Koulutusjohtaja

Hyvinkää Areena

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Hyvinkää Areena on kaupunkilaisten ja vierailijoiden kohtaamispaikka aivan kaupungin ytimessä yhdistäen arjen harrastukset, tapahtumat, elämykset ja oppimisen.	Areenan liikuntatilat ovat tehokkaassa käytössä	Liikuntatilojen käyttöaste on vähintään 70 % (10 kk:n ajalta)	Liikuntapäällikkö

Tukipilaritavoitteet

Demokratia ja osallisuus

Tukipilarin vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Tavoitteenamme on avoin, osallistava ja luotettava valmistelu ja päätöksenteko.	Vaikuttamistoimielimet (lapsiparlamentti, nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto) toimivat osana kaupungin valmistelukoneistoa.	Vaikuttamistoimielimet kokoontuvat säännöllisesti ja tulevat kuulluiksi niitä koskevissa asioissa.	Hallintojohtaja

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Hyvinvoiva henkilöstö	Edistämme henkilöstön hyvinvointia.	Sairauspoissaolopäivien määrä/hlö laskee	Henkilöstöjohtaja

Käyttötalousosa

Kaupunginvaltuusto
Tarkastuslautakunta
Keskusvaalilautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginjohto
Omaisuuden luovutustulot ja -menot

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	163	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-239 259	-222 762	-251 865	-251 807	13,1	-255 391	-259 988
Toimintakate	**-239 097**	**-222 762**	**-251 865**	**-251 807**	**13,1**	**-255 391**	**-259 988**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-5	-5	-5	0

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Valtuustossa on 51 valtuutettua.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	8 856	6 172	6 370	6 370	3,2	6 172	6 283
Toimintakulut	-149 276	-163 230	-157 302	-157 187	-3,7	-163 533	-166 477
Toimintakate	**-140 420**	**-157 058**	**-150 932**	**-150 817**	**-4,0**	**-157 361**	**-160 193**

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tarkastuslautakunta tukee kaupunkistrategian toimeenpanoa sekä talousarvion mukaisten toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista omalla arviointitoiminnallaan ja antamallaan arviointikertomuksella.

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty Kuntalain 14 luvussa ja Hyvinkään kaupungin hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin. Se valmistelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat. Lautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen, jossa se esittää arvionsa edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä siitä, onko kaupungin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lisäksi tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta.

Kaupunkistrategia ja talousarviossa asetetut tavoitteet ohjaavat tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan kohdentumista ja painotuksia. Lautakunta laatii vuosittaisen työohjelman arviointityötään varten, joka pohjautuu valtuustokaudelle laadittuun arviointisuunnitelmaan.

Hyvinkään kaupungin tilintarkastajana toimiva tilintarkastusyhteisö huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Vuonna 2026 on voimassa tilikausille 2025–2028 kilpailutettu kaupungin tilintarkastuspalveluja koskeva sopimus.

Tilintarkastajasta ja heidän tehtävistään säädetään kuntalaissa. Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kaupungin hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, antavatko kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta sekä ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa, onko kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastuslautakunnan ulkoinen toimintakate on 150 817 euroa ja talousarvio on laadittu ulkoisten määrärahojen osalta kaupunginvaltuuston päättämän laadintakehyksen mukaisesti.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärässä ei ole muutoksia. Uusi tarkastuspäällikkö aloitti virassaan maaliskuussa 2026.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	1,0	1,0	1,0	0,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**0,0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	**-3**	**-3**	**-3**	**0**

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	53 670	0	88 000	88 000	0,00	89 232	90 838
Toimintakulut	-136 495	0	-88 000	-88 000	0,00	-89 232	-90 838
Toimintakate	**-82 825**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	**-2**	**0**	**0**	**0**

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalilain tarkoittamista kunnan keskusvaalilautakunnalle määrätyistä vaalien ja eri laeilla säädettyjen kansanäänestysten järjestelyihin liittyvistä tehtävistä.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	52 315	0	55 000	55 000	0	0	0
Toimintakulut	-575 551	-2 149 610	-1 077 573	-1 077 496	-49,9	-1 092 581	-1 112 247
Toimintakate	**-523 237**	**-2 149 610**	**-1 022 573**	**-1 022 496**	**-52,4**	**-1 092 581**	**-1 112 247**

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta ja viestinnästä sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginhallituksella on iso rooli merkittävien päätösten päätöksentekoprosessissa.

Kaupunginhallituksen talousarvio sisältää 0,5 milj. euron varauksen erilaisiin kaupungista riippumattomiin syihin liittyviin ulkoisiin kustannuksiin.

Päätöksenteon osalta päätetty laadintakehys alittuu 0,5 milj. euroa kaupunginhallituksen osalta. Elinvoiman puolella työllisyydenhoidon kustannusten arvioidaan olevan laadintakehystä suuremmat ja sen vuoksi määrärahoja on kohdennettu talousarviossa Konsernipalveluiden ja -hallinnon toimialalle.

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-11	-46	-22	24

Kaupungin johto

Kaupungin johto	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	1 114	0	1 114	1 114	0	0	0
Toimintakulut	-477 906	-660 383	-523 057	-522 292	-21	-529 604	-539 137
Toimintakate	**-476 792**	**-660 383**	**-521 943**	**-521 178**	**-21,1**	**-529 604**	**-539 137**

Toiminnan kuvaus

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisuudessa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginjohtaja varmistaa strategisten linjausten toteuttamisen arjen toiminnassa. Toiminnan painopisteitä ovat vuonna 2027 myös elinvoiman vahvistaminen, työllisyyden edistäminen sekä organisaation kehittäminen. Kärkihankirahoituksen kohdentaminen strategisesti tärkeisiin hankkeisiin tukee kaupungin strategiaa. Vuoden 2027 aikana valmistellaan myös investointihankkeita, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteita.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja.

Henkilöstösuunnitelma

Ei muutoksia henkilöstömäärissä.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	2,0	2,0	2,0	0,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	**2,0**	**2,0**	**2,0**	**0,0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-10	-14	-11	3

Omaisuuden luovutustulot ja -menot

Omaisuuden luovutustulot	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	2 289 696	2 000 000	2 500 000	2 500 000	25,0	2 500 000	3 500 000
Toimintakulut	-21 834	0	0	0			
Toimintakate	**2 267 862**	**2 000 000**	**2 500 000**	**2 500 000**	**25,0**	**2 500 000**	**3 500 000**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettotulot euroa/asukas	48	42	53	11

Toiminnan kuvaus

Kaupungin maanomaisuuden myynnistä syntyvät luovutusvoitot, tai -tappiot kirjataan tämän palvelualueen tietoihin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

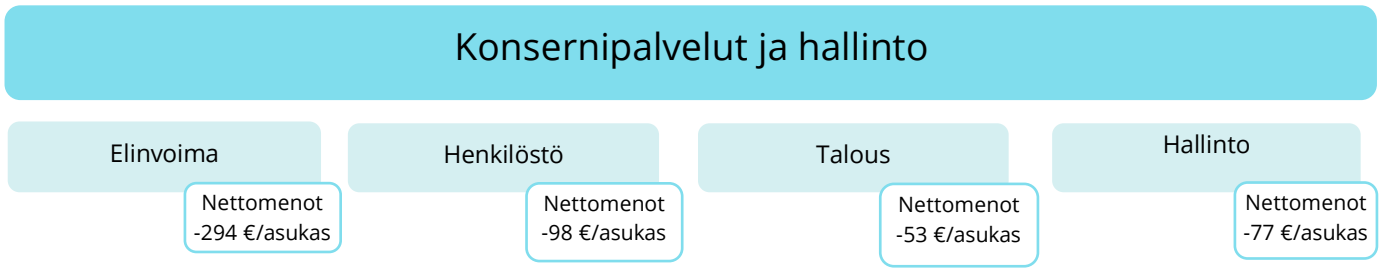
Maaomaisuuden myynnistä saatavien myyntivoittojen edellytys on onnistuminen maapolitiikassa ja kaupungin houkuttelevuuden säilymisessä. Pelikirjan kärkihankkeiden toteuttaminen palvelee myyntivoittotavoitteen toteutumista. Kaupunki pyrkii aktiivisesti myymään sellaisia rakennuksia tai kiinteistöjä, joiden omistamiselle ei ole omistajapolitiikan mukaista perustetta.

Konsernipalvelut ja hallinto

Elinvoima
Henkilöstö
Talous
Hallinto

Konsernipalvelut ja hallinto

Toimialan kuvaus

Konsernipalvelut ja -hallinto toimiala mahdollistaa kaupungin menestymisen varmistamalla johtamisen, talouden ja hallinnon toimivuuden sekä rakentamalla kaupunkiin elinvoimaa, kasvua ja tulevaisuuden kehitystä yhdessä muiden toimialojen ja kumppaneiden kanssa.

Talouden palvelualueen tehtävänä on ohjata, tukea, koordinoida ja kehittää kaupunkikonsernia talous- ja hankinta-asioissa. Palvelualueeseen kuuluu talouden suunnittelu, seuranta ja raportointi, sekä tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laadinnan järjestäminen. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on kirjanpidon ja maksuliikenteen järjestäminen sekä rahoituksen riittävyyden turvaaminen. Palvelualueelle kuuluu myös hankintojen yleinen ohjaaminen, tukeminen, koordinointi ja kehittäminen sekä hankinta- ja sopimusosaamisen lisääminen. Lisäksi palvelualueella valmistellaan, koordinoidaan ja ohjataan kaupungin strategiaan ja omistajapolitiikkaan liittyviä asioita.

Henkilöstö -palvelualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa toimialoille henkilöstöhallinnollisia peruspalveluja sekä strategisempia toimialoja, johtoa ja esihenkilöitä tukevia ja ohjaavia palveluita.

Palvelualue vastaa yhtenäisen henkilöstöhallinnollisen toimintakulttuurin ja –mallien luomisesta ja käyttöönotosta. Palvelualue valmistelee henkilöstöpoliittiset linjaukset, henkilöstön kehittämisen suuntaviivat ja vastaa linjausten mukaisesta käyttöönotosta.

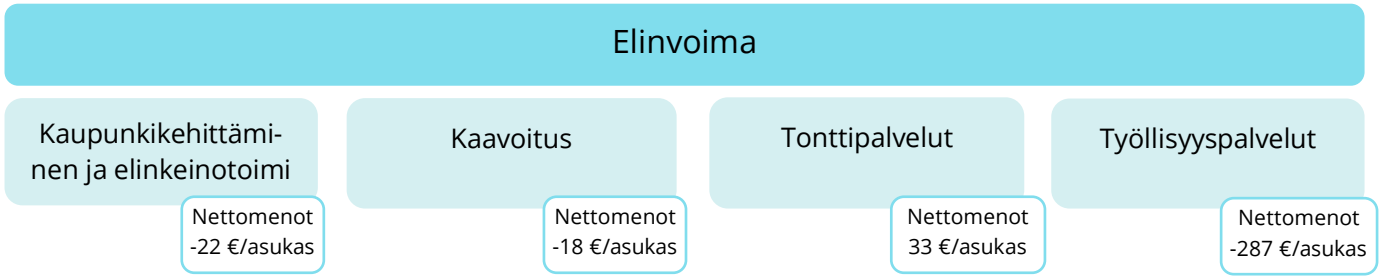
Hallinnon palvelualue vastaa kaupungin päätöksentekoon liittyvistä tehtävistä, asianhallinnasta ja arkistoinnista, oikeudellisista palveluista, viestinnästä ja markkinoinnista, tietohallinnosta, turvallisuus- ja valmiussuunnittelusta, riskienhallinnasta sekä yleisistä kaupungin hallintoon liittyvistä tehtävistä.

Edellä mainitut palvelualueet antavat sitovaa ohjeistusta ja tukea toimialoille oman vastuualueensa asioiden kaupunkitasoista hoitamista koskien. Ohjeistus voi koskea esimerkiksi lainsäädännön sekä kaupunginvaltuuston ja –hallituksen päätösten tulkintaa, yhteisiä toimintaprosesseja sekä resurssien käyttöä toimialojen kesken.

Elinvoiman palvelualueen tehtäviin kuuluu maa- ja tonttipolitiikan toteuttaminen ja kaavoitus, asuntopolitiikan valmistelu ja toteuttaminen, kaupungin yleisten kehittämishankkeiden ja maankäyttöön liittyvien kehittämishankkeiden valmistelu ja ohjaus, paikkatietopalvelut sekä elinkeino, työllisyys- ja kotouttamisasiat.

Tuloslaskelma	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	**5 489 683**	**3 766 359**	**4 213 616**	**4 213 616**	**11,88**	**4 264 831**	**4 331 601**
Myyntituotot	2 093 601	1 021 359	852 116	852 116	-16,57	864 046	879 598
Maksutuotot	440 991	200 000	443 600	443 600	121,80	449 810	457 907
Tuet ja avustukset	553 241	470 000	555 400	555 400	18,17	555 400	555 400
Muut toimintatuotot	2 401 850	2 075 000	2 362 500	2 362 500	13,86	2 395 575	2 438 695
Valmistus omaan käyttöön	0	**0**	**0**	**0**			
Toimintakulut	**-25 661 130**	**-29 730 386**	**-28 783 231**	**-28 767 513**	**-3,24**	**-29 170 258**	**-29 695 323**
Henkilöstökulut	-7 980 546	-8 812 177	-8 694 202	-8 678 484	-1,52	-8 799 983	-8 958 383
Palkat ja palkkiot	-4 853 028	-5 605 774	-5 540 335	-5 540 335	-1,17	-5 617 900	-5 719 022
Henkilösivukulut	-3 127 518	-3 206 403	-3 153 867	-3 138 149	-2,13	-3 182 083	-3 239 361
Eläkekulut	-2 936 547	-2 999 659	-2 950 106	-2 943 931	-1,86	-2 985 146	-3 038 879
Muut henkilösivukulut	-190 972	-206 744	-203 761	-194 218	-6,06	-196 937	-200 482
Palvelujen ostot	-9 236 968	-12 009 305	-11 210 973	-11 260 973	-6,65	-11 367 927	-11 572 549
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 794	-54 950	-51 150	-51 150	-6,92	-51 866	-52 800
Avustukset	-7 779 022	-8 124 000	-8 149 000	-8 149 000	0,31	-8 263 086	-8 411 822
Muut toimintakulut	-635 800	-729 954	-677 906	-677 906	-7,13	-687 397	-699 770
Toimintakate	**-20 171 447**	**-25 964 027**	**-24 569 615**	**-24 603 897**	**-5,43**	**-24 905 427**	**-25 363 722**

Elinvoima

Elinvoima	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	4 824 963	3 111 000	3 528 310	3 528 310	13,41	3 577 706	3 642 105
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-15 111 441	-17 838 961	-17 393 299	-17 385 878	-2,54	-17 629 280	-17 946 607
Toimintakate	**-10 286 477**	**-14 727 961**	**-13 864 989**	**-13 857 568**	**-5,91**	**-14 051 574**	**-14 304 502**

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen tehtävänä on elinvoiman edistäminen sekä osaltaan omistajaohjaus ja sen kehittäminen. Elinvoiman edistämiseen kuuluvat maa-, tontti- ja asuntopolitiikka, kaavoitus sekä kaupunkia koskevien yleisten kehittämishankkeiden valmistelu ja ohjaus, elinkeinotoimi, työllisyys- ja kotouttamispalvelut, maaseutupalvelujen järjestäminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Pelikirjan mukaisesti vetovoimainen elämyskaupunkimme houkuttelee uusia asukkaita, yrityksiä, työntekijöitä, opiskelijoita ja matkailijoita. Elinvoiman palvelualueella edistetään erityisesti pelikirjan kärkiä; Menestyvä yrittämisen ja osaamisen kaupunki ja Rohkeasti kehittyvä luontokaupunki.

Toteutamme strategiakauden kärkeä Menestyvä yrittämisen ja osaamisen kaupunki rakentamalla Etelä-Suomen houkuttelevinta elinkeinoaluetta Well Business Parkia, joka sijoittuu moottoritien (E12) ja valtatie 25:n risteämisalueelle. Alueelle valmistellaan ensimmäisen osa-alueen asemakaavoitusta.

Jatkamme keskustan täydennysrakentamisen asemakaavoitusta ja keskustan liikenneverkon ja –yhteyksien kehittämistä. Toteutamme uuden strategiakauden kärkeä Rohkeasti kehittyvä luontokaupunki Aseman koulun ja Koritsoonin alueen sekä Parantolan alueen kärkihankkeissa. Edistämme mm. Aseman koulun alueelle sopivien toteuttamismallien arviointia ja valmistelemme alueelle kaavaluonnosta konseptisuunnittelun keinoin. Arvioimme Parantolan suojellulle kivilinnalle uutta käyttöä, ja laadimme sen ja puretun terveyskeskuksen alueelle konseptisuunnitelman tulevan kaavoituksen pohjaksi.

Elinkeinotoimi, eli Business Hyvinkää, tuottaa yrityspalveluja ja –neuvontaa yrityksen elinkaaren kaikissa vaiheissa perustamisneuvonnasta yrityksen omistajanvaihtoon tai lakkauttamiseen asti. Business Hyvinkään toiminta on vakiintunut tehtyjen uudistusten jälkeen ja tunnettuus on kasvanut ja palvelut löydetään. Olemme paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti aktiivinen toimija. Markkinoimme kaupungin yritystontteja ja Hyvinkäätä erinomaisena paikkana harjoittaa yritystoimintaa. Viestimme palveluistamme monikanavaisesti ja aktiivisesti. Järjestämme yrittäjille info, koulutus- ja verkostoitumistilaisuuksia itse ja yhdessä yhteistyökumppaneidemme kanssa. Well Business Parkin kehittäminen muiden toimijoiden kanssa ja alueen suunnitelmallinen markkinointi on toiminnan keskiössä, muita alueita unohtamatta.

Vuonna 2027 Hyvinkään kaupungin työllisyyspalvelujen ja palvelutoritoimijoiden yhteistoimintaa kehitetään tavoitteena asiakkaiden nopeampi siirtyminen työelämään yksilöllisten palvelupolkujen ja tiiviimmän työnantajayhteistyön avulla. Palvelujen saavutettavuutta parannetaan lisäämällä viestintää ja sähköisiä palvelukanavia. Paikallista ja alueellista työhönvalmennusta kehitetään yhteistyössä työllisyysalueen ja kuntien kanssa, ja palvelutorin toimijoiden yhteistä toimintaa tehostetaan.

Uusi laki kotoutumisen edistämisestä tulee voimaan 1.1.2027. Sen seurauksena kunnan tehtäviä kotoutumisessa hieman vähennetään, mutta kunnalla on edelleen yleinen ja yhteensovittamisvastuu kotoutumisesta. Pakolaisten määrä tulee laskemaan merkittävästi vuoden 2027 aikana, jonka seurauksena myös kotoutumistyön rahoitus vähenee. Asiakastyön painopiste tulee siirtymään enemmän kaikille maahan muuttaneille tarkoitettuun kevyeen palveluneuvontaan. Hyvinkää tekee kotoutumistyössä tiivistä yhteistyötä Keu-kuntien kanssa. Vuoden 2027 aikana päivitetään yhteinen alueellinen kotoutumisohjelma. Kunnilla on meneillään skenaariotyö, jossa selvitetään kotoutumispalvelujen järjestämisen eri vaihtoehtoja. Tavoitteena on kehittää palveluja niin, että osa tuotetaan lähipalveluna ja osa yhteisenä alueellisena palveluna.

Maankäytön toteuttamisohjelman mukaisesti kaupunki tarjoaa rakennettavaksi tontteja asuntorakentamiseen sekä työpaikkarakentamiseen. Erityisesti asuntorakentamisen suhdannetilanne on pitkään jatkunut vaikeana. Joitakin viitteitä on siitä, että vuonna 2027 asuntorakentaminen lähtisi viriämään, mutta edelleen markkinatilanne vaikuttaa muun muassa uusien kohteiden käynnistyspäätöksiin. Tällä on negatiivisia vaikutuksia muun muassa tonttien luovutusmäärään, rakennuslupien määrään sekä pidemmällä ajanjaksolla myös asuntojen valmistusmäärään.

Elinvoiman palvelualueen toimintakate on -13 857 568 euroa ja ulkoinen toimintakate on -13 564 353 euroa. Ulkoinen toimintakate ylittää annetun laadintakehyksen 1,7 milj. eurolla. Vuoden 2027 työllisyyden kustannusten arvioidaan olevan suuremmat laadintakehyksessä varattuja määrärahoja suuremmat. Päätöksenteon kokonaisuudesta on siirretty 0,5 milj. euroa kattamaan ylitystä.

Merkittävät investoinnit

Palvelualueella ei ole merkittäviä investointeja vuonna 2027.

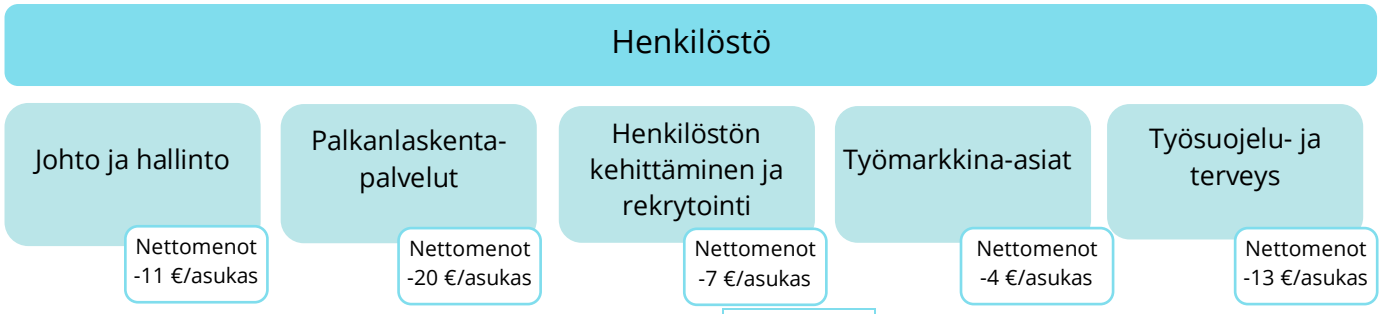
Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärässä ei ole tapahtumassa merkittäviä muutoksia. Eläköitymisiä on kuitenkin tulossa merkittävä määrä. Tämä aiheuttaa uusien henkilöiden rekrytoinnissa paineita ja erityisesti yksiköissä, joissa on esiintynyt osaavan henkilöstön saatavuusongelmaa. Lisäksi kesätyöntekijät ja harjoittelijat on huomioitu määräaikaisen henkilöstömäärän luvuissa.

Henkilöstömäärä	**TP2025**	**TA2026**	**TA2027**	**Muutos**
Vakinaiset	37,0	37,0	38,0	1,0
Määräaikaiset	2,0	3,0	3,0	0,0
Yhteensä	**39,0**	**40,0**	**41,0**	**1,0**

Tunnusluvut	**TP2025**	**TA2026**	**TA2027**	**Muutos**
Nettomenot euroa/asukas	-219	-313	-294	19
Kaavoitus				0
Hyv. asemakaavat, kpl	10	10	10	0
Hyv. asemakaavat, ha	109	25	25	0
Tontit hyv. as.kaavat, kpl	545	40	40	0
Tonttipalvelut				0
Tonttien luovutus, kpl	16	15	15	0

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	489 851	494 043	528 850	528 850	7,05	536 254	545 906
Toimintakulut	-4 893 506	-5 188 194	-5 138 350	-5 135 549	-1,01	-5 207 447	-5 301 181
Toimintakate	**-4 403 655**	**-4 694 151**	**-4 609 500**	**-4 606 699**	**-1,86**	**-4 671 193**	**-4 755 274**

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa toimialoille ja yksiköille sekä hallinnollisia peruspalveluja että strategisempia, johtoa, esihenkilöitä ja henkilöstöä tukevia ja ohjaavia palveluita koko palvelussuhteen elinkaaren ajan. Toiminta-ajatus on henkilöstökokemuksen kehittäminen ja johtamisen ja esihenkilötyön tukeminen.

Palvelualue valmistelee henkilöstöpoliittiset linjaukset sekä henkilöstön kehittämisen ja yhtenäisen henkilöstöhallinnollisen toimintakulttuurin suuntaviivat kaupunginhallitukselle ja vastaa näiden täytäntöönpanosta.

Palvelualueen tarjoamat hallinnolliset peruspalvelut ovat palkkapalvelut, palvelussuhdepalvelut ja koko henkilöstön osaamisen kehittämisen palvelut. Peruspalveluja ovat lisäksi työterveyshuoltopalvelujen järjestäminen sekä työsuojelun, työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin tukeminen.

Henkilöstöpalvelut edistää toiminnallaan yhtenäistä henkilöstöhallinnollista toimintakulttuuria ja henkilöstöjohtamista. Palvelualue vastaa kaupunkitasoisten HR-prosessien, toimintamallien ja ohjeiden kehittämisestä ja toimeenpanosta. Näiden lisäksi henkilöstöpalvelut tukee esihenkilöiden osaamista järjestämällä koulutuksia ja valmennuksia, jotka vahvistavat yhteisiä toimintatapoja ja johtamiskäytäntöjä. Yhtenäisyyttä rakennetaan myös tarjoamalla esihenkilöille johdonmukaista tukea ja neuvontaa kaikissa henkilöstöasioissa, varmistamalla käytäntöjen yhdenmukainen soveltaminen eri toimialoilla sekä kehittämällä digitaalisia työkaluja ja järjestelmiä tukemaan johtamista ja henkilöstötyötä.

Palvelualue huolehtii lakisääteisistä työnantajavelvoitteista ja raportoinneista. Lisäksi palvelualue kehittää palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä yhteistyössä linjajohdon ja henkilöstön edustajien kanssa.

Henkilöstöpalvelut edistää ja koordinoi henkilöstön osallisuuden ja yhteistoiminnan sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista kaupungilla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualue keskittyy vahvistamaan perustehtävänsä mukaista toimintaa. Toimintaan vaikuttavia keskeisiä muutostekijöitä ovat työ- ja virkasuhdelainsäädännön sekä virka- ja työehtosopimusten muutokset, digitalisaation eteneminen sekä työelämän muutokset, jotka korostavat johtamisen, osaamisen, työhyvinvoinnin ja työkyvyn merkitystä.

Palvelualueen toiminnan painopisteitä ovat

- Henkilöstöohjelman päivittäminen
- Henkilöstö- ja palkkapalveluiden kehittäminen sekä hr- ja palkanmaksujärjestelmien hankinta ja uudistuksen valmistelu
- Palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittäminen valtakunnallisten sopimusratkaisujen ja paikallisten tarpeiden mukaisesti
- Hyvän johtamisen ja esihenkilötyön vahvistaminen 360-arvioinneilla ja valmennuksilla
- Yhteiseen pelitapaan perustuvan toimintakulttuurin vahvistaminen koko organisaatiossa
- Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen henkilöstökyselyn tulosten pohjalta
- Työkyky- ja työturvallisuusjohtamisen vahvistaminen yhteistyössä johdon ja esihenkilöiden sekä työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa
- Tuloksellinen ja vuorovaikutteinen yhteistyö linjajohdon kanssa sekä säännöllinen yhteistoiminta henkilöstön edustajien kanssa

Henkilöstön palvelualueen toimintakate on -4 606 699 euroa ja ulkoinen toimintakate on -4 531 423 euroa.

Merkittävät investoinnit

Henkilöstöhallinnon palveluita tukevien järjestelmien uudistamishanke toteutetaan pääosin vuoden 2027 aikana. Investointimääräraha on huomioitu investointiosassa ICT-investointien määrärahassa.

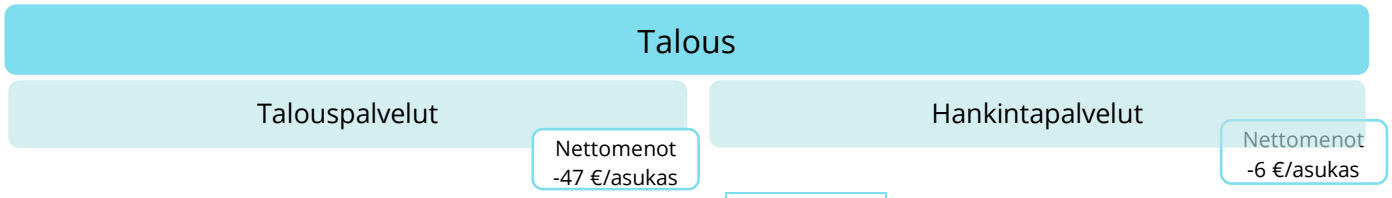
Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärän arvioidaan pysyvän vuoden 2025 tasolla ja muuttuu yhden palkkasihteerin ja järjestelmäasiantuntijan verran.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	14,0	18,0	16,0	-2,0
Määräaikaiset	3,0	1,0	1,0	0,0
Yhteensä	**17,0**	**19,0**	**17,0**	**-2,0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-94	-100	-98	2

Talous

Talous	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	104 284	94 497	87 560	87 560	-7,34	88 786	90 384
Toimintakulut	-2 157 235	-2 633 024	-2 607 150	-2 604 596	-1,08	-2 641 060	-2 688 599
Toimintakate	**-2 052 951**	**-2 538 527**	**-2 519 590**	**-2 517 036**	**-0,85**	**-2 552 275**	**-2 598 215**

Toiminnan kuvaus

Talouden palvelualueen tehtävänä on ohjata, tukea, koordinoida ja kehittää kaupunkikonsernia talous- ja hankinta-asioissa. Palvelualueeseen kuuluu talouden suunnittelu, seuranta ja raportointi, sekä tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laadinnan järjestäminen. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on kirjanpidon ja maksuliikenteen järjestäminen sekä rahoituksen riittävyyden turvaaminen. Palvelualueelle kuuluu myös hankintojen yleinen ohjaaminen, tukeminen, koordinointi ja kehittäminen sekä hankinta- ja sopimusosaamisen lisääminen. Lisäksi palvelualueella valmistellaan, koordinoidaan ja ohjataan kaupungin strategiaan ja omistajapolitiikkaan liittyviä asioita. Talous-palvelualue muodostuu talous- ja hankintapalvelut -yksiköistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualueella koordinoidaan kaupunkistrategian toimeenpanoa. Kauden 2028–2030 toiminnan ja talouden suunnittelua varmistetaan, että vuonna 2027 valtuuston hyväksymän Hyvinkään Pelikirjan sisältämät kärkihankkeet etenevät ja kaupungin toiminnot suunnitellaan strategialähtöisesti.

Vuoden 2027 toiminnassa painottuu kirjanpidon ja maksuliikenteen jatkuvuuden turvaaminen. Palvelualueella toimeenpannaan kaupunginhallituksen syksyllä 2026 tekemä päätös siitä, miten taloushallinnon palvelut järjestetään nykyisen sopimuksen jälkeen. Toimeenpanossa tullaan painottamaan erityisesti prosessien laatua ja tehokkuutta.

Vuonna 2027 palvelualueen tehtävä on tukea kaupunginjohtoa ja päätöksentekoa talouden kestävyyden varmistamiseksi. Vuonna 2027 talouspalvelut pyrkii myös normaalien suunnittelu- ja seurantatehtävien sekä talousprosessien ohjaustehtävien lisäksi tukemaan ja koordinoimaan selvityksiä, jotka tukevat päätöksentekoa kaupungin palveluiden järjestämisen rakenteiden uudistamisessa.

Kaupungin investoinnit ylittävät vuonna 2027 sekä sen jälkeisinä lähivuosina kaupungin tulorahoituksen, joten talouspalvelut valmistelee ja toimeenpanee kaupungin lainanottoa ja lainasalkun suojaamista koronnousuilta.

Hankintapalveluiden painopiste on kehittää kaupungin hankintoja kaupunginhallituksen hyväksymän hankintaohjelman mukaan. Hankintapalveluiden muita painopisteitä on uudistetun hankintalain implementointi kaupungin hankintaprosesseihin sekä hankintojen henkilöstöresurssin ja hankintojen toimintaympäristön yhteensovittaminen.

Talous -palvelualueen toimintakate on -2 517 036 euroa ja ulkoinen toimintakate on -2 551 195 euroa.

Merkittävät investoinnit

Kirjanpidon ja maksuliikenteen palveluiden uudelleenjärjestämiseen liittyvien järjestelmien käyttöönotto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2027 aikana. Investointimääräraha on huomioitu investointiosassa ICT-investointien määrärahassa.

Henkilöstösuunnitelma

Palvelualueella on varauduttu täyttämään kolme tehtävää talouspalveluiden järjestämistapamuutoksen vuoksi ja lisäksi on varauduttu mahdolliseen hankintojen lisäresurssointiin. Yksi konserniohjaukseen liittyvä tehtävä on määräaikaisesti osa-aikainen.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	11,0	13,0	16,5	3,5
Määräaikaiset	0,0	0,0	1,0	1,0
Yhteensä	**11,0**	**13,0**	**17,5**	**4,5**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-44	-54	-53	1

Hallinto

Hallinto	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	70 584	66 819	68 896	68 896	3,11	69 861	71 118
Toimintakulut	-3 498 948	-4 070 207	-3 644 433	-3 691 491	-10,53	-3 692 472	-3 758 936
Toimintakate	**-3 428 364**	**-4 003 388**	**-3 575 537**	**-3 622 595**	**-10,76**	**-3 622 611**	**-3 687 818**

Toiminnan kuvaus

Hallinto -palvelualue koostuu seuraavista toiminnoista: kaupunginkanslia, viestintä ja tietohallinto.

Kaupunginkanslian keskeisimpiä tehtäviä ovat kaupunginvaltuuston ja –hallituksen valmistelu-, sihteeri- ja täytäntöönpanotehtävät, muiden toimielinten esityslista-/ pöytäkirjatehtävät, yleisiin vaaleihin ja kansanäänestyksiin liittyvät tehtävät, lakiasiat, kuntayhteistyön ja edunvalvonnan ja kansainvälisen yhteistyön koordinointi, kirjaamotehtävät sekä asianhallinta- ja arkistotoimen ohjaaminen, koordinointi ja kehittäminen sekä turvallisuus- ja valmiussuunnittelu.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on toimia kaupunginhallituksen, konsernijohdon ja kaupunginjohtajan apuna heidän toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan asetettujen päämäärien ja tavoitteiden toteutumisessa.

Viestintäyksikön keskeisimpiin tehtäviin kuuluvat kaupunkiorganisaation viestinnän ja markkinoinnin johtaminen, ohjaus, kehittäminen, koordinointi ja toteuttaminen. Viestintäyksikkö vastaa kaupungin sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä, brändin kehittämisestä ja jalkauttamisesta, kriisiviestinnän johtamisesta sekä viestinnän ohjeistuksista ja työkalujen ylläpidosta. Yksikkö tukee koko organisaatiota viestinnän suunnittelussa, toteutuksessa ja kehittämisessä sekä vahvistaa kaupungin tunnettuutta ja positiivista mielikuvaa.

Tietohallintoyksikön tehtäviin kuuluvat ICT-toimittaja- ja kumppaniyhteistyö, hankinta-, sopimus- ja palveluhallinta mm. perustietotekniikkapalvelut, kaupungin kokonaisarkkitehtuuri (tieto-, teknologia, toiminta-, ja järjestelmäarkkitehtuuri) sekä tavoitearkkitehtuuri ja tietoturvallisuuden (kyberturvallisuus, toiminnan jatkuvuuden hallinta ja varautuminen, riskienhallinta) ylläpito, ohjaaminen ja kehittäminen.

Tietohallinto on mukana tietojärjestelmä ja –ICT-palveluhankinnoissa sekä niihin liittyvissä projekteissa. Tietohallinnon tehtäviin kuuluvat myös tiedonhallintamallin ylläpito, kaupungin digitaalisuuden kehittäminen (Suomi.fi palvelut, ehyvinkaa.fi sähköinen asiointi), digitiekartan omistajuus ja ylläpito sekä digiryhmän vetovastuu ja uuden teknologian tuomien mahdollisuuksien tutkiminen Hyvinkään kaupungin tarpeisiin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginkanslian painopisteinä on toimialojen valmiussuunnitelmien päivitys ja ajantasaistaminen vastamaan nykyistä turvallisuustilannetta. Riskienhallintaa jatketaan riskienhallinnan vuosikellon ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Seurantaryhmissä painopisteenä on erityisesti vuonna 2026 tunnistettujen riskien uudelleenarviointi, sovittujen hallintatoimenpiteiden etenemisen seuranta, riskien kirjaaminen ilmoitusjärjestelmä Turriin ja riskikorttien ja riskitietojen päivittäminen.

Sähköinen säilytysjärjestelmä otetaan käyttöön alkuvuoden 2027 aikana. Se mahdollistaa kunnan tietoaineistojen pitkäaikaisen ja lainsäädännön mukaisen säilyttämisen. Järjestelmä tukee tiedonhallintaa, parantaa tietojen löydettävyyttä, vähentää vanhoihin järjestelmiin liittyviä kustannuksia sekä varmistaa asiakirjojen säilymisen myöhemmin tulevaan käyttöön.

Viestintäyksikkö käynnistää vuonna 2027 verkkosivu-uudistuksen konsepti- ja määrittelytyön. Tavoitteena on luoda käyttäjälähtöinen, saavutettava ja kaupungin palveluita tukeva verkkopalvelukokonaisuus, joka palvelee kuntalaisia, yrityksiä ja muita sidosryhmiä entistä paremmin.

Sisäisen viestinnän oppaan jalkauttaminen jatkuu. Vuonna 2026 käyttöönotettujen toimintamallien, vastuiden ja yhteisten käytäntöjen vakiinnuttamista jatketaan osana arjen johtamista ja viestintäkulttuurin kehittämistä.

Uuden intranetin Hyvintran käyttökokemuksia ja käyttäjäpalautetta hyödynnetään palvelun kehittämisessä. Kehitystyössä painotetaan tiedon löydettävyyttä, sisältöjen hallintaa, saavutettavuutta sekä käyttäjien tarpeita.

Hyvinkään brändityön ja viestintäkonseptin toteuttaminen jatkuu. Kaupungin vetovoimaa, pitovoimaa ja tunnettuutta vahvistetaan yhteistyössä markkinointikumppanin kanssa osana pitkäjänteistä kaupunkimarkkinointia ja brändin rakentamista.

Viestintäyksikkö osallistuu kaupungin modernin työn projektiin, toimintatapojen ja digitaalisten työvälineiden kehittämiseen tukemalla henkilöstön muutoskyvykkyyttä, vuorovaikutusta ja uudenlaisten toimintamallien käyttöönottoa.

Tietohallinnon painopiste vuonna 2027 on tukea toimialoja ja yksiköitä kärkihankkeissa ja ICT-järjestelmäuudistus- ja käyttöönottohankkeissa. Tietohallinto kehittää jatkuvasti myös tietoturvaa ja kouluttaa henkilöstöä muuttuvan maailman tilanteen mukaisesti. Tietoturva-kokonaisuus sisältää myös opinnäytetyönä valmistuvan kyberturvallisuusstrategian jalkautuksen.

Digiryhmän tavoitteena on kaupungin digitaalisuuden kehittämisen edistäminen yhdessä toimialojen kanssa entistä suunnitellummin alkuvuodesta 2027 päivitetyn digitiekartan tavoitteiden mukaisesti.

Telia Finland Oy on tiedottanut 1.6.2026 liiketoimintakaupasta, jossa osa konesali- ja kapasiteettipalveluista sekä IT-loppukäyttäjätukeen liittyvä liiketoiminta siirtyisi CGI:lle. Liiketoimintakauppa on saanut viranomaisten hyväksynnän 1.9.2026. Tietohallinto pyrkii omalta osaltaan huolehtimaan, että siirtymä sujuu ilman näkyvää haittaa Hyvinkään kaupungin toiminnalle.

Tietohallinto toteuttaa AD-uudistusprojektin yhdessä Telia Finland Oy:n kanssa. Projekti tulee toteuttaa olemassa olevan sopimuskauden aikana.

Hallinto -palvelualueen toimintakate on -3 622 595 euroa ja ulkoinen toimintakate on -3 539 169 euroa. Kaupunginhallituksen talousarvioesityksessä Hallinto -palvelualueelle lisättiin osallistuvaan budjetointiin 50 000 euroa. (KH 26.10.2026 § 276.)

Merkittävät investoinnit

Merkittävä investointi liittyy AD-uudistukseen vuonna 2027.

Henkilöstösuunnitelma

Tietohallinnolle on varattu talousarvioon yksi lisäresurssi henkilöstöön. Kaupunginkanslian ja Viestintä-yksikön henkilöstömäärän arvioidaan vähenevän vuoden 2026 talousarvioon nähden.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	15,0	16,0	16,0	0,0
Määräaikaiset	2,0	2,0	1,0	-1,0
Yhteensä	**17,0**	**18,0**	**17,0**	**-1,0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-73	-85	-77	9

Sivistystoimi

Opetuslautakunta
Hallinto ja kehittäminen
Koulutus
Varhaiskasvatuspalvelut

Kulttuuri- hyvinvointilautakunta
Kulttuuri ja hyvinvointi

Sivistystoimi

Sivistystoimi	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	9 302 246	8 542 800	9 870 344	9 870 344	15,5	10 008 529	10 188 682
Toimintakulut	-113 556 099	-116 751 176	-122 144 135	-121 993 533	4,5	-123 701 442	-125 928 068
Toimintakate	**-104 253 853**	**-108 208 376**	**-112 273 791**	**-112 123 189**	**3,6**	**-113 692 914**	**-115 739 386**

Toimialan kuvaus

Sivistystoimi tarjoaa hyvinkääläisille monipuolisia opetus- ja hyvinvointipalveluja. Toimialaa ohjaavat opetuslautakunta ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta. Sivistystoimen hallintoon ja kehittämiseen kuuluvat kaikki varhaiskasvatukseen, opetukseen, kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät hallinnolliset työt ja toiminnan kehittäminen. Talousseuranta ja suunnittelu, sekä erilaiset tukitoimet ovat oleellinen osa sivistystoimen hallinnon tehtävissä.

Opetuslautakunta

Tuloslaskelma	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	**6 421 220**	**5 867 600**	**5 997 544**	**5 997 544**	**2,2**	**6 069 845**	**6 164 104**
Myyntituotot	2 424 909	2 187 000	2 514 344	2 514 344	15,0	2 549 545	2 595 437
Maksutuotot	2 756 821	2 750 000	2 650 000	2 650 000	-3,6	2 687 100	2 735 468
Tuet ja avustukset	1 214 284	891 600	814 200	814 200	-8,7	814 200	814 200
Muut toimintatuotot	25 206	39 000	19 000	19 000	-51,3	19 000	19 000
Toimintakulut	**-97 382 786**	**-100 691 196**	**-102 811 752**	**-102 671 738**	**2,0**	**-104 109 142**	**-105 983 107**
Henkilöstökulut	-56 630 293	-59 383 730	-60 078 751	-59 938 737	0,9	-60 777 879	-61 871 881
Palkat ja palkkiot	-46 948 263	-49 049 129	-49 407 606	-49 407 606	0,7	-50 099 312	-51 001 100
Henkilösivukulut	-9 682 030	-10 334 601	-10 671 145	-10 531 131	1,9	-10 678 567	-10 870 781
Eläkekulut	-8 157 380	-8 532 112	-8 855 950	-8 800 945	3,2	-8 924 158	-9 084 793
Muut henkilösivukulut	-1 524 650	-1 802 489	-1 815 195	-1 730 186	-4,0	-1 754 409	-1 785 988
Palvelujen ostot	-16 357 127	-16 425 724	-17 558 515	-17 558 515	6,9	-17 804 334	-18 124 812
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 578 247	-2 257 253	-2 404 448	-2 404 448	6,5	-2 438 110	-2 481 996
Avustukset	-2 266 797	-2 245 400	-2 265 400	-2 265 400	0,9	-2 297 116	-2 338 464
Muut toimintakulut	-20 550 322	-20 379 089	-20 504 638	-20 504 638	0,6	-20 791 703	-21 165 954
Toimintakate	**-90 961 566**	**-94 823 596**	**-96 814 208**	**-96 674 194**	**2,0**	**-98 039 298**	**-99 819 002**

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginhallituksen asettama ulkoinen toimintakate sivistystoimelle on -73 496 248 euroa. Opetuslautakunnan alaisen toiminnan toimintakate tästä on lautakunnan talousarvioesityksessä -96 674 194 euroa ja ulkoinen toimintakate on -68 238 887 euroa. Talousarvioesitys on laadittu kaupunginhallituksen asettaman laadintakehyksen mukaisesti.

Hallinto ja kehittäminen:

Sivistystoimen hallintoon ja kehittämiseen kuuluvat kaikki varhaiskasvatukseen, opetukseen, kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät hallinnolliset työt ja toiminnan kehittäminen. Palvelualue vastaa myös kaupungintalon aulapalveluista sekä sivistystoimen tilavaraamopalveluista, joiden kautta tarjotaan kuntalaisille neuvontaa ja mahdollistetaan kaupungin tilojen tehokas käyttö.

Koulutus:

Perusopetuksen oppilasmäärän odotetaan laskevan lukuvuonna 2027–2028 yli 100 oppilaalla vuoden 2026 elokuuhun verrattuna. Oppilaiden vähenemän seurauksena opetusryhmien määrä tullee vähenemään noin neljällä lukuvuoden 2027-2028 alusta alkaen. Perusopetuksen palveluverkko muuttuu vuonna 2027 elokuussa, kun Aseman koulu siirtyy Vilinän uusiin tiloihin. Muista palveluverkkomuutoksista vuodelle 2027 ei ole päätöksiä tässä vaiheessa. Ridasjärven koulun ja päiväkodin erillisselvitys tulee päätöksen tekoon syksyn 2026 aikana.

Hyvinkäällä lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua monipuoliseen taiteen perusopetukseen sekä kaupungin omana toimintana että ulkopuolisten toimijoiden järjestämänä toimintana.

Hyvinkään lukio toiminta tapahtuu Kipinässä. Toimintaympäristö tarjoaa erinomaiset edellytykset laadukkaalle opetukselle ja opiskelulle. Hyvinkää Areenan valmistumisen myötä lukion liikuntatilat saadaan käyttöön. Osa lukion tapahtumista ja juhlista siirtyvät myös Areenalle. Hyvinkään lukion keskeinen tavoite on yhteisöllisyyden ylläpitäminen ja yksinäisyyden vähentäminen, millä helpottamaan opiskelijoiden kokemaa suorituspainetta ja pahoinvointia.

Hyvinkään Opistossa vuosi 2027 on 100-vuotiaan Opiston juhlavuosi. Juhlavuoden kunniaksi järjestämme Jyväskylän avoimen yliopiston striimatun luentosarjan ilmaiseksi kurssilaisille Kipinässä. 100-vuotisjuhlaa vietetään Opiston kevätkarnevaalien yhteydessä huhtikuussa 2027. Huhti-toukokuussa 2027 järjestämme liikunnan ja tanssin näytetunteja uudella Areenalla kaikille kuntalaisille.

Varhaiskasvatuspalvelut:

Vuotta 2027 leimaa varhaiskasvatuksen palveluverkkopäätöksen toimeenpano. Keskeinen muutos on uuden Vilinärakennuksen käyttöönotto ja Hangonsillan päiväkodin toiminnan siirtyminen uusiin tiloihin. Samalla valmistellaan Martinkaaren päiväkodin vuorohoidon ja Kenttäkadun iltahoidon keskittämistä sekä Vehkojan ja Riemurinteen päiväkotien toiminnan päättymiseen liittyviä järjestelyjä. Lisäksi valmistellaan varhaiskasvatuspalveluiden johtamis- ja organisaatiomallia vastaamaan muuttuvaa palveluverkkoa.

Yksityisen varhaiskasvatuksen merkitys palvelutuotannossa kasvaa. Ostopalvelujen päättymisen jälkeen palveluja tuotetaan aiempaa enemmän palvelusetelillä, minkä toimivuutta ja kapasiteetin riittävyyttä seurataan aktiivisesti. Talousarvio sisältää alle 3-vuotiaiden palvelusetelikertoimen korottamisen 1.8.2027 alkaen. Muutokset yksityisten palveluntuottajien toiminnassa voivat aiheuttaa kustannuksia, joita ei ole huomioitu talousarviossa.

Varhaiskasvatuksen toimintaympäristöön vaikuttavat myös oppimisen tuen uudistuksen sekä vammaispalvelulain mahdolliset vaikutukset, jotka voivat lisätä henkilöstö- ja asiantuntijaresurssien tarvetta. Lisäksi odotetaan päätöksiä varhaiskasvatuslainsäädännön muutoksesta sekä mahdollisia kotihoidon tukea koskevia uudistuksia, jotka voivat vaikuttaa palvelujen kysyntään.

Henkilöstösuunnittelussa jatketaan valmistautumista varhaiskasvatuslain vuoden 2030 henkilöstörakennetta koskeviin vaatimuksiin. Henkilöstörakennetta kehitetään vaiheittain osana palveluverkon uudistamista ja palvelutarpeen muutoksia

Hallinto ja kehittäminen

Hallinto ja kehittäminen	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	10 942	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 370 577	-1 203 697	-1 232 532	-1 231 125	2	-1 248 361	-1 270 831
Toimintakate	**-1 359 635**	**-1 203 697**	**-1 232 532**	**-1 231 125**	**2**	**-1 248 361**	**-1 270 831**

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimi tarjoaa hyvinkääläisille monipuolisia opetus- ja hyvinvointipalveluja. Toimialaa ohjaavat opetuslautakunta ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta.

Sivistystoimen hallinto ja kehittäminen muodostaa keskeisen osan toimialan kokonaisuudesta. Palveluiden tehtävänä on turvata hyvän hallinnon toteutuminen sekä varmistaa toiminnan avoimuus ja ajantasaisuus. Tavoitteena on edistää toimialan palvelualueiden tehokasta ja sujuvaa toimintaa sekä tuottaa asiantuntevaa palvelua kaupungin sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Sivistystoimen hallintoon ja kehittämiseen kuuluvat varhaiskasvatukseen, opetukseen, kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät hallinnolliset työt, erilaiset tukitoimet sekä oman toiminnan kehittäminen.

Sivistystoimen hallinnon ja kehittämisen kokonaisuuteen sisältyy sivistystoimen tilavaraamopalvelu, jonka kautta kaupunkilaiset voivat varata toimialan liikuntasaleja ja muita tiloja omaan käyttöönsä. Kokonaisuuteen kuuluu myös kaupungin aulapalvelu, joka tarjoaa toimialarajat ylittävää ohjausta ja neuvontaa kaupunkilaisille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Sivistystoimen hallinnon ja kehittämisen painopisteenä on ulkoisen ja sisäisen asiakaspalvelun kehittäminen ja sujuvoittaminen aulapalveluissa, tilavaraamopalveluissa sekä hallinnon tukipalveluissa.

Vuoden 2027 aikana toteutetaan sivistystoimen tilavarausjärjestelmän kilpailutus sekä tuetaan uusien tilojen käyttöönottoa tilavarausten näkökulmasta. Samalla parannetaan asiakkaiden sähköisiä asiointimahdollisuuksia, palvelun käytettävyyttä ja saavutettavuutta sekä tehostetaan ja yhdenmukaistetaan tilavarausprosesseja. Uusien tilojen käyttöönotolla ja tilavaraustoiminnan kehittämisellä tuetaan tilojen tehokasta hyödyntämistä osana kaupungin palveluverkkoa. Toimialarajat ylittävää yhteistyötä tiivistetään, jotta voidaan vastata tulevaisuuden palvelutarpeisiin tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja.

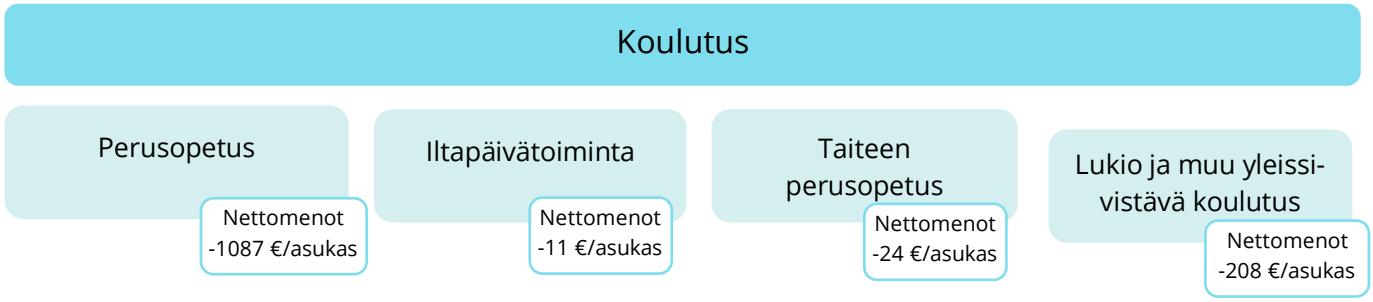
Henkilöstösuunnitelma

Ei suunniteltuja muutoksia vuoden 2026 tilanteeseen nähden. Uusien tilojen käyttöönotto sekä tilavarausjärjestelmän kilpailutus lisäävät kuitenkin hallinnon ja tilavaraamopalveluiden työmäärää vuoden 2027 aikana.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	10	10	10	0
Määräaikaiset	0	0	0	0
Yhteensä	**10**	**10**	**10**	**0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	28	29	26	-3
Hallinon osuus toimialan bruttokust.	1,2 %	1,2 %	1,0 %	-0,2

Koulutus

Koulutus	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	4 232 973	3 711 900	4 067 544	4 067 544	9,6	4 124 490	4 198 730
Toimintakulut	-64 160 000	-65 917 995	-67 336 155	-67 246 043	2,0	-68 187 488	-69 414 862
Toimintakate	**-59 927 027**	**-62 206 095**	**-63 268 611**	**-63 178 499**	**1,6**	**-64 062 998**	**-65 216 132**

Toiminnan kuvaus

Koulutuksen palvelualueen toiminta-ajatus on toteuttaa koulutuksen jatkumo ja siihen liittyvät tukipalvelut esi- ja perusopetuksesta toiselle asteelle ja edelleen vapaan sivistystyön pariin. Toiminnan perusyksikkö on opetusryhmä. Opetusryhmän muodostuminen ja sen koko ovat ratkaisevassa roolissa opetussuunnitelmien tavoitteiden ja lainmukaisuuden toteutumisessa. Lisäksi opetusryhmien koko on tärkein kunnan taloudellisiin kustannuksiin vaikuttava tekijä koulutuksessa.

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Perusopetus keskittyy nimensä mukaisesti perustaitojen mahdollisimman hyvään omaksumiseen unohtamatta mahdollisuutta kehittää myös omia mielenkiinnon kohteita esimerkiksi Hyvinkäällä toteutettavassa painotetussa opetuksessa. Hyvinkään kaupungissa toimii tällä hetkellä 15 perusopetusta antavaa koulua.

Valmistavaa opetusta annetaan vastikään maahan saapuneille lapsille. Valmistavaan opetusta osallistuvien oppilaiden määrä vaihtelee lukuvuosittain. Tällä hetkellä valmistavan opetuksen oppilaiden määrä on laskussa verrattuna edellisiin lukuvuosiin. Lukuvuosi 2026–2027 on aloitettu kolmella valmistavan opetuksen ryhmällä. Valmistavan opetuksen kustannukset näkyvät perusopetuksen menoina. Valmistavan opetuksen rahoitus valtiolta tulee jälkikäteen raportoitujen toteutuneiden läsnäolokuukausien perusteella. Uutena toimintana on myös Hyvinkäällä aloitettu valmistavan opetuksen lisäopetus lukuvuoden 2026-2027 alusta alkaen.

Hyvinkäälle sijoitettujen vieraskuntalaisten lasten koulunkäynti pyritään järjestämään ensisijaisesti lähikouluissa. Poikkeuksena tähän ovat yksityinen Peiponpesän ja Helsingin kaupungin Lemmilän lastensuojeluyksiköt, joissa asuvien lasten opetus järjestetään lähes poikkeuksetta laitosten omissa tiloissa. Hyvinkään kaupunki laskuttaa sijoitettujen lasten kotikuntia kotikuntalaskutuksen yhteydessä. Laskutuksen yhteydessä opetuksesta aiheutuvista kuluista on vähennettävä valtion kunnalle maksama kotikuntakorvaus täysimääräisesti. Valtiovarainministeriö päättää vuosittain tästä kotikuntakorvausperusteen määrästä.

Koulukuljetukset järjestetään opetuslautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti (Kuljetusopas): Tällä hetkellä 1.–3. luokan oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 3 kilometriä ja 4.–9. luokan oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 5 kilometriä. Koulumatka voi sisältää oppilaan itse kuljettavaa matkaa. Opiskeluhuolto toimii moniammatillisesti jokaisessa koulussa. Opiskeluhuollon palvelut järjestää Keski-Uudenmaan hyvinvointialue alueellisesti.

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joilla on tukea koskeva päätös tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite otetuille. Kunnilla ei kuitenkaan ole velvollisuutta tarjota toimintaa. Tällä hetkellä Hyvinkäällä järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa ostopalveluna sekä omana toimintana. Aamu- ja iltapäivätoiminta on maksullista toimintaa huoltajille. Lisäksi Hyvinkäällä järjestetään esiopetusta täydentävää aamu- ja iltapäivätoimintaa niillä kouluilla, joissa esiopetus järjestetään perusopetuksen toimesta koululla yhdessä alkuopetuksen kanssa.

Hyvinkään kaupungin ylläpitämä Hyvinkään kuvataidekoulu, tuttavallisemmin Artun kuvis, tarjoaa kouluajan ulkopuolella järjestettävää, visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta hyvinkääläisille 4-19 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Hyvinkään kaupunki myös

tukee tällä hetkellä taiteen laajan oppimäärän mukaista opetusta antavia Hyvinkään musiikkiopiston kannatusyhdistys ry:tä ja Taito Etelä-Suomi ry:tä (Käsityö- ja muotoilukoulu). Lisäksi kaupungissa toimii useita taiteen perusopetuksen yleistä oppimäärää tarjoavia tahoja. Hallitus on uudistamassa lakia taiteen perusopetuksesta ja hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taiteen perusopetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi on annettu eduskunnalle 11.6.2026. Lakimuutos tulee vaikuttamaan taiteen perusopetuksen kenttään myös Hyvinkäällä.

Hyvinkään lukio järjestää ja tarjoaa monipuolista ja korkeatasoista opetusta peruskoulunsa päättäneille nuorille ja aikuisille. Hyvinkään lukiossa toimii yleislinjan lisäksi luonnontiedelinja. Tämä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtakunnallinen erityistehtävä jatkuu toistaiseksi. Hyvinkään lukiossa opiskelija voi valita keskimääräistä enemmän taideaineiden opintojaksoja ja osallistua huippuurheiluvalmennukseen. Tilanne opiskelijamäärän osalta lukiossa on erinomainen. Ensisijaisia hakijoita Hyvinkään lukioon oli 348 (300 aloituspaikkaa). Hyvinkään lukion keskeisiä tavoitteita lukuvuodelle 2026-2027 ovat yhteisöllisyyden ylläpitäminen ja yksinäisyyden vähentäminen, tekoälyyn liittyvien käytänteiden kehittäminen, kansainvälisen toiminnan organisoinnin kehittäminen ja Hyvinkää Areenan käyttöönotto.

Hyria koulutus Oy:n järjestää alueella annettavan Tutkintokoulutukseen valmentava koulutuksen (TUVA-koulutus). TUVA-koulutuksen käytännön toteuttamisessa tehdään tiivistä yhteistyötä Hyvinkään kaupungin ja Hyria koulutus Oy:n kanssa.

Hyvinkään Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön osalta aikuisille monipuolisen ja laadukkaan kurssitarjonnan. Hyvinkään Opistossa osan kursseista kurssilainen voi suorittaa opintopistekursseina, joista siirretään opintopisteet Koskitietojärjestelmään tai sisällytetään esim. lukion opintoihin. Opintopistekursseja on suunniteltu 13 lukuvuodelle 2026–2027. Nelivuotinen aikuisten taiteen perusopetus kuvataiteessa on aloitettu 09/2025 Hyvinkään opiston alaisuudessa ja yksi ryhmä jatkaa taiteen perusopetuksessa lukuvuonna 2026-2027.

Hyvinkään Opisto on toteuttanut Opetushallituksen rahoituksella luku- ja kirjoitustaidon opetusta maahanmuuttajille kahdeksan lukuvuoden ajan. Koulutuksen ehtona kurssilaisille on ollut se, että kotouttamisaika on voimassa. Valtionrahoitus loppuu vuoden 2026 joulukuussa. Kevään 2027 lukutaitokoulutus toteutetaan yhteistyössä Hyvinkään kaupungin kotoutumispalveluiden kanssa.

Opiston kursseille on noin 240 ilmoittautumista enemmän elokuussa 2026 kuin edellisenä vuonna samaan aikaan.

Opiston ja lukion liikuntaolosuhteet tulevat parantumaan huomattavasti vuoden 2027 aikana, kun Areenan tilat saadaan liikuntaryhmien käyttöön. Näin pystymme esimerkiksi järjestämään kerralla isompia ryhmiä, joka on taloudellisesti tehokasta. Saamme myös seniorille paljon kaivattua päiväkäyttö tilaa ryhmille sekä turvallista talviliikuntatilaa liukkaiden kelien aikana esimerkkinä sisäkävely.

Hyvinkään Opisto ja lukio tekevät tiiviisti yhteistyötä mm. harvinaisten kielten kurssien osalta. Näin saadaan ryhmät elinvoimaiseksi ja pystytään houkuttelemaan pätevää henkilökuntaa työskentelemään Hyvinkäällä. Lukio ja Hyvinkään Opisto tekevät Hyria koulutus Oy:n kanssa yhteistyötä aikuisten perusopetuksen ja kaksoistutkintojen osalta. Työpajatoiminnasta Hyvinkään kaupungilla ja Hyria-säätiöllä on voimassa oleva yhteistyösopimus 31.5.2027 saakka.

Oppimisen tuen uudistus on täysimääräisesti voimassa lukuvuoden 2026-2027 alusta alkaen. Esi- ja perusopetuksen osalta oppimisen tuen uudistus asettaa selkeitä reunaehtoja mm. opetusryhmien muodostamiselle, mikä voimakkaasti ohjaa käytännössä myös opetusryhmäkokoja. Tämän vuoksi jo aiempina vuosina kaupunginvaltuusto päättämät perusopetuksen opetusryhmien tavoiteryhmäkoot ovat tulevaisuudessakin hyvin perusteltuja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Koulutuksen palvelualueen toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on -63 178 499 euroa ja ulkoinen toimintakate on -43 267 157 euroa.

Perusopetuksen oppilasmäärän odotetaan laskevan lukuvuonna 2027–2028 yli 100 oppilaalla lukuvuoteen 2026-2027 verrattuna. Alakoulujen oppilasmäärän aleneminen koskee sekä keskusta-aluetta että kyliä. Myös yläkouluissa oppilasmäärä vähenee ainakin yhden opetusryhmän verran lukuvuoden 2027-2028 alusta alkaen. Vähenemän seurauksena opetusryhmien määrä tulee vähenemään yhteensä noin neljällä opetusryhmällä lukuvuoden 2027-2028 alusta alkaen.

Hangonsiltaan sijoittuvan uuden alakoulun ja päiväkodin kokonaisuuden, Vilinän, rakentaminen on edennyt aikataulussa ja suunniteltu käyttöönotto perusopetuksen osalta on 08/2027. Aseman koulu siirtyy silloin Vilinän uusiin tiloihin.

Henkilöstön osalta sairauslomien aiheuttamat sijaiskulut ovat ennakoimaton kuluerä ja sijaisten palkkaaminen on koulujen toiminnan kannalta kriittinen asia.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen tuli koulujen tehtäväksi 1.8.2026 alkaen. Velvoite perustuu perusopetuslain muutokseen, jonka eduskunta hyväksyi huhtikuussa 2025. Tavoitteena on edistää lasten ja nuorten liikkumista esi-

opetuksen ja perusopetuksen aikana, tukea ja parantaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä vahvistaa liikunnan merkitystä esiopetuksen ja peruskoulujen toimintakulttuurissa ja kokonaisvaltaisena elämäntaitona.

Merkittävät investoinnit

Hangonsiltaan sijoittuvan uuden alakoulun ja päiväkodin kokonaisuuden, Vilinän, rakentaminen on edennyt aikataulussa ja suunniteltu käyttöönotto perusopetuksen osalta on 08/2027. Aseman koulu siirtyy silloin Vilinän uusiin tiloihin.

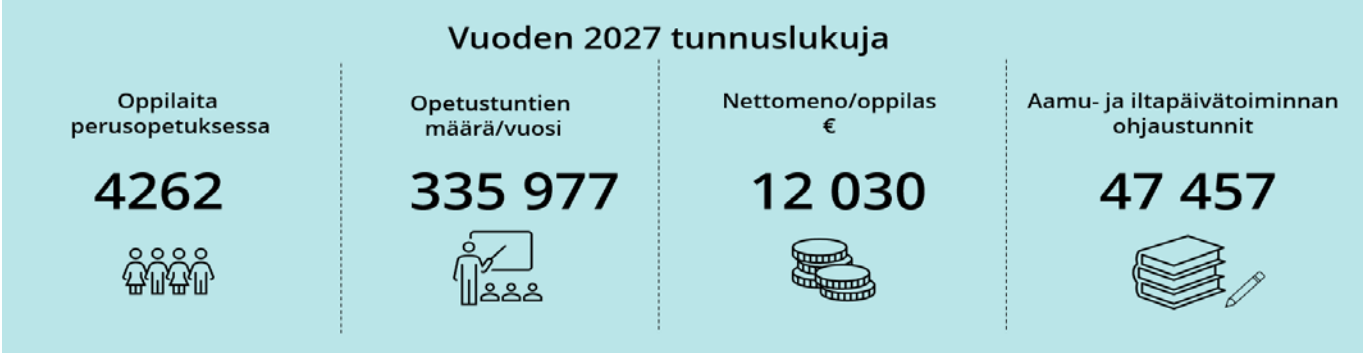
Hyvinkään lukion ja Hyvinkään opiston toimintaedellytykset paranevat vuoden 2027 aikana Hyvinkää Areenan valmistumisen myötä, kun saamme uudet liikuntatilat heidän käyttöönsä.

Henkilöstösuunnitelma

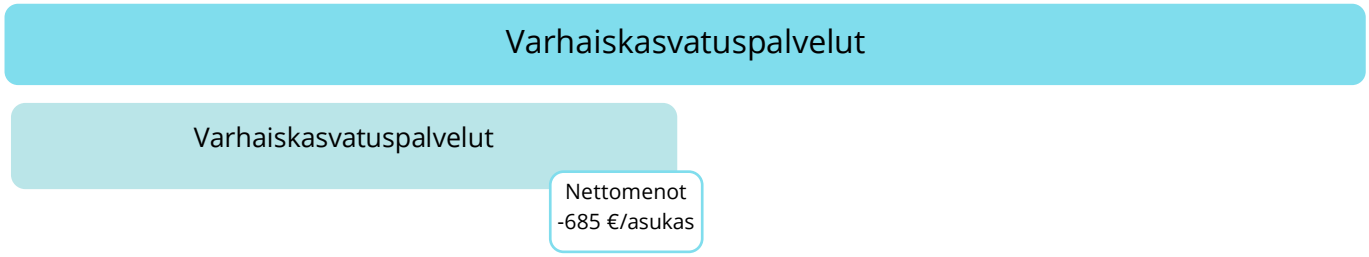
Kokonaisuuden kannalta merkittävin opetuksen laatuun, työhyvinvointiin ja henkilöstön määrään vaikuttava lähtökohta on opetusryhmäkoko. Tavoitteiden mukaiset opetusryhmäkoot antavat myös selkärangan talouden suunnittelulle ja seurannalle. Oppilasmäärän selkeä lasku tulee vääjäämättä alentamaan tulevina vuosina myös perusopetuksen henkilöstön määrä.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	456,0	485,0	485,0	0
Määräaikaiset	128,0	104,0	115,0	11
Yhteensä	**584,0**	**589,0**	**600,0**	**11**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	1288	1281	1341	60
Perusopetus				
Oppilasmäärä	4 474	4 329	4 262	-67
Opetustuntien määrä	330 973	341 547	335 977	-5 570
€/oppilasmäärä, netto	10 624	11 501	12 030	529
Opetustunnit/oppilas	74,0	78,9	78,8	0
Aamu- ja iltapäivätoiminta				0
Ohjaustunnit	49 254	48 475	47 457	-1 018
€/tunti, netto	16,40	13,0	10,5	-2
Taiteen perusopetus				0
Oppilasmäärä	298	300	290	-10
Opetustuntien määrä	3 836	3 900	4 032	132
€/oppilasmäärä, netto	3 553	3 646	3 866	220
Opetustunnit/oppilas	12,9	13,0	13,9	0,9
Lukio-opetus				0
Oppilasmäärä	1 118	1 133	1 109	-24
€/oppilas, netto	8 236	8 147	7 921	-226
Hyvinkään Opisto				0
Opetustunnit	11 842	12 844	13 000	156
Menot, €/opetustunti	119,0	124,0	122,7	-1
Tulot, €/opetustunti	42,0	35,6	43,8	8

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatus	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	2 206 607	2 155 700	1 930 000	1 930 000	-10,5	1 957 020	1 992 246
Toimintakulut	-31 908 657	-33 569 503	-34 243 065	-34 194 569	1,9	-34 673 293	-35 297 412
Toimintakate	**-29 702 050**	**-31 413 803**	**-32 313 065**	**-32 264 569**	**2,7**	**-32 716 273**	**-33 305 166**

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalveluiden keskeisenä tehtävänä ja tavoitteena on varhaiskasvatuslain velvoitteiden täyttäminen sekä perusopetuslain mukaisen esiopetuksen järjestäminen yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Laadukas varhaiskasvatus on merkittävä tekijä varhaisen tuen mahdollistamisessa sekä syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Varhaiskasvatuslaki, laki varhaiskasvatuksen palvelusetelistä, perusopetuslaki esiopetuksen ja esiopetuksen kuljetusten osalta sekä laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista määrittävät varhaiskasvatuspalveluiden keskeiset tehtävät ja velvoitteet. Lisäksi toimintaa ohjaavat opetuslautakunnan päätökset varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisen periaatteista sekä asiakasmaksuista.

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa sekä yksityisessä perhepäivähoidossa. Yksityisissä päiväkodeissa varhaiskasvatusta järjestetään palvelusetelillä. Yksityiset perhepäivähoitajat toimivat yksityisen hoidon tuella.

Esiopetusta järjestetään kunnallisissa päiväkodeissa, muutamilla kouluilla sekä yksityisissä päiväkodeissa ostopalvelusopimuksella. Avointa varhaiskasvatusta järjestetään pääsääntöisesti Pikku-Veturissa, Päiväpirtissä sekä kerhotoimintana.

Kunnallisen varhaiskasvatuspaikan sijaan perhe voi valita kunnan hyväksymän yksityisen palveluntuottajan. Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta säätelee taloudellisia tukimuotoja, joilla tuetaan lapsen vanhempia ja muita huoltajia lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa. Hyvinkään kaupunki maksaa 1.8.2025 alkaen yksityisen hoidon tuen kuntalisää ja sisaruslisää perhepäivähoitoon, ryhmäperhepäivähoitoon sekä tilanteisiin, joissa perhe palkkaa työsuhteisen hoitajan kotiin (opela 28.1.2025 § 2). Lisäksi lasten kotihoitoon on tarjolla lakisääteinen kotihoidon tuki.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Valvira sekä Lupa- ja valvontavirasto (LVV) ovat linjanneet ja ohjeistaneet, että varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävä muu mahdollinen maksullinen toiminta ei ole varhaiskasvatusta. Hyvinkäällä tällainen muu toiminta sijoitetaan varhaiskasvatuspäivän loppuun.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Varhaiskasvatuspalveluiden palvelualueen toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on -32 264 569 ja ulkoinen toimintakate on -24 187 573 euroa.

Tulevan talousarviovuoden keskeisiä painopisteitä varhaiskasvatuksessa ovat:

Palveluverkkopäätöksen toimeenpano jatkuu vuonna 2027. Toimeenpano sisältää varhaiskasvatuksen johtamis- ja organisaatioratkaisuja, henkilöstön sijoittumiseen liittyviä järjestelyjä ja päätöksiä sekä toiminnan siirtymistä uusiin ja muuttuviin yksiköihin. Keskeinen muutos on Vilinä-rakennuksen käyttöönotto, jonne Hangonsillan päiväkodin toiminta siirtyy maaliskuussa 2027. Kesäkuussa 2027 Martinkaaren päiväkodin ilta- ja vuorohoito sekä Kenttäkadun iltahoito siirtyvät Vilinä-rakennukseen. Samanaikaisesti valmistellaan Vehkojan ja Riemurinteen päiväkotien toiminnan päättymiseen liittyviä järjestelyjä. Syksyllä 2026 selvitetään yksityisten palveluntuottajien halukkuutta järjestää varhaiskasvatus- ja esiopetustoimintaa Talvisillan kiinteistössä.

Palveluverkkopäätöksen toimeenpanoon liittyviä keskeisiä riskejä ovat henkilöstön saatavuus, palvelutarpeen muutosten ennakointi sekä palvelujen jatkuvuuden turvaaminen muutostilanteissa. Vilinä-rakennuksen käyttöönotto edellyttää uuden toimintakulttuurin ja yhtenäisten toimintamallien rakentamista. Riskejä hallitaan vaiheistetulla toimeenpanolla, ennakoivalla suunnittelulla, henkilöstön

osallistamisella sekä aktiivisella muutosjohtamisella ja viestinnällä.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksikkö- ja ryhmärakenteita suunnitellaan varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti siten, että lasten pedagogiset tarpeet, hyvinvointi ja oppimisen tuki toteutuvat. Samalla varmistetaan henkilöstö- ja tilaresurssien tarkoituksenmukainen, hallittu ja kustannustehokas käyttö voimassa olevien mitoitus- ja laatuvaatimusten mukaisesti.

Esiopetuksen loma-aikojen palvelujen järjestämistä kehitetään hyödyntämällä palvelutarpeen ennakointia sekä toteumatietoa lasten osallistumisesta. Kesän 2026 kokemusten pohjalta arvioidaan palveluiden käyttöä, järjestämistapoja sekä mahdollisuutta ottaa käyttöön varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukainen maksu loma-ajalle varatusta mutta käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuspaikasta, mikäli käyttöönoton toiminnalliset ja hallinnolliset edellytykset täyttyvät.

Lapsimäärän kausivaihtelu ja sen huomioiminen talousarviossa

Varhaiskasvatuksen palvelutarve ja lapsimäärä vaihtelevat toimintavuoden aikana. Toiminta suunnitellaan siten, että lakisääteiset henkilöstömitoitukset, lasten ikärakenne ja tuen tarpeet voidaan huomioida tarkoituksenmukaisesti kaikissa tilanteissa. Palvelutarpeen aiempaa suurempi vaihtelu lisää kapasiteetin hallinnan, henkilöstösuunnittelun ja talousarvion ennustettavuuden haasteita. Muutoksiin varaudutaan joustavilla palvelu-, ryhmä- ja henkilöstöjärjestelyillä, mutta niiden taloudellisia vaikutuksia on vaikea ennakoida tarkasti.

Oppimisen tuen uudistuksen sekä vammaispalvelulain mahdolliset vaikutukset voivat lisätä varhaiskasvatuksen henkilöstö- ja asiantuntijaresurssien tarvetta. Kustannusvaikutukset ovat vielä osin epävarmoja, minkä vuoksi toiminnan kehittämiseen, resurssien kohdentamiseen ja työnjaon tarkasteluun varaudutaan talousarvioraamin puitteissa. Varhaiskasvatuksen laatua kehitetään edelleen VALSSI-laadunarvioinnin tulosten ja yksikkökohtaisen kehittämistyön avulla.

Varhaiskasvatuslain muutoksia käsitellään tarkemmin kohdassa Lakimuutokset.

Yksityisen varhaiskasvatuksen ja ostopalvelujen vaikutukset

Hyvinkäällä yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja ostopalveluissa on noin 260–280 hyvinkääläistä lasta. Yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnassa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa kunnallisen varhaiskasvatuksen palvelutuotantoon ja kustannuksiin, ja edellyttää tarvittaessa nopeaa reagointia kunnallisessa toiminnassa. Näitä vaikutuksia ei ole mahdollista ennakoida talousarvovalmisteluvaiheessa.

Ruotsinkielisten varhaiskasvatuspaikkojen kysynnän arvioidaan voivan vuonna 2027 ylittää käytettävissä olevan kapasiteetin. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi seurataan kapasiteetin riittävyyttä yhteistyössä palveluntuottajan kanssa ja arvioidaan tarvittavia toimenpiteitä osana varhaiskasvatuspalvelujen kokonaisuutta. Valmistelussa hyödynnetään KUUMA-kuntien kokemuksia ja hyviä käytäntöjä ruotsinkielisten varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä.

Talousarvioehdotus sisältää alle 3-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen palvelusetelikertoimen korottamisen 1,57:stä 1,60:een 1.8.2027 alkaen. Muutoksen talousarviovaikutus on arviolta noin 8 700 euroa vuonna 2027. Korotuksella vahvistetaan yksityisten palveluntuottajien toimintaedellytyksiä ja vastataan alle 3-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen kustannusrakenteeseen sekä palvelusetelin kilpailukykyyn suhteessa KUUMA-kuntiin.

Talousarviossa on varauduttu sopimusten mukaisiin indeksikorotuksiin.

Palveluverkkopäätöksen kustannusvaikutukset

Kaupunginvaltuuston palveluverkkopäätöksellä on vaikutuksia varhaiskasvatuspalveluiden käyttötalouteen. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti sisäisiin vuokriin, henkilöstökustannuksiin sekä ateria-, ICT- ja muihin toimintakustannuksiin.

Sisäisten vuokrien osalta kustannusvaikutukset näkyvät syksystä 2027 alkaen. Muutokset voivat näkyä sekä vuokrakustannusten kasvuna (Vilinä) että pitkällä aikavälillä tilatehokkuuden paranemisena.

Henkilöstövaikutukset kohdentuvat pääosin elokuusta 2027 alkaen. Muutokset liittyvät varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmään, tehtävä- ja työnjakorakenteisiin, henkilöstön sijoittumiseen, mahdollisiin päällekkäisyyksiin siirtymävaiheessa sekä varhaiskasvatuslain edellyttämään henkilöstörakenteen kehittymiseen.

Sisäisiin ateriapalvelukustannuksiin palveluverkkopäätöksen arvioidaan vaikuttavan lähinnä yksiköiden koon, toiminnan keskittämisen sekä lasten ja henkilöstön määrän muutosten kautta. Kustannusvaikutukset realisoituvat vaiheittain toiminnan siirtyessä uusiin yksiköihin ja toimintamalleihin.

Palveluverkkopäätöksen toimeenpanoon liittyy myös siirtymävaiheen kustannuksia, kuten päällekkäisiä tilakustannuksia, toiminnan siirtoihin ja käyttöönottoihin liittyviä menoja sekä muutosjohtamiseen liittyvää ajankäyttöä, joiden euromääräistä vaikutusta ei ole arvioitu talousarviossa.

Edellä mainitut kustannusvaikutukset on huomioitu vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa käytettävissä olevan talousarvioraamin puitteissa. Kustannusarvioihin liittyy kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä.

Lakimuutokset

Varhaiskasvatuslain (540/2018) muutosten valmistelu ja henkilöstörakenne**.** Varhaiskasvatuslainsäädännön valmistelussa olevat muutokset voivat vaikuttaa palvelujen järjestämiseen sekä henkilöstörakenteeseen. Vuonna 2027 seurataan erityisesti häiriötilanteita koskevan sääntelyn sekä päiväkodin johtajien kelpoisuusvaatimuksia koskevien muutosten etenemistä ja varaudutaan niiden edellyttämiin toimenpiteisiin.

Vammaispalvelulain (675/2023) voimaantulo 1.1.2025 korostaa vammaisten lasten yksilöllisen ja oikea-aikaisen tuen järjestämistä. Varhaiskasvatuksessa tämä näkyy siirtymäkaudella lisääntyvänä tarpeena yksilöllisille tukijärjestelyille, yhteistyön tiivistymisenä hyvinvointialueen kanssa sekä tukipalvelujen ja apuvälineiden käytön lisääntymisenä. Talousarvio ei sisällä erillistä lisärahoitusta tähän tarpeeseen.

Kotihoidon tuen lakimuutos (valmistelussa ns. Norjan malli) 1.1.2027. Kotihoidon tukea koskevan lainsäädännön uudistuksen valmistelu lisää epävarmuutta varhaiskasvatuksen palvelutarpeen ennakointiin vuonna 2027. Mikäli uudistus toteutuu suunnitellussa laajuudessa, se voi lisätä erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen kysyntää sekä henkilöstö- ja tilaresurssien tarvetta. Vaikutukset tarkentuvat lainsäädännön valmistelun edetessä.

Perhevapaajärjestelmän kehittämistä koskevassa valtakunnallisessa selvityksessä esitetään muutoksia, jotka voivat lisätä erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten osallistumista varhaiskasvatukseen ja siten vaikuttaa palvelutarpeeseen tulevina vuosina.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden uudistaminen alkaa. Vuoden 2027 aikana varaudutaan valtakunnallisen osaamistakuun edellyttämiin esiopetuksen opetussuunnitelmaperusteiden muutoksiin. Opetushallitus uudistaa esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteita vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä, mikä edellyttää paikallista valmistelua, henkilöstön osaamisen vahvistamista sekä esi- ja perusopetuksen yhteistyön kehittämistä

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut työryhmän pohtimaan **varhaiskasvatuksen oppimisen ja tuen vahvistamista osana varhaiskasvatuksen strategista** kehittämistä. Työryhmän työn määräaika on 30.9.2027

Varhaiskasvatuksen ICT-kustannukset kasvavat palveluverkon muutosten, uusien tilojen käyttöönoton sekä laite- ja järjestelmäratkaisujen uudistamisen myötä. Talousarviossa varaudutaan erityisesti leasingkustannusten sekä digitaalisten työvälineiden ylläpidon ja kehittämisen kustannuksiin.

Valtionavustusten ja kehittämishankkeiden edellyttämiin omarahoitusosuuksiin varaudutaan talousarvioraamin puitteissa. Mahdollisilla avustuksilla tuetaan erityisesti tasa-arvoisen varhaiskasvatuksen toteuttamista, oppimisen tukea, lukutaitoa, liikunnallista elämäntapaa sekä pedagogista kehittämistä. Lopullinen resurssitarve tarkentuu avustuspäätösten valmistuttua

Toimintatuotot

Talousarviossa asiakasmaksutuloja arvioidaan kertyvän noin 1 800 000 euroa, mikä on vähemmän kuin vuonna 2026.

Hyvinkäällä noin 48 % perheistä kuuluu asiakasmaksuttomuuden piiriin ja noin 14 % maksaa korkeinta asiakasmaksua. Asiakasmaksutulojen kehitykseen vaikuttavat lainsäädäntömuutokset, indeksitarkistukset sekä palvelurakenteen muutokset. Palvelusetelimuotoisen varhaiskasvatuksen osuuden kasvu vähentää kunnalle kertyviä asiakasmaksutuloja. Asiakasmaksutulojen muutokset eivät vähennä lakisääteisen varhaiskasvatuksen järjestämistarvetta, sillä palvelujen kustannukset määräytyvät ensisijaisesti lasten määrän, ikärakenteen sekä palvelu- ja tuentarpeiden perusteella.

Merkittävät investoinnit

Vilinä-rakennuksen käyttöönottoon liittyviä kustannuksia varataan määrärahat vuoden 2027 investointi- ja käyttösuunnitelmassa.

Vilinän ensikertaiseen kalustamiseen varataan varhaiskasvatukseen noin 130 000 euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatuksen henkilöstösuunnittelua vuonna 2027 ohjaavat palveluverkkopäätöksen toimeenpano, palvelutarpeen muutokset sekä varhaiskasvatuspalveluiden johtamis- ja organisaatiomallin valmistelu. Samalla vahvistetaan pedagogista johtamista ja kehitetään henkilöstörakennetta.

Henkilöstön osaamisen kehittämisellä tuetaan palveluverkon muutosten toteuttamista, oppimisen tuen uudistusten valmistelua sekä toimintaympäristön muutoksiin vastaamista. Vuoden 2027 painopisteitä ovat lasten hyvinvoinnin ja oppimisen tuen vahvistaminen, liikunnallisen elämäntavan edistäminen, turvallisuus- ja lääkehoito-osaaminen, yhteisopettajuus sekä digitaalinen osaaminen. Työhyvinvointia edistetään yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Varhaiskasvatuslain mukaan vuodesta 2030 alkaen päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla

varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuus- Tästä henkilöstöstä vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus.

Hyvinkään kunnallisessa varhaiskasvatuksessa työskentelee noin 310 kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivaa työntekijää. Nykyinen henkilöstörakenne ei vielä kaikilta osin vastaa vuoden 2030 lakisääteisiä tavoitteita, minkä vuoksi henkilöstörakennetta kehitetään vaiheittain tarkistamalla vakanssirakennetta, kohdentamalla rekrytointeja sekä tukemalla henkilöstön osaamisen kehittämistä.

Keskeisiä henkilöstöriskejä ovat kelpoisen henkilöstön saatavuus sekä samanaikaisten palveluverkko-, organisaatio- ja lainsäädäntömuutosten vaikutukset henkilöstön työhyvinvointiin ja pysyvyyteen. Riskejä hallitaan ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla, osaamisen kehittämisellä, henkilöstön osallistamisella sekä muutosten vaiheistetulla toimeenpanolla.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	364,0	416,0	414,0	-2
Määräaikaiset	30,0	5,0	3,0	-2
Yhteensä	**394,0**	**421,0**	**417,0**	**-4**

Taulukossa talousarvioiden osalta henkilöstömäärä on kuvattu vakanssien määränä ja määräaikaiset -sarakkeessa on huomioitu hanketyöntekijät.

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-632	-667	-685	-18
Varhaiskasvatus ja esiopetus				
Varhaiskasvatuslapsien määrä*	1 894	2 096	1 931	-165
Lasten määrä, kunnallinen varhaiskasvatus	1 649	1 783	1 686	-97
Päiväkoti**	1 581	1 704	1 600	-104
Kerho	18	29	14	-15
Avoin päiväkoti ja parkki	50	50	72	22
Lasten määrä, ostopalvelut ja palveluseteli	245	301	245	-56
Lasten määrä, yksityinen perhepäivähoito	12	12	13	1
Lasten määrä, esiopetus	325	324	327	3
Päätösten määrä, varhaiserityiskasvatus ***	167	190	180	-10
Lastenhoidon tuet				
Lasten kotihoidon tuki				
Tuensaajia/perheitä, k.a.	339	333	362	29
Tuensaajia/lapsia, k.a.	362	356	390	34
€/kotih.tuen saaja/kk	322	328	308	-20
Yksityisen hoidon tuki				
Lapsia, k.a.	26	16	14	-2
€/yks. hoidontuen saaja/kk	474	469	536	67

* Sisältää kunnallisen, ostopalvelun ja yksityisen varhaiskasvatuksen.
** Päiväkodeissa olevien lasten määrä sisältää koko- ja osapäivähoidossa, esiopetuksessa sekä esiopetuksen täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevat lapset.
*** Sisältää tehostetun ja erityisen tuen sekä yleisen tuen tukipalveluiden päätökset

Vuoden 2027 tunnuslukuja

Lapsia varhaiskasvatuksessa yhteensä

1931

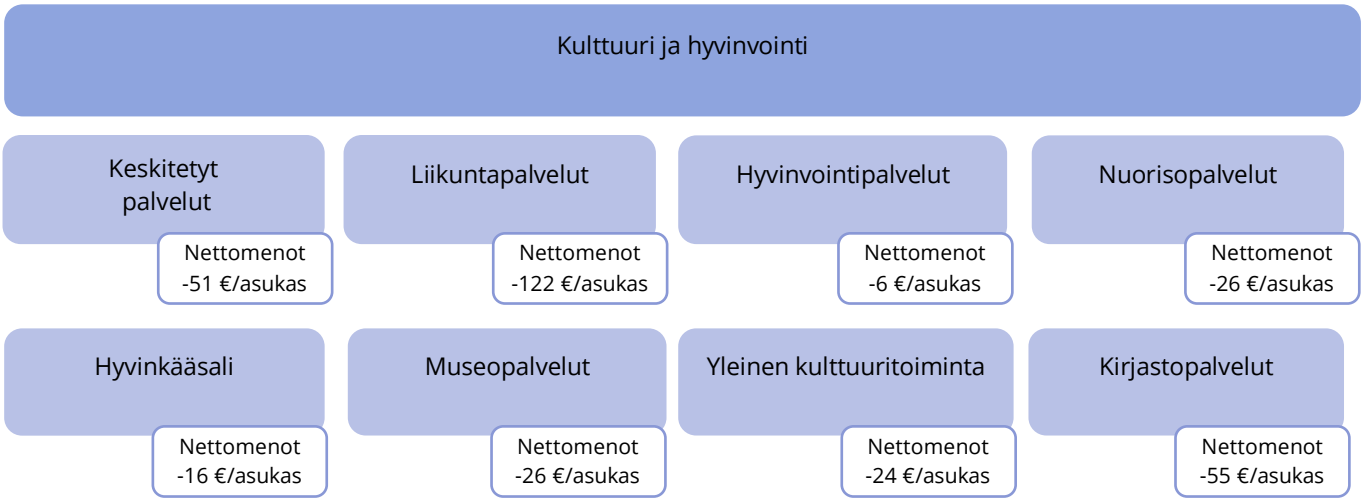
Lapsia esiopetuksessa

327

Lasten kotihoidon tukea saavia perheitä

362

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

Tuloslaskelma	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	**2 881 026**	**2 675 200**	**3 872 800**	**3 872 800**	**44,8**	**3 899 957**	**3 935 362**
Myyntituotot	65 983	50 100	62 500	62 500	24,8	63 375	64 516
Maksutuotot	1 721 584	1 618 300	1 877 300	1 877 300	16,0	1 903 582	1 937 847
Tuet ja avustukset	71 065	13 200	26 000	26 000	97,0	26 000	26 000
Muut toimintatuotot	1 022 394	993 600	1 907 000	1 907 000	91,9	1 907 000	1 907 000
Toimintakulut	**-16 173 311**	**-16 059 979**	**-19 332 383**	**-19 321 796**	**20,3**	**-19 592 301**	**-19 944 963**
Henkilöstökulut	-3 995 323	-4 151 937	-4 579 338	-4 568 751	10,0	-4 632 714	-4 716 102
Palkat ja palkkiot	-3 320 451	-3 434 353	-3 772 355	-3 772 355	9,8	-3 825 168	-3 894 021
Henkilösivukulut	-674 872	-717 584	-806 983	-796 396	11,0	-807 546	-822 081
Eläkekulut	-567 209	-592 428	-669 713	-665 554	12,3	-674 872	-687 019
Muut henkilösivukulut	-107 663	-125 156	-137 270	-130 842	4,5	-132 674	-135 062
Palvelujen ostot	-3 582 704	-3 182 522	-4 158 488	-4 158 488	30,7	-4 216 707	-4 292 608
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-763 138	-725 050	-808 619	-808 619	11,5	-819 940	-834 699
Avustukset	-850 975	-847 695	-845 695	-845 695	-0,2	-857 535	-872 970
Muut toimintakulut	-6 981 171	-7 152 775	-8 940 243	-8 940 243	25,0	-9 065 406	-9 228 584
Toimintakate	**-13 292 285**	**-13 384 779**	**-15 459 583**	**-15 448 996**	**15,4**	**-15 692 344**	**-16 009 600**

Toiminnan kuvaus

Kuntalain (410/2015) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) mukaan kunnan ja hyvinvointialueen tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä alueensa elinvoimaa siltä osin kuin tämä kytkeytyy niiden lakisääteisiin tehtäviin. Palvelut on järjestettävä ekologisesti, ekonomisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) mukaan kunnan (§ 6) ja hyvinvointialueen (§ 7) on myös edistettävä hyte-työtä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Ehkäisevän päihdetyön laki (8.7.2022/549 § 5) edellyttää, että kunnat ja hyvinvointialueet tekevät yhdessä ehkäisevää päihdetyötä. Lisäksi Kuntalain (410/2015) mukaan kunnalla on oltava vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto. Näistä vastaa Hyvinkäällä käytännössä vahvasti kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualueen yksiköt.

Kunta voi tuottaa palvelut itse tai hankkia ne joltain muulta palveluntuottajalta. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään kunnan omalla palveluntuotannolla ja myös mahdollistamalla muiden tahojen, kuten Hyvinkäällä vahvan kolmannen sektorin, toimintaa. Sote-, pelastus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan nykyään hyvinvointialueella.

Paikallisten kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, hyvinvointi- ja muiden vapaa-aikapalveluiden tuottaminen ja kehittämi-

nen lisää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä ehkäisten inhimillisesti ja taloudellisesti kalliiden korjaavien sote-palveluiden tarvetta.

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut ovat tärkeä kaupungin veto- ja pitovoimatekijä. Hyvinkään houkuttelevuutta lisäävät aktiivisesti kaupungissa näkyvät, kuuluvat ja osallistavat kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut sekä tapahtumat ja erinomaiset liikkumismahdollisuudet. Perheiden kannalta on merkittävää, että kaupungissa pystyy harrastamaan vapaa-aikana monipuolisesti.

Tapahtumat työllistävät laajasti ja niiden elinvoimaa ja paikkakunnan houkuttavuutta lisäävä merkitys on suuri. Tapahtumien taloudellinen vaikutus ulottuu suoraan ja välillisesti useimmiten tapahtumapaikkakuntaa laajemmalle alueelle.

Kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualue tarjoaa monipuolisesti palveluja kuntalaisten arkeen ja juhlaan.

Hyvinkään kaupungin hyvinvointipalvelut. Kuntalain (410/2015) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) mukaan kunnan tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Kaupungin hyvinvointipalvelut edistävät hyvinvointia ja terveyttä vahvistavaa sisäistä, paikallista ja alueellista verkostotyötä ja tekee näkyväksi hyvinvointitietoa ja olemassa olevia, koko palvelujärjestelmän tuottamia hyvinvointipalveluita. Hyvinvointipalvelujen tehtävänä on yksikkönä toimia vuoropuhelun ja yhteistyön edistäjänä, hiljaisen tiedon välittäjänä ja ymmärryksen lisääjänä hyvinvointia ja terveyttä vahvistavia palveluja tuottavien toimijoiden välillä.

Kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään lailla (166/2019), jonka tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja luoda edellytyksiä elinvoiman kehittymiselle. Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, jonka toteuttamiseksi kunta edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa.

Kirjastopalveluiden toiminnan ja arvojen perustana toimii kirjastolaki (1492/2016). Yleisten kirjastojen palvelut ovat kaikille avoimia ja peruspalvelut maksuttomia. Kirjastolain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edesauttaa tiedon saatavuutta ja käyttöä, tukea lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa ja antaa mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Lisäksi lain tavoitteena on tukea aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Lähtökohtaisesti tavoitteena ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus. Kirjasto on kuntalaisen peruspalvelu, joka toteuttaa jokaisen kansalaisen sivistyksellisiä oikeuksia. Kirjastopalveluiden keskeisenä tehtävänä on lukemisen edistäminen. Matalan kynnyksen neuvontapaikkoina kirjastot tarjoavat myös tukea erilaisiin tietoteknisiin ongelmiin sekä erilaisia tietoiskuja digitaitojen kehittämiseen.

Hyvinkään kaupungin museopalvelut muodostavat Hyvinkään kaupunginmuseo ja Hyvinkään taidemuseo, jotka toimivat yhdessä museokeskus Taikassa Jussintorilla.

Hyvinkään kaupunginmuseon tehtävänä on vaalia, tutkia, tallentaa sekä esitellä Hyvinkään alueen ja sen asukkaiden historiaa tämän päivän ihmisille. Museo esittelee Hyvinkään historiaa näyttelytoimintansa kautta luoden kiinnekohtia paikallisuuteen sekä tarjoten työkaluja kotiutumiseen ja paikallisidentiteetin rakentamiseen. Museopalveluille asetettuja tehtäviään Hyvinkään kaupunginmuseo toteuttaa kokoelmatyönsä avulla tallentamalla Hyvinkään historiaan liittyviä esineitä, valokuvia ja arkistoaineistoja. Toiminnallaan museo luo hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

Hyvinkään taidemuseo tarjoaa mahdollisimman laajalle yleisölle elämyksiä ja tietoa visuaalisesta kulttuurista monipuolisten ja laadukkaiden näyttelyiden, kokoelmien hoidon ja esittelyn, museopedagogiikan sekä asiantuntijapalveluiden muodossa. Taidemuseon tavoitteena on olla kaupunkilaisten ja kuvataiteen elämyksellinen kohtaamispaikka ja sen palvelut tukevat hyvinvointia, terveyttä ja viihtyvyyttä. Toiminnan painopisteenä on oman alueen taide ja visuaalinen kulttuuriperintö. Taidemuseo tuo myös kuvataiteen valtakunnallisia ja kansainvälisiä ilmiöitä lähelle asukkaita.

Liikuntalaki (390/2015) edellyttää, että kunta turvaa eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa. Kuntien tehtävänä on huomioida väestön hyvinvointia, terveyttä ja toteuttaa ennaltaehkäisevää toimintaa kuntalaisten fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Hyvinkään urheiluseurat ovat merkittävässä roolissa liikuntalaissa määritellyssä kansalaistoiminnan ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Liikuntapalveluiden tärkeänä tehtävänä on vastata, että liikuntalain mukaisia eettisiä periaatteita ja eriarvoi-

suuden vähentämistä toteutetaan hyvinkääläisissä seuroissa, liikuntapalveluiden toiminnassa sekä huippu-urheilussa. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä seurojen, yhdistysten ja kaupungin omien organisaatioiden kesken. Hyvinkään liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalain mukaista terveiden elämäntapojen edistämistä sekä kestävän kehityksen ja asukasystävällisen ympäristön vaalimista vapaa-aikatoiminnan edistämiseksi. Kolmannen sektorin toimijat, säätiöt ja laitokset tuottavat suuren osan kuntalaisten palveluista. Yhteistyö heidän kanssaan on keskeistä kaikkien tulosyksiköiden kohdalla.

Nuorisopalveluiden toimintaa ohjaa nuorisolaki (1285/2016). Lain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa; tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista; tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Näiden asioiden toteuttamiseksi kaupunki tarjoaa nuorille monipuolisia nuorisotyön palveluita ja lisäksi tukee muiden toimijoiden nuorten parissa tekemää työtä.

Kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualueen eri yksiköiden tehtävänä on mahdollistaa kuntalaisten ja kolmannen sektorin toimintamahdollisuudet ylläpitämällä toiminnan vaatimia tiloja ja suorituspaikkoja sekä myöntämällä avustuksia avustussäännön mukaisesti. Yksiköt järjestävät kuntalaisille toimintaa niiltä osin kuin yhdistykset, säätiöt ja laitokset eivät niitä tuota. Taloudellisesti merkitykselliseksi kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualueen roolin tekee yhteiskunnan painopisteen muuttuminen tuotantokeskeisyydestä kohti palvelukeskeisyyttä. Taloudessa korostuvat enenevässä määrin sisältö- ja kokemuskeskeisyys, jolloin myös perinteisten toimialojen kehitys ja monipuolistuminen voivat hyötyä luovien alojen osaamisesta. Kyseessä on siis merkittävä henkisen hyvinvoinnin ja taloudellisen toiminnan tukipilari.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Muutostekijät: Sekä toiminnallisesti, että taloudellisesti suurimmat ovat Areenan käyttöönotto, joka luo aivan uuden liikuntaan – ja tapahtumiin liittyvän toimintaympäristön ja mahdollisuuksia uusiin innovaatioihin. Vaatii toimialueitten ja yksiköiden yhteistyön rakentamista ja toimimista uudenlaisessa ympäristössä.

Laurean kiinteistön muuttaminen toiminnalliseksi kumppanuustaloksi luo toisen painopisteen. Campuksessa tulee toimimaan monipuolisia toisistaan poikkeavia ryhmiä ja toimintoja. Kumppanuustalo antaa mahdollisuudet aivan uudenlaisiin toimintamalleihin ja toteutuksiin.

Kulttuuri ja hyvinvointilautakunnan toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on –15 448 996 euroa ja ulkoinen toimintakate -5 106 758 euroa. Talousarvioesitys on laadittu kaupunginhallituksen päättämän laadintakehyksen mukaisesti. Laadintakehys on kasvanut edellisvuoteen suurimmaksi osaksi Hyvinkää Areenan toiminnan vuoksi.

Merkittävät investoinnit

Merkittävimmät kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaiset investoinnit ovat:

- Hyvinkää areenan rakentaminen ja käyttöönotto
- Omatoimikirjasto
- Polariksen kentän rakentaminen

Henkilöstösuunnitelma

Talousarvio sisältää Areenan henkilökunnan (4) lisäyksen palkkakustannuksineen.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	74,0	75,0	74,0	-1
Määräaikaiset	17,0	16,0	7,0	-9
Yhteensä	**91,0**	**91,0**	**81,0**	**-10**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	283	273	328	55
Liikuntapalvelut				
Toimintatunnit	3 058	3 500	3 500	0
Asiakasmäärä	871 676	963 000	963 000	0
€/asiakas	6,9	6,3	6,0	-0,3
Nuorisopalvelut				
Asiakasmäärä	36 922	30 000	35 000	5 000
€/asiakas	32,8	41,7	35,4	-6,3
0-28 vuotiaat	13 265	13 214	13 118	-96
€/0-28 v	91,3	94,7	94,51	-0,16
Hyvinkääsali				
Toimintatunnit	1 488	1 600	1 300	-300
Tilaisuudet	180	200	160	-40
Asiakasmäärä	41 280	40 000	35 000	-5 000
Menot, €/asiakas	41,7	33,3	39,8	6,5
Tulot, €/asiakas	18,5	15,4	18,0	2,6
Museotoiminta				
Asiakasmäärä	20 608	15 000	16 000	1 000,00
€/asiakas	54,2	76,0	77,3	1,3
Yleinen kulttuuritoiminta				
Asukasmäärä	47 031	47 117	47 188	71,00
€/asukas	22,7	22,6	23,8	1,2
Tapahtumakävijät	114 100	120 000	150 000	30 000
€/kävijä	9,4	8,9	7,5	-1,4
Kaupunginkirjasto				
Lainausmäärä	664 488	640 000	640 000	0
€/laina	3,8	4,1	4,1	0,0
Kävijät	265 604	265 000	265 000	0
Aineistomääräraha/ asukas	6,7	6,5	6,6	0,1

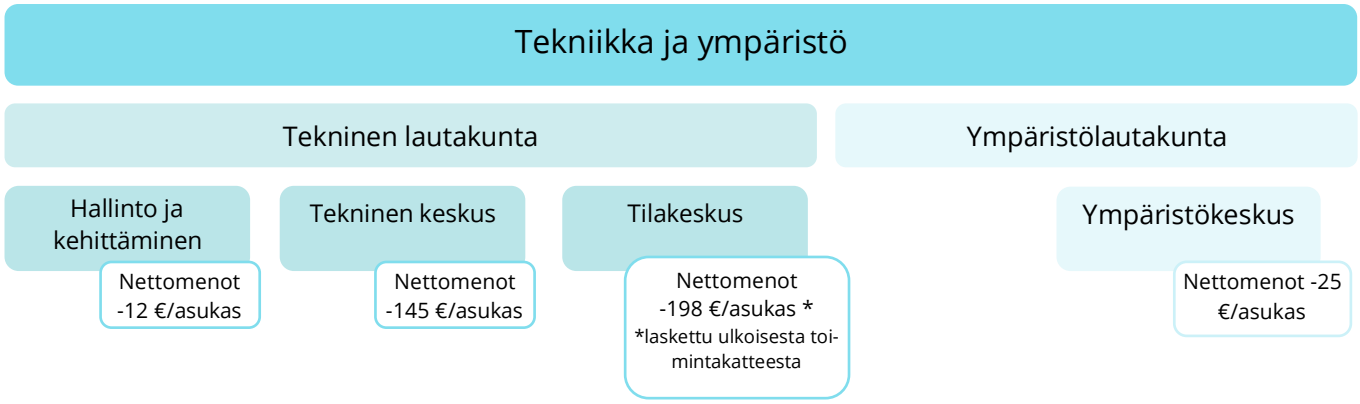

Tekniikka ja ympäristö

Tekninen lautakunta
Hallinto ja kehittäminen
Tekninen keskus
Tilakeskus

Ympäristölautakunta
Ympäristökeskus

Tekniikka ja ympäristö

Toimialan kuvaus

Tekniikan ja ympäristön toimiala käsittää teknisen toimen ja ympäristötoimen. *Teknisen toimen* keskeisenä tehtävänä on ylläpitää ja rakentaa kestävällä ja energiatehokkaalla tavalla yhdyskunnan muun toiminnan perustana olevaa infrastruktuuria ja muuta rakennettua ympäristöä. *Ympäristötoimen* keskeisenä tehtävänä on kestävään kehitykseen sitoutuen turvata terveellinen ja viihtyisä elinympäristö sekä monipuolinen ja ekologisesti kestävä luonnonympäristö. Ympäristökeskus on palvelu- ja tulosalue, joka huolehtii kaupungin rakennusvalvonta-, ympäristön ja luonnonsuojelu-, asuntotoimen- sekä ympäristöterveydenhuoltopalveluista viranomaistehtävineen.

Toimialan päätehtävänä on yhteensovittaa yhdyskunnan infrastruktuuria ja muuta rakennettua ympäristöä sekä luonnonympäristöä siten, että ne tarjoavat kaupunkilaisille toimivan, viihtyisän, virikkeellisen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön sekä toteuttavat kestävän kehityksen periaatetta.

Tekniikan ja ympäristön toimialan vahvuutena on yhtenäinen palveluorganisaatio, joka hyödyntää tiedolla johtamista, tekoälyä ja digitalisaatiota toiminnassaan ja jonka toiminta perustuu kestävään kehitykseen, asian- ja paikallistuntemukseen sekä toiminnalliseen ja taloudelliseen suorituskykyyn.

Tekniikka ja ympäristö	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	64 922 159	62 798 996	64 236 109	64 236 109	2,3	65 133 611	66 303 697
Valmistus omaan käyttöön	2 166 685	1 707 000	1 948 000	1 948 000	14,1	1 975 272	2 010 827
Toimintakulut	-53 205 297	-54 064 243	-54 115 376	-54 035 646	-0,1	-54 832 706	-55 819 695
Toimintakate	**13 883 547**	**10 441 753**	**12 068 733**	**12 148 463**	**16,3**	**12 276 177**	**12 494 829**

Tekninen lautakunta

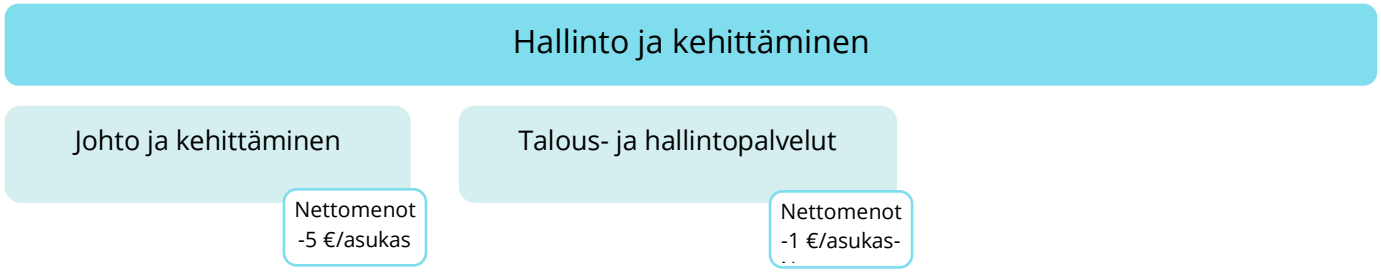
Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginhallituksen asettama ulkoinen toimintakate tekniikan ja ympäristön toimialalle on -27 264 575 euroa. Teknisen lautakunnan alaisen toiminnan toimintakate tästä on talousarvioesityksessä 13 307 079 euroa ja ulkoinen toimintakate on -26 080 494 euroa.

Vuoden 2027 aikana jatketaan merkittävien investointihankkeiden, kuten Hangonsillan uusi koulu ja päiväkoti sekä Hyvinkään Areena parissa. Vilinän päiväkoti tulee valmistumaan alkuvuodesta ja Vilinän koulu kesällä. Hyvinkää Areena tulee valmistumaan keväällä. Lisäksi suunnitteilla on useita infrarakennushankkeita, joista merkittävimpinä kunnallistekniikan saneeraukset Helenenkadulla, Kasöörinkadulla ja Pappilankadulla.

Tuloslaskelma	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	**64 188 681**	**61 848 702**	**63 260 315**	**63 260 315**	**2,3**	**64 144 156**	**65 296 431**
Myyntituotot	18 796 126	18 277 590	18 418 344	18 418 344	0,8	18 676 201	19 012 372
Maksutuotot	35 730	60 000	50 000	50 000	-16,7	50 700	51 613
Tuet ja avustukset	134 877	36 000	128 841	128 841	257,9	128 841	128 841
Muut toimintatuotot	45 221 948	43 475 112	44 663 130	44 663 130	2,7	45 288 414	46 103 605
Valmistus omaan käyttöön	**1 919 705**	**1 707 000**	**1 948 000**	**1 948 000**	**14,1**	**1 975 272**	**2 010 827**
Toimintakulut	**-51 149 072**	**-52 030 013**	**-51 977 191**	**-51 901 236**	**-0,2**	**-52 627 853**	**-53 575 155**
Henkilöstökulut	-14 082 300	-15 010 307	-15 430 000	-15 394 045	2,6	-15 609 562	-15 890 534
Palkat ja palkkiot	-11 672 206	-12 390 247	-12 689 696	-12 689 696	2,4	-12 867 352	-13 098 964
Henkilösivukulut	-2 410 094	-2 620 060	-2 740 304	-2 704 349	3,2	-2 742 210	-2 791 570
Eläkekulut	-2 016 269	-2 163 087	-2 274 170	-2 260 045	4,5	-2 291 686	-2 332 936
Muut henkilösivukulut	-393 825	-456 973	-466 134	-444 304	-2,8	-450 524	-458 634
Palvelujen ostot	-15 337 488	-14 540 558	-14 377 030	-14 377 030	-1,1	-14 578 308	-14 840 718
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 986 900	-8 542 932	-8 425 628	-8 385 628	-1,8	-8 503 027	-8 656 081
Avustukset	-59 895	-59 500	0	0	-100,0	0	0
Muut toimintakulut	-13 682 488	-13 876 716	-13 744 533	-13 744 533	-1,0	-13 936 956	-14 187 822
Toimintakate	**14 959 314**	**11 525 689**	**13 231 124**	**13 307 079**	**15,5**	**13 491 574**	**13 732 104**

Hallinto ja kehittäminen

Toiminnan kuvaus

Palveluiden tavoitteena on taata hyvä hallinto sekä toimialan palvelualueiden läpinäkyvä, ajantasainen ja mahdollisimman sujuva toiminta sekä asiakaspalvelu kaupungin sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.

Hallinnon keskeisiä tehtäviä ovat päätöksenteon tuki, asiakaspalvelu, hankintapalvelut, maksuliikenne sekä kaupungin pysäköinninvalvonta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Hallinnon ja kehittämisen palvelualueen toimintakate talousarvioesityksessä on -569 521 ja ulkoinen toimintakate on -533 669 euroa.

Hyvinkäällä entisen Nopon pesulan alueella on meneillään maaperän ja pohjaveden puhdistushanke, jossa on edetty biologisen puhdistuksen seurantavaiheeseen. Vuoden 2026 aikana puhdistustulosten seurannassa oli havaittavissa selkeää pohjaveden puhdistumista. Seuranta päättyy vuoden 2027 marraskuussa.

Pysäköinninvalvonnan tavoitteena vuonna 2027 on liikenneturvallisuuden, liikenteen sujuvuuden ja esteettömyyden edistäminen sekä pysäköintimääräysten yhdenmukainen ja tasapuolinen valvonta. Toimintaa kehitetään hyödyntämällä vuonna 2025 käyttöönotettua pysäköinninvalvontajärjestelmää sekä tehostamalla tiedon hyödyntämistä valvonnan kohdentamisessa.

Valvontaympäristö on jatkuvassa muutoksessa uusien kohteiden käyttöönoton ja nykyisten kohteiden muuttumisen tai poistumisen vuoksi. Muutokset edellyttävät valvonnan jatkuvaa uudelleenkohdentamista ja joustavaa resurssien hallintaa. Keskeisiä haasteita ovat henkilöstöresurssien riittävyys ja toimintavarmuus suhteessa kasvaviin ja muuttuviin valvontatarpeisiin, asiakaspalautteiden hallinta sekä mahdolliset lainsäädäntömuutosten vaikutukset toimintaan.

Merkittävät investoinnit

Palvelualueella ei ole investointeja.

Henkilöstösuunnitelma

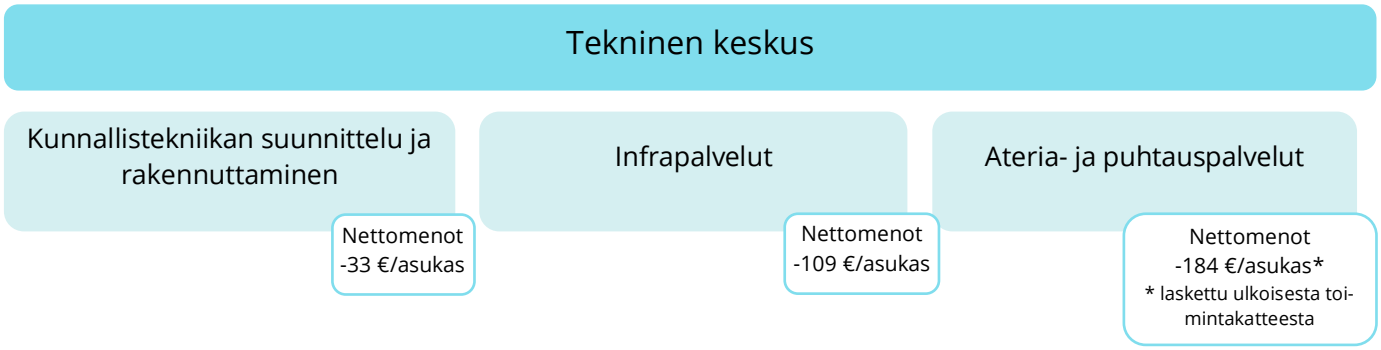
Ei suunniteltuja muutoksia vuoteen 2026 nähden.

Hallinto ja kehittäminen	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	433 160	582 574	318 624	318 624	-45,3	323 085	328 900
Toimintakulut	-773 810	-805 409	-889 622	-888 145	10,3	-900 579	-916 789
Toimintakate	**-340 650**	**-222 835**	**-570 998**	**-569 521**	**155,6**	**-577 494**	**-587 889**

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	10,0	11,0	11,0	0,0
Määräaikaiset	1,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	**11,0**	**11,0**	**11,0**	**0,0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-7	-5	-12	-7

Tekninen keskus

Toiminnan kuvaus

Teknisen keskuksen tavoitteena on ylläpitää ja hallinnoida kaupungin taajamien katu-, viher- ja liikuntapaikka-alueita sekä muita kaupungin yleisiä alueita. Lisäksi tekninen keskus toteuttaa kaupungin kunnallistekniset investoinnit. Tekniselle keskukselle kuuluu osaltaan myös viranomais- ja lupapalveluita. Tekninen keskus tuottaa myös ateria- ja puhtauspalvelut kaupungin toimialoille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Teknisen keskuksen palvelualueen toimintakate talousarvioesityksessä on -6 782 948 euroa ja ulkoinen toimintakate on -16 223 389 euroa.

Toiminnan painopisteenä on pyrkiä kustannustehokkaasti estämään kaupunki-infran kunnossapitovelan kasvu oikea-aikaisilla kunnallistekniikan saneerauksilla ja laadukkaalla kunnossapidolla.

Merkittävät investoinnit

Merkittävimmät investoinnit ovat kunnallistekniikan saneeraukset Helenenkadulla, Kasöörinkadulla ja Pappilankadulla. Valtion kanssa yhteishankkeena toteutetaan VT25 eritasoliittymän rampit Kravunarkunkadulle.

Henkilöstösuunnitelma

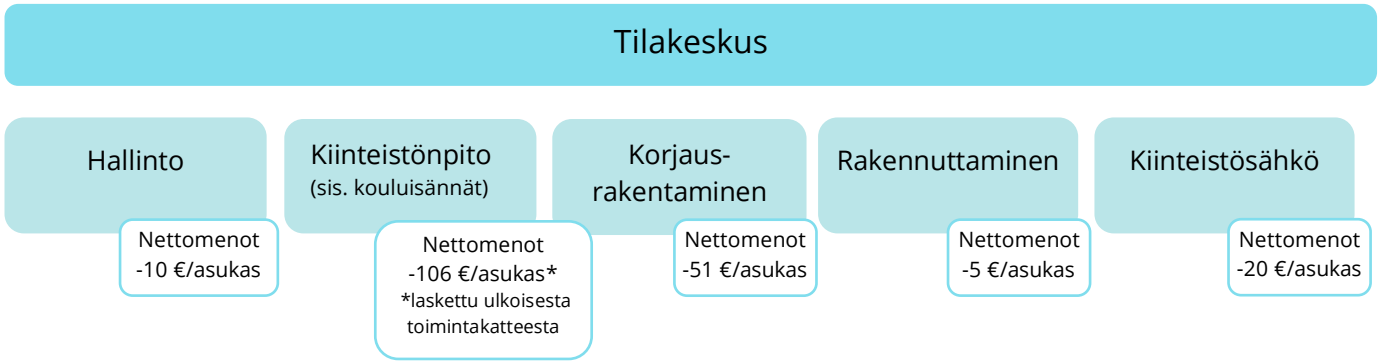
Ei muutoksia vakinaisen henkilöstömäärän osalta.

Tekninen keskus	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	18 623 952	18 180 766	18 277 310	18 277 310	0,5	18 533 192	18 866 790
Valmistus omaan käyttöön	953 869	727 000	973 000	973 000	33,8	973 000	973 000
Toimintakulut	-25 397 619	-26 549 475	-26 098 858	-26 033 258	-1,9	-26 438 284	-26 914 173
Toimintakate	-5 819 799	**-7 641 709**	**-6 848 548**	**-6 782 948**	**-11,2**	**-6 932 091**	**-7 074 383**

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	216,0	222,0	222,0	0,0
Määräaikaiset	8,0	7,0	5,0	-2,0
Yhteensä	**224,0**	**229,0**	**227,0**	**-2,0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-124	-162	-145	17,6
Kunnossapidettävät liikennealueet, ha	286	299	299	0,0
Viheralueet, ha	122	122	122	0,0
Päiväkoti- ja koululounaat kpl/vuosi	1 432 735	1 453 361	1 489 811	36 450,0
Siivottavat neliöt, m2/vuosi	118 746	119 280	110 035	-9 245,0

Tilakeskus

Toiminnan kuvaus

Tilakeskuksen ydintehtävänä on vastata kaupungin rakennusomaisuudesta ja toimittaa käyttäjille terveelliset, turvalliset, taloudelliset sekä tarkoitusta vastaavat tilat.

Tilakeskuksen toiminta jakautuu kolmeen pääosa-alueeseen: omistaminen ja vuokraustoiminta, rakennuttaminen ja kunnossapito sekä kiinteistönpito ja kouluisäntäpalvelut. Toiminta pyritään toteuttamaan pääsääntöisesti omana työnä yhteistyössä urakoitsijoiden kanssa, millä varmistetaan kustannustehokas ja häiriötön toiminta. Isot rakennushankkeet toteuttaa useimmiten ulkopuolinen rakennusliike. Pienemmät hankkeet ja kunnossapito toteutetaan omalla henkilöstöllä mahdollisuuksien mukaan. Tilakeskuksessa oma henkilöstö hoitaa ydintehtävät ja erityisesti erikoisosaamista vaativia tehtäviä ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Suurimmat tilojen käyttäjät ovat perusopetus ja varhaiskasvatus. Kaupungin ulkopuolisista käyttäjistä suurin on hyvinvointialue. Muita merkittäviä käyttäjiä ovat mm. Hyvinkään lukio sekä liikuntapalvelut.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tilakeskuksen palvelualueen toimintakate talousarvioesityksessä on 20 659 549 euroa ja ulkoinen toimintakate on -9 323 436 euroa.

Vuonna 2027 Hangonsillan alueella ovat samanaikaisesti käynnissä Hyvinkää Areenan sekä uuden koulu- ja päiväkotirakennus Vilinän työmaat. Lisäksi Sveitsin uimalan peruskorjauksen suunnittelua jatketaan ja rakennushanke kilpailutetaan vuoden 2027 aikana. Näiden merkittävien investointihankkeiden turvalliseen, laadukkaaseen ja taloudelliseen läpivientiin kiinnitetään erityistä huomiota. Merkittävä osa Tilakeskuksen toimihenkilöresursseista kohdistuu vuoden aikana rakennushankkeiden suunnitteluun, kilpailuttamiseen ja toteutukseen. Tämän vuoksi muita tilakeskusta merkittävästi kuormittavia hankkeita ei käynnistetä vuoden 2027 aikana.

Tilakeskuksen johtamisessa keskitytään suurten hankkeiden hallittuun valmistumiseen ja käyttöönottoon sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja jaksamisen varmistamiseen.

Merkittävät investoinnit

Vuoden 2027 aikana valmistuvat Hyvinkää Areenan sekä Hangonsillan uuden koulun ja päiväkodin rakennushankkeet muodostavat tilakeskuksen tärkeimmät investointikokonaisuudet, joiden onnistuneeseen toteutukseen ja käyttöönottoon kiinnitetään erityistä huomiota.

Uimalan peruskorjauksen hankesuunnitelma laaditaan vuoden 2026 aikana. Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen hankkeen jatkototeutus kilpailutetaan vuonna 2027.

Vehkojan koulun liikuntahallin peruskorjaushanketta jatketaan käynnistämällä peruskorjauksen suunnittelu palveluverkkosuunnitelman linjausten mukaisesti.

Vuonna 2027 Metsäkaltevan kentälle rakennetaan huoltorakennus sekä käynnistetään omatoimikirjastohankkeen toteutus. Lisäksi Laurean käytöstä vapautuvat tilat muutetaan musiikkiopiston käyttöön. Tilakeskus edistää myös palveluverkon mukaisia investointi- ja kehittämishankkeita kaupungin palvelutarpeiden mukaisesti.

Pieniä peruskorjaus- ja muutostöitä sekä energiainvestointeja toteutetaan talousarvion määrärahojen puitteissa.

Epävarmuustekijät

Tilakeskuksen vuoden 2027 talousarvioon sisältyy useita merkittäviä epävarmuustekijöitä. Talousarvion laadinnassa on lähtökohtaisesti oletettu, ettei energian hinnoissa tapahdu olennaisia muutoksia vuoden 2027 aikana. Talousarvio perustuu poikkeuksellisen lämpimän ja vähälumisen vuoden 2025 toteumaan, mikä voi heikentää toteumien vertailukelpoisuutta normaalivuoteen nähden.

Merkittävää epävarmuutta aiheuttavat myös käyttöön otettavat uudet kohteet, kuten pysäköintitalo, Hyvinkää Areena sekä Vilinän koulu- ja päiväkotirakennus. Näiden kohteiden

käyttötalouskustannukset perustuvat tässä vaiheessa arvioihin, ja todelliset vuosikustannukset tarkentuvat vasta kohteiden oltua käytössä pidemmän ajan. Kustannustason voidaan arvioida vakiintuvan siten, että luotettavat toteumatiedot ovat käytettävissä vasta vuoden 2029 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Henkilöstösuunnitelma

Vuoden aikana varaudutaan rekrytoimaan henkilöstöä eläköityvien tilalle. Kiinteistönpitoon ja korjausrakentamiseen on tarkoitus rekrytoida yhteinen työnjohtaja. Tehtävä on ollut täyttämättä aikaisemman henkilön siirryttyä toisiin tehtäviin. Päättyvien työsuhteiden tehtävät täytetään tavanomaisesti.

Tilakeskus	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	45 131 569	43 085 362	44 664 381	44 664 381	3,7	45 289 682	46 104 897
Valmistus omaan käyttöön	965 836	980 000	975 000	975 000	-0,5	988 650	1 006 446
Toimintakulut	-24 977 642	-24 675 129	-24 988 711	-24 979 832	1,2	-25 329 550	-25 785 482
Toimintakate	**21 119 763**	**19 390 233**	**20 650 670**	**20 659 549**	**6,5**	**20 948 783**	**21 325 861**
Poistot	-8 477 672	-8 300 000	-10 096 000	-10 196 000			
Tilikauden tulos	**12 642 091**	**11 090 233**	**10 554 670**	**10 463 549**			

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	57,0	57,0	63,0	6,0
Määräaikaiset	6,0	6,0	3,0	-3,0
Yhteensä	**63,0**	**63,0**	**66,0**	**3,0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	449	412	438	26,2
Nettomenot euroa/asukas, laskettu ulkoisesta toimintakatteesta	-160	-198	-198	0,3
Ylläpidettävät neliöt	212 650	225 561	240 891	
Toimintamenot per huoneala, €/hum2	91,04	92,21	89,25	-2,96

Ylläpidettävät neliöt vuonna 2027

Huoneala, hum²

240891

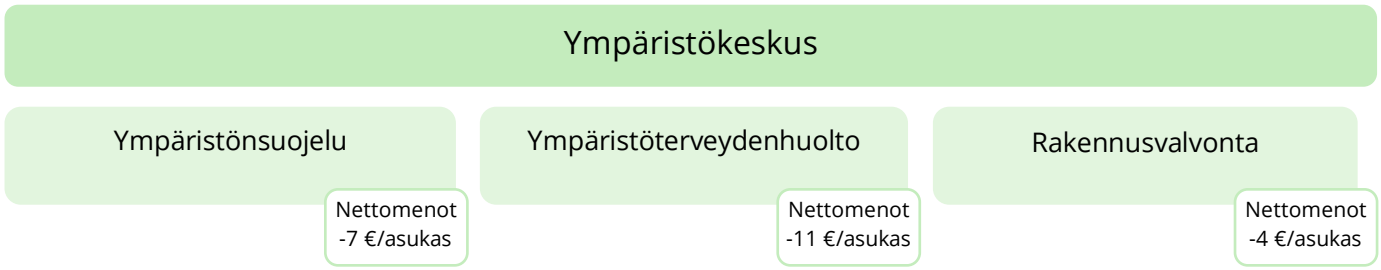
Toimintamenot per huoneala, €/hum²

89,25

Ympäristölautakunta

Ympäristökeskus

Toiminnan kuvaus

Ympäristökeskus on palvelu- ja tulosalue, joka huolehtii kaupungin rakennusvalvonta-, ympäristön ja luonnonsuojelu-, asuntotoimen-, ympäristöterveydenhuoltopalveluista viranomaistehtävineen.

Ympäristölautakunta, hallinnon tehtävänä on palvelualueen lautakunta ja -hallintopalvelujen tuottaminen sekä ympäristökeskuksen toiminnan johtaminen, kehittäminen, valvonta ja ohjaus kaupungin ja toimialan yhteisten periaatteiden, tulos- ja palvelutavoitteiden mukaisesti.

Ympäristönsuojelu huolehtii ympäristön- ja luonnonsuojelusta sekä niihin liittyvästä tiedotuksesta ja valistuksesta, ympäristön tilan seurannasta, ympäristönsuojeluhankkeiden toteuttamisesta sekä lupa- ja valvontaviranomaispalveluista tavoitteena turvata terveellinen, turvallinen, viihtyisä ja virikkeitä antava elinympäristö sekä monipuolinen ja ekologisesti kestävä luonnonympäristö. Keskeisenä toiminta-ajatuksena on ennaltaehkäisevä ympäristönsuojelutyö. Kestävän kehityksen toimintaa ja kaupunkiorganisaation ympäristönhallintaa koordinoidaan ympäristöpalvelusta.

Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioiden valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä eläinlääkäripalvelut.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on rakentamislaissa säädetyllä tavalla valvoa rakentamista ja rakennettua ympäristöä sekä kaavoituksen toteutumista. Rakennusvalvonta antaa rakentamisen neuvontaa ja ohjausta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat ja suorittaa lupiin liittyvät katselmukset. Rakennusvalvonnalle kuuluvat myös asumiseen liittyvät viranomaistehtävät, kuten asukasvalintojen valvonta sekä korkotukilainat.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Ympäristökeskuksen palvelualueen toimintakate talousarvioesityksessä on -1 158 617 ja ulkoinen toimintakate on -1 104 352euroa.

Ympäristöterveydenhuollon yksikköä tulee edelleen työllistämään lainsäädännön muutokset: eläinlääkintähuoltolaki (285/2023), joka tuli voimaan 1.1.2026 sekä terveydensuojelulain muuttaminen (790/2025), joka tulee lausunnolle ja uuden hallituksen hyväksyttäväksi vuonna 2027. Lisäksi otetaan uudelleen valmisteluun ympäristöterveydenhuollon järjestäminen kokonaisuudistuksineen: mahdolliset yhteistoiminta-alueet tai yksiköiden liittäminen hyvinvointialueisiin.

Ympäristöpalveluyksikköä koskevia vastaavan laajuisia lakimuutoksia ei ole tulossa vuonna 2027. Päivitetyt, vuoden 2027 alusta voimaan tulevat ympäristönsuojelumääräykset, voivat tuottaa neuvonta- ja ohjaustarvetta.

Tavoitteena on päivittää Hyvinkään kaupungin ympäristöohjelma vastaamaan valmistelussa olevan Ekologisen kestävyyden tiekartan tavoitteisiin.

TieraCity-järjestelmän käyttöönotto etenee tuotantokäyttöön, minkä vuoksi henkilöstön koulutus- ja kehittämistarpeet tulevat olemaan merkittäviä. Painopisteenä ovat järjestelmän eri moduulien käyttöosaamisen syventäminen, toiminnanohjauksen mukaisten prosessien omaksuminen sekä ArcGIS- ja M-Files-ympäristöjen tehokas hyödyntäminen osana päivittäistä työtä. Käyttöönottoon liittyy myös uusien toimintatapojen vakiinnuttamista.

Vuonna 2025 voimaan tulleen rakentamislain ja sen nojalla annettujen säädösten keskeiset vaatimukset ovat astuneet voimaan. Niiden edellyttämät uudet toimintamallit on jo otettu – ja otetaan edelleen – osaksi rakennusvalvonnan prosesseja. Uudet toimintatavat vaativat yhä uuden oppimista ja omaksumista kaikilta rakentamisen osapuolilta, ja rakennusvalvonnan rooli niiden jalkauttamisessa on merkittävä.

Eduskunnassa on käsittelyssä hallituksen esitys laiksi rakentamislain muuttamisesta. Rakentamislakiin valmistellaan muun muassa säännöksiä asuntojen lyhytvuokrauksesta sekä uudelleen laaditun energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) ja uusiutuvan energian direktiivin (RED II) vaatimia muutoksia.

Erityisenä painopistealueena on tietomallipohjaisen (3D) rakennusvalvontaprosessin edistäminen ja jalkauttaminen erityisesti uudisrakennushankkeissa. Tavoitteena on hyödyntää tietomalleja vähintään 30 prosentissa uudisrakennushankkeista. Tietomallipohjaisen prosessin myötä suunnitelmat ovat entistä ymmärrettävämpiä rakennushankkeen kaikille osapuolille. Lisäksi automaattitarkastus yhtenäistää säädösten tulkintaa valtakunnallisesti ja sujuvoittaa lupakäsittelyä. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii rakennushankkeiden eri osapuolten kouluttamista sekä motivointia uudenlaisen suunnittelutavan opetteluun.

Hyvinkäällä tietomallintamisen hyödyntämistä lupakäsittelyssä rajoittaa huomattavasti nykyisen kaupunkimallin suppeus ja vanhentuneisuus. Tietomallipohjaisesti suunnitellun rakennuksen ympäristöön soveltuvuutta ei nykyisessä kaupunkimallissa voida arvioida.

Useita vuosia vallinneen taantuman vuoksi rakentamislupien määrä on ollut laskusuuntainen. Lupamäärän vähenemiseen on osaltaan vaikuttanut myös vuonna 2025 voimaan tullut rakentamislaki, joka nosti luvan hakemisen kynnystä. Vuoden 2026 aikana asuntojen lupamäärässä on ollut hieman piristymisen merkkejä, mutta edes lähitulevaisuutta on hyvin vaikea ennustaa. On kuitenkin selvää, ettei asuntorakentamisen määrässä saavuteta ennen taantumaa vallinnutta viiden vuoden keskiarvotasoa. Riskinä on edelleen rakennuslupatuottojen pysyminen normaalia alhaisemmalla tasolla.

Merkittävät investoinnit

Palvelualueella ei ole investointeja.

Henkilöstösuunnitelma

Ympäristökeskuksessa jatketaan vuonna 2022 käynnistettyjä henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistoimia.

Eläköitymisiä ei ole tulossa vuoden 2027 aikana.

Tuloslaskelma	TP2025	TA2026	LTK2027	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Toimintatuotot	**733 478**	**950 294**	**975 794**	**975 794**	**2,7**	**989 455**	**1 007 265**
Myyntituotot	184 072	181 294	204 294	204 294	12,7	207 154	210 883
Maksutuotot	532 163	769 000	764 000	764 000	-0,7	774 696	788 641
Tuet ja avustukset	-1 623	0	0	0	0,0	0	0
Muut toimintatuotot	18 866	0	7 500	7 500	0,0	7 605	7 742
Valmistus omaan käyttöön	**246 980**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**
Toimintakulut	**-2 056 226**	**-2 034 230**	**-2 138 185**	**-2 134 411**	**4,9**	**-2 164 293**	**-2 203 250**
Henkilöstökulut	-1 461 164	-1 557 906	-1 630 826	-1 627 052	4,4	-1 649 831	-1 679 528
Palkat ja palkkiot	-1 216 328	-1 288 237	-1 343 186	-1 343 186	4,3	-1 361 991	-1 386 506
Henkilösivukulut	-244 836	-269 669	-287 640	-283 866	5,3	-287 840	-293 021
Eläkekulut	-211 729	-222 635	-238 712	-237 229	6,6	-240 550	-244 880
Muut henkilösivukulut	-33 108	-47 034	-48 928	-46 637	-0,8	-47 290	-48 141
Palvelujen ostot	-346 731	-357 491	-379 865	-379 865	6,3	-385 183	-392 116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 085	-8 525	-8 700	-8 700	2,1	-8 822	-8 981
Avustukset	-58 674	-1 000	-1 000	-1 000	0,0	-1 014	-1 032
Muut toimintakulut	-168 572	-109 308	-117 794	-117 794	7,8	-119 443	-121 593
Toimintakate	**-1 075 767**	**-1 083 936**	**-1 162 391**	**-1 158 617**	**6,9**	**-1 174 838**	**-1 195 985**

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Vakinaiset	25,0	23,5	23,5	0,0
Määräaikaiset	1,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	**26,0**	**23,5**	**23,5**	**0,0**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos
Ympäristökeskus				
Nettomenot euroa/asukas	-23	-23	-25	-2
Rakennusvalvonta				0
Lupapäätökset	199	200	190	-10
Vast.työnjohtajan päätökset	245 *)		*)	
Tietomalleja hyödynnetty uudisrakennuskohteista %:ssa **)			30	30
Lupapäätösten käsittelyaika vireilletulosta, 2 kk:n tavoiteajassa, %	85	100	100	0
Ympäristöpalvelu				0
Valvontatoimenpiteet, kpl	272	300	300	0
Lupapäätösten käsittelyaika kuuluttamisesta, 4 kk:n tavoiteajassa %	25	100	100	0
Ympäristöterveydenhuolto				0
Valvontatarkastukset	608	600	600	0
Eläinpotilaat	2084	1 500	1 500	0
Ilmoitusten ja hakemusten käsittely 2 viikon tavoiteajassa, %	92	95	95	0

*) Vast. työnjohtajapäätökset poistuvat.

**) Uusi rakennusvalvonnan tunnusluku otetaan käyttöön 2027 vuoden alusta.

Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous
Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous

Kuntaliiton julkaiseman talousarviosuosituksen mukaan kohderahoitteisten tehtäväalueiden käyttötalous tulee erottaa budjettirahoitteisista tehtävistä. Kohderahoitteisella tehtävällä tarkoitetaan palvelun tuottajia, jotka rahoittavat toimintansa kokonaan tai osittain korvauksista palvelun tilaajilta. Organisointimuotona voi olla nettoyksikkö, muu taseyksikkö tai liikelaitos.

Seuraavassa on esitetty Tilakeskuksen ja Ateria- ja puhtauspalvelun tehtäväalueet erillisinä. Yksiköt sisältyvät myös ao. toimialojen talousarvioesityksiin. Liikelaitoksena toimivan Hyvinkään Veden talousarvio on esitetty kokonaan erillään kaupungin talousarviosta, koska liikelaitoksen johtokunta päättää itsenäisesti omasta talousarviostaan.

Tilakeskus	TP 2025	TA 2026	TA 2027
TOIMINTATUOTOT	**45 131 569**	**43 085 362**	**44 664 381**
Myyntituotot	1 808 836	1 591 000	1 698 001
Tuet ja avustukset	18 443		
Muut toimintatuotot	43 304 290	41 494 362	42 966 380
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	**965 836**	**980 000**	**975 000**
TOIMINTAKULUT	**-24 977 642**	**-24 675 128**	**-24 979 832**
Henkilöstökulut	-3 246 045	-3 727 010	-3 797 899
Palvelujen ostot	-5 787 522	-4 308 956	-4 445 038
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 706 563	-5 232 837	-5 374 086
Muut toimintakulut	-11 237 512	-11 406 325	-11 362 808
TOIMINTAKATE	**21 119 764**	**19 390 234**	**20 659 549**
VUOSIKATE	21 119 764	19 390 234	20 659 549
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 477 673	-8 300 000	-10 196 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 884 394	-8 300 000	-10 196 000
Arvonalentumiset	-593 279		
TILIKAUDEN TULOS	**12 642 091**	**11 090 234**	**10 463 549**

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027
TOIMINTATUOTOT	**9 146 239**	**9 852 397**	**9 719 699**
Myyntituotot	9 118 205	9 816 397	9 680 859
Tuet ja avustukset	28 033	36 000	38 840
TOIMINTAKULUT	**-9 206 815**	**-9 852 285**	**-9 702 655**
Henkilöstökulut	-5 294 111	-5 512 051	-5 625 586
Palvelujen ostot	-1 518 211	-1 822 126	-1 699 216
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 490 853	-1 599 655	-1 531 842
Muut toimintakulut	-903 640	-918 453	-846 011
TOIMINTAKATE	**-60 576**	**112**	**17 044**

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Yhteenveto	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötalousosa			
Päätöksenteko			
Kaupunginvaltuusto	N	252	
Tarkastuslautakunta	N	151	
Keskusvaalilautakunta	N		
Kaupunginhallitus	N	1 022	
Kaupungin johto	N	521	
Omaisuuden tuotot	N		2 500
Konsernipalvelut ja hallinto			
Elinvoima	N	13 858	
Henkilöstö	N	4 607	
Talous	N	2 517	
Hallinto	N	3 573	
Sivistystoimi			
Hallinto ja kehittäminen	N	1 231	
Koulutus	N	63 178	
Varhaiskasvatuspalvelut	N	32 265	
Kulttuuri- ja hyvinvointi	N	15 449	
Tekniikka ja ympäristö			
Tekn.hallinto ja kehittäminen	N	570	
Tekninen keskus	N	6 783	
Tilakeskus	N		20 660
Ympäristökeskus	N	1 159	
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		129 200
Valtionosuudet	B		15 051
Korkotulot	B		300
Muut rahoitustulot	B		1 742
Korkomenot	B	3 880	
Muut rahoitusmenot	B	90	
Satunnaiset erät	B		
Investointiosa			
Maa- ja vesialueet	B	1 500	4 000
Rakennukset	B	20 770	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	7 650	
Koneet ja kalusto	B	2 840	
Aineettomat hyödykkeet	B	1 735	
Sijoitukset	B	100	
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys			
Antolainasaamisten vähennys			54
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			45 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		26 087	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Vaikutus maksuvalmiuteen		6 720	
Talousarvion loppusumma		218 507	218 507

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomäärä/-tuloarvio

Hyvinkään vesi
kunnallinen liikelaitos

Hyvinkään Vesi

Kunnallinen liikelaitos

Toimialan kuvaus

Hyvinkään Vesi on Hyvinkään kaupungin liikelaitos, jonka tehtävänä on tuottaa vesihuoltopalveluita laadukkaasti ja tehokkaasti.

Talousvesi tuotetaan Hyvinkäänkylän ja Sveitsin pohjavedenottamoilla ja Hikiän tekopohjavesilaitoksella. Tavoitteena vedentuotannossa on riittävistä hyvälaatuisista raakavesistä huolehtiminen sekä terveellinen ja turvallinen talousvesi. Vesihuoltoverkoston saneeraus ja uuden verkoston rakentaminen sekä jätevedenpumppaamoiden kunnossapito tehdään kustannustehokkaasti ja suunnitelmallisesti tavoitteena vedenjakelun katkottomuus ja viemäröinnin toimivuus. Jätevedet puhdistetaan Kaltevan jätevedenpuhdistamolla siten, että ympäristöluvan lupaehdot täyttyvät.

Tuloslaskelma	TP2025	TA 2026	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Liikevaihto	**10 218 235**	**10 379 544**	**10 619 851**	**2**	**10 289 251**	**10 289 251**
Valmistus omaan käyttöön	60 598	20 000	15 000	-25	15 000	15 000
Liiketoiminnan muut tuotot	13 000	0	0		0	0
Materiaalit ja palvelut	-3 206 915	-3 546 455	-3 545 380	0	-3 545 380	-3 545 380
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 478 892	-1 470 250	-1 479 830	1	-1 479 830	-1 479 830
Palvelujen ostot	-1 728 023	-2 076 205	-2 065 550	-1	-2 065 550	-2 065 550
Henkilöstökulut	-2 224 962	-2 389 888	-2 559 979	7	-2 565 436	-2 565 436
Palkat ja palkkiot	-1 814 415	-1 886 062	-2 031 526	8	-2 031 526	-2 031 526
Henkilösivukulut	-410 547	-503 826	-528 453	5	-533 910	-533 910
Poistot ja arvonalentumiset	-4 721 403	-4 604 452	-4 569 769	-1	-4 647 000	-4 588 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 721 403	-4 604 452	-4 569 769	-1	-4 647 000	-4 588 000
Arvonalentumiset, kertal.poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-525 626	-496 571	-431 155	-13	-431 155	-431 155
Liikeylijäämä	**-387 073**	**-637 822**	**-471 432**	**-26**	**-884 720**	**-825 720**
Rahoitustuotot ja -kulut	-642 350	-642 350	-642 350	0	-642 350	-642 350
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	-642 350	-642 350	-642 350	0	-642 350	-642 350
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä ennen varauksia	**-1 029 423**	**-1 280 172**	**-1 113 782**	**-13**	**-1 527 070**	**-1 468 070**

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Myyntituottojen arvioidaan nousevan vuonna 2027 noin 2 %. Nousu johtuu Hyvinkään Lämpövoiman lämpövaraston täytön jatkumisesta sekä täyttöön tarvittavan vesimäärän lisääntymisestä. Lämpövaraston täyttö on alkamassa lokakuussa 2026 ja se jatkuu keväälle 2027 asti. Lämpövaraston koko on 400 000 m^3, mutta veden käsittelyprosessin takia tarvittava vesimäärä on noin 25 % altaan tilavuutta suurempi. Täytöstä noin puolet arvioidaan tapahtuvan vuoden 2026 puolella. Muilta osin vedenkäytön arvioidaan pysyvän vuoden 2026 tasolla. Uusien liittyjien määrän arvioidaan pysyvän edelleen pienenä. Veden ja jäteveden käyttömaksuihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2027. Perusmaksut on tarkoitus yhtenäistää siten, että luovutaan erillisistä mittarityyppikohtaisista maksuista ja otetaan käyttöön nykyiset etäluettavien vesimittareiden maksut myös mekaanisten vesimittareiden osalta. Sako- ja umpikaivolietteiden vastaanotosta saatava myyntituotto pysyy edelleen normaalia pienempänä, johtuen jätevedenpuhdistamolla vuonna 2027 jatkuvasta ilmastusallassaneerauksesta. Naapurikuntien lietteiden vastaanottoa joudutaan rajoittamaan toisen ilmastusaltaan ollessa pois käytöstä.

Materiaali- ja palvelukustannusten osalta talousarvioesitys on samalla tasolla kuin vuoden 2026 talousarviossa.

Henkilöstökulut kasvavat noin 7 % verrattuna vuoden 2026 talousarvioon. Kasvu johtuu kunnallisten työehtosopimusten yleisistä palkankorotuksista, lisä- ja ylitöihin tehdyistä lisäyksistä sekä yhdestä uudesta tehtävästä.
Suunnitelman mukaiset poistot laskevat noin 1 % ja ovat vuonna 2027 noin 4,57 milj. euroa. Verkostosaneerauksen määrän kasvaessa poistotaso tulee pysymään korkeana koko suunnittelukauden ajan sekä myös jatkossa.

Tilikauden alijäämän arvioidaan olevan noin 1,12 milj. euroa. Tästä syystä vesimaksujen taso tulee tarkasteltavaksi lähivuosina, jotta varmistetaan myös tulevaisuudessa rahoituksen riittävyys.

Uusi vesihuoltolaki astui voimaan 1.1.2026. Lakiuudistuksen tavoitteena on varmistaa julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa, edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä ja rakenneuudistusta, parantaa vesihuoltolaitosten omaisuudenhallintaa, selkeyttää ja tehostaa vesihuollon toiminnan ja talouden valvontaa sekä parantaa yleisesti vesihuoltolain toimivuutta.

Hyvinkään Veden omaisuudenhallinnan kehittämistä jatketaan vuonna 2027 johtokunnan keväällä 2026 hyväksymän Hyvinkään Veden omaisuudenhallinnan politiikan mukaisesti. Vesihuoltolain vaatima omaisuudenhallintasuunnitelma laaditaan vuoden 2027 loppuun mennessä. Uuden verkkotietojärjestelmän käyttöönoton myötä verkostosaneerauskohteiden priorisointi voidaan tehdä verkkotietojärjestelmässä kuntoindeksilaskentaan perustuen. Verkkotietojärjestelmä myös tukee vesihuoltoverkostojen ennakoivaa kunnossapitoa, jota aloitettaan tekemään vuonna 2026 valmistuneen verkoston kunnossapitosuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2027 aikana on myös tarkoitus aloittaa jätevesiviemäreiden järjestelmällinen kuntotutkimus kuvaamalla. Vedenottamoiden, jätevedenpuhdistamon ja jätevesipumppaamoiden omaisuudenhallintaa varten laaditaan v. 2027 aikana laitossaneerauskohteiden priorisoinnin periaatteet ja prosessikuvaus. Tavoitteena on tehostaa olemassa olevien järjestelmien käyttöä hyödyntämällä mm. automaatiojärjestelmistä ja huolto-ohjelmista saatavaa tietoa kunnossapidon suunnittelussa ja toteutuksessa sekä investointien aikataulutuksessa.

Vesijohtoverkoston vuotohallintaan liittyvän aluemittauksen seuranta- ja raportointijärjestelmän hankinta ja aluemittauskaivojen rakentaminen jouduttiin keskeyttämään vuonna 2026 resurssivajeen takia. Työtä pyritään jatkamaan vuoden 2027 aikana. Tavoitteena on saada käyttöön aluemittauksen seuranta- ja raportointijärjestelmä ja rakentaa vähintään 5 kappaletta uusia mittauskaivoja.

Jätevesiviemäriverkoston vuotohallintaa jatketaan aktiivisesti vuoden 2027 aikana. Vuosien 2025 ja 2026 aikana on tapahtunut useita rankkasateiden aiheuttamia jätevesiviemäritulvia, joiden vähentämiseksi tehdään töitä etsimällä huleveden laittomia liitoksia jätevesiviemäriverkostosta. Viemäriverkoston vuotohallintaa edistetään myös jätevesipumppaamoiden virtaamadatan tehokkaammalla hyödyntämisellä. Lisäksi jatketaan jätevesiviemäriverkoston vuototutkimuksia ja savukokeita. Vuotohallinnan tärkeys korostuu Hyvinkäällä myös pohjaveden laadun turvaamisen takia, sillä suuri osuus jätevesiviemäriverkostosta sijaitsee pohjavesialueella.

Uusi yhdyskuntajätevesidirektiivi tiukentaa yleisesti yhdyskuntien jätevesien puhdistusvaatimuksia. Direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä 31.7.2027 mennessä. Direktiivin myötä jätevesistä tulee poistaa mikroepäpuhtauksia, puhdistamoille asetetaan energiatehokkuusvaatimuksia ja viemäriylivuotoihin liittyen tulee uusia vaatimuksia. Uudistetun direktiivin tavoitteena on tehostaa jätevesien käsittelyä jätevedenpuhdistamoissa ja parantaa vesien tilaa vähentämällä erityisesti ravinteiden ja pienissä pitoisuuksissa haitallisten aineiden eli mikroepäpuhtauksien päästöjä. Nämä tiukentuvat puhdistusvaatimukset edellyttävät puhdistamoilta merkittäviä investointeja. Vuoden 2027 aikana jatketaan valmistautumista direktiivin voimaantuloon ja erityisesti sen energiatehokkuusvaatimuksiin tekemällä jätevedenpuhdistamolle rakennettavan aurinkovoimalan rakennussuunnitelmat.

Merkittävät investoinnit

Hikiän päävesijohdon saneeraus on suuri hanke, jonka toteutetaan useammassa osassa vuosien 2026–2029 aikana. Koko hankkeen yleissuunnitelmaan perustuva kustannusarvio on 11,5 milj. euroa. Saneerauksen ensimmäisen osuuden rakentaminen alkaa loppuvuodesta 2026 ja valmistuu vuoden 2027 aikana. Hankkeen 2. vaihe aloitetaan syksyllä 2027. Hankkeelle varattu määräraha vuoden 2027 osalta on 4,0 milj. euroa. Hyvinkään kaupungin kanssa tehdään yhteistyössä Helenen- ja Pappilankadun alueella katu- ja vesihuoltosaneerausta. Lisäksi varaudutaan Hyvinkää-Riihimäki ratahankkeessa mahdollisesti tehtäviin vesihuoltolinjojen johtosiirtoihin. Verkostosaneeraukseen käytettävä määräraha vuonna 2027 on yhteensä noin 5,56 milj. euroa.

Verkostojen uudisrakentamiseen on varattu 250 000 €, joka käytetään Well –yritysalueen suunnitteluun ja vesijohtoverkoston aluemittausjärjestelmän hankintaan ja mittauskaivojen rakentamiseen.

Kaltevan jätevedenpuhdistamon ilmastusaltaiden saneeraus jatkuu vuonna 2027 2. ilmastusaltaan osalta. Puhdistamolla tehdään myös analysaattoreiden ja happimittareiden vaihtoa sekä aloitetaan puhdistamoautomaation logiikkapäivitys muutaman alakeskuksen osalta. Lisäksi saneerataan kaksi jätevesipumppaamoa Pyylehto ja Kytäjoki.

Vedentuotantolaitoksilla jatketaan turvallisuutta parantavia investointeja sekä saneerausikään tulevan laitekannan uusimista. Nopon pohjavesialueelle mahdollisesti rakennettavan uuden vedentuotantolaitoksen yleissuunnittelu

valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä. Laitoksen rakennussuunnittelu oli tarkoitus aloittaa heti yleissuunnittelun jälkeen, mutta Nopon pohjavesialueella käynnissä olevan maaperän ja pohjaveden puhdistusprojektin takia rakennussuunnittelun aloittamista joudutaan todennäköisesti lykkäämään vuoteen 2028. Kaivojen koepumppauksia ei pystytä aloittamaan ennen puhdistusprojektin päättymistä. Vuonna 2027 pyritään kuitenkin tekemään pienempiä valmistelevia töitä.

Hyvinkään Veden investointeihin varattu kokonaismääräraha vuodelle 2027 on 7,66 milj. euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2027 aikana eläköityy mahdollisesti 1 henkilö. Eläköitymisten ja muiden henkilöstömuutoksien takia vapautuviin tehtäviin rekrytoidaan uudet henkilöt. Uusia henkilöitä rekrytoitaessa tarkastellaan tehtävänkuvat ja niihin liittyvät mahdolliset muutostarpeet.

Henkilöstömäärä	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos	TS2028	TS2029
Vakinaiset	31	33	33	0	33	33
Määräaikaiset	1	5	4	-1	4	4
Yhteensä	**32**	**38**	**37**	**-1**	**37**	**37**

Tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Asukasmäärä	47 031	47 020	47 188	0	47 188	47 188
Nettomenot/asukas	-8	-14	-10	-25	-19	-17
Peruspääoma						
Korollinen	11 075 000	11 075 000	11 075 000	0	11 075 000	11 075 000
Koroton	16 534 830	16 534 830	16 534 830	0	16 534 830	16 534 830
Laskutettu vesi, m^3	2 407 889	2 557 417	2 658 000	4	2 408 000	2 407 889
Laskutettu jätevesi, m^3	2 343 942	2 344 871	2 345 000	0	2 345 000	2 344 871
Vesimaksu, €/m^3	1,45	1,45	1,45	0,00	1,45	1,45
Jätevesimaksu, €/m^3	2,32	2,32	2,32	0,00	2,32	2,32

Investoinnit, netto	TP2025	TA2026	TA2027	Muutos%	TS2028	TS2029
Verkoston rakentaminen						
Korvausinvestoinnit	-2 429 246	-5 445 000	-5 555 000	2	-5 240 000	-5 390 000
Uudisrakentaminen	-353 396	-320 000	-250 000	-22	-1 165 000	-1 570 000
Laitosinvestoinnit						
Vesilaitos	-81 152	-425 000	-320 000	-25	-460 000	-420 000
Puhdistamot	-189 550	-1 515 000	-1 430 000	-6	-1 200 000	-1 260 000
Rakennukset ja rakennelmat	-132 262	0	0	0	0	0
Tietokoneohjelmistot	-154 664	-293 000	-50 000	-83	0	0
Koneet ja kalusto	-54 835	-75 000	-70 000		0	
Yhteensä	**-3 395 105**	**-8 073 000**	**-7 675 000**	**-5**	**-8 065 000**	**-8 640 000**

Tuloslaskelmaosa
Tuloslaskelma
Verotulot
Valtionosuudet

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on koko kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, joka osoittaa tulorahoituksen riittävyyden palvelujen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Kaupungin tuloslaskelmaan on yhdistelty kohderahoitteisten ja budjettirahoitteisten tehtävien erät, Ateria- ja puhtauspalvelut- sekä Tilakeskus. Koko kaupungista on lisäksi laadittu erillinen tuloslaskelma, johon on yhdistelty edellä mainittujen lisäksi Hyvinkään Vesi –liikelaitos. Yhdistellystä koko kaupungin tuloslaskelmasta esitetään myös ulkoinen tuloslaskelma, jossa on vähennetty kaupungin sisäiset sekä kaupungin ja liikelaitoksen väliset tapahtumat.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä. Tuloslaskelman toimintakate kertoo paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Lisäksi verorahoituksella rahoitetaan rahoitusmenoja. Vuosikatteesta käy ilmi paljonko tulorahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Tilikauden tulos saadaan vähentämällä vuosikatteesta poistot. Tämän jälkeen esitetään varausten muutos. Näiden jälkeen tuloslaskelma päätyy tilikauden yli- tai alijäämään, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

Talousarvion 2027 tuloslaskelma

Kaupungin ja Hyvinkään Vesi -liikelaitoksen yhteenlaskettu alijäämä on 1,7 milj. euroa. Vuoden 2026 alijäämäksi on budjetoitu muutetussa talousarviossa 4,0 milj. euroa. Tämän hetken arvion mukaan verorahoitus tulee toteutumaan aloittavaan talousarvioon nähden noin 1 milj. euroa aloittavaa talousarviota heikompana. Toiminnan nettomenoissa on positiivista riskiä kaikkien toimialojen osalta.

Talousarvion 2027 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on -119,9 milj. euroa. Vuoden 2025 tilinpäätökseen nähden toimintakate eli toiminnan nettomenot kasvavat 14,5 milj. euroa. Vuoden 2026 muutettuun talousarvioon verrattaessa toiminnan nettomenot pienenevät 1,3 milj. euroa ja aloittavaan talousarvioon nähden 1 milj. euroa. Vuoteen 2026 verrattaessa laskua selittää erityisesti palvelujen ostoihin varattujen määrärahojen lasku edellisvuodesta ja lisäksi toimintatuottojen puolella korkeammat tuotto-odotukset. Henkilöstökulujen kasvussa näkyy vuosien 2026 ja 2027 palkkojen sopimuskorotusten vaikutus.

Vuoden 2027 talousarviossa pysyvien vastaavien luovutustulojen arvioidaan kertyvän 2,5 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2025 tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallituksen talousarvio sisältää 0,5 milj. euron varauksen erilaisiin kaupungista riippumattomiin syihin liittyviin ulkoisiin kustannuksiin.

Vuoden 2027 talousarviossa verorahoitukseksi on arvioitu 144,3 milj. euroa. Verorahoitus kasvaa muutettuun talousarvioon nähden 5,0 milj. euroa. Kasvusta 6,4 milj. euroa kohdentuu verotuloihin. Valtionosuuksien arvioidaan laskevan 1,4 milj. euroa. Muutos sisältää kustannusten ja tehtävien tarkistamisia.

Rahoitustulojen ja -menojen arvioidaan toteutuvan 2,6 milj. euroa negatiivisena, kasvaen muutetusta talousarviosta 1,1 milj. euroa. Ulkoiset rahoitustulot (1,4 milj. euroa) muodostuvat lähinnä osinkotuloista sekä takausprovisioista ja antolainojen korkotuloista. Ulkoisissa rahoitusmenoissa lainojen korkokuluiksi on arvioitu 3,9 milj. euroa ja muiksi rahoituskuluiksi 0,1 milj. euroa.

Talousarvion merkittävimmät riskit liittyvät toimintamenojen arvioitua suurempaan kasvuun ja verorahoitusarvioon. Talousarvioon sisältyviä riskejä on tarkemmin kuvattu talousarviokirjan kappaleessa ”Kaupungin talous”.

Taloussuunnitelmakauden tuloslaskelma

Suunnitelmavuosien arvioidaan olevan alijäämäisiä. Vuoden 2028 alijäämäksi on arvioitu 3,4 milj. euroa, josta 1,5 milj. euroa muodostuu Hyvinkään Vesi -liikelaitoksen alijäämästä. Vuonna 2029 kaupungin arvioidaan olevan 2,7 milj. euroa alijäämäinen ja kaupungin sekä liikelaitoksen yhteenlasketuksi alijäämäksi arvioidaan muodostuvan 4,2 milj. euroa. Käynnissä olevat ja suunnitelmakaudelle jatkuvat merkittävät investointikohteet lisäävät kaupungin velanottotarvetta ja vaikutus näkyy kasvavina korkokuluina. Myös yleiset talouden näkymät ovat edelleen varsin sumeat ja tulevien vuosien verorahoitusarvioihin sisältyy tämän vuoksi positiivisia ja negatiivisia riskejä.

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatulot	**79 920**	**82 120**	**77 160**	**76 880**	**80 971**	**80 971**	**83 865**	**86 337**
Myyntitulot	22 752	23 574	21 759	21 759	22 146	22 146	23 099	23 767
Maksutulot	5 123	5 487	5 407	5 327	5 785	5 785	5 895	5 901
Tuet ja avustukset	3 300	1 972	1 411	1 411	1 524	1 524	1 524	1 524
Myyntivoitot	1 754	2 290	2 000	1 700	2 500	2 500	3 400	4 200
Muut toimintatulot	46 991	48 798	46 583	46 683	49 015	49 015	49 947	50 945
Valmistus omaan käyttöön	**1 645**	**2 167**	**1 722**	**1 722**	**1 948**	**1 948**	**1 948**	**1 948**
Toimintamenot	**-188 248**	**-194 023**	**-203 802**	**-203 842**	**-207 141**	**-206 893**	**-213 539**	**-218 920**
Henkilöstökulut	-84 311	-84 897	-89 513	-89 313	-91 082	-90 875	-94 887	-97 908
Palvelujen ostot	-43 863	-45 635	-49 581	-49 821	-48 997	-49 047	-50 280	-51 234
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 493	-10 399	-11 159	-11 159	-11 707	-11 667	-11 958	-12 227
Avustukset	-8 639	-11 016	-11 278	-11 278	-11 261	-11 261	-11 475	-11 705
Vuokrat	-40 374	-41 609	-41 828	-41 828	-43 642	-43 642	-44 414	-45 311
Muut toimintamenot	-567	-466	-445	-445	-451	-451	-525	-535
Toimintakate	**-106 683**	**-109 736**	**-124 920**	**-125 240**	**-124 222**	**-124 025**	**-127 726**	**-130 635**
Verotulot	**116 595**	**118 302**	**123 800**	**122 800**	**126 400**	**129 200**	**130 700**	**134 300**
Valtionosuudet	**11 851**	**15 760**	**16 416**	**16 416**	**15 035**	**15 051**	**18 857**	**18 717**
Rahoitustulot ja -menot	**-174**	**77**	**-1 868**	**-868**	**-2 238**	**-1 928**	**-2 748**	**-3 268**
Korkotulot	310	240	250	250	300	300	300	300
Muut rahoitustulot	1 794	1 844	1 642	1 642	1 742	1 742	1 742	1 742
Korkomenot	-2 244	-1 981	-3 670	-2 670	-4 190	-3 880	-4 700	-5 220
Muut rahoitusmenot	-34	-27	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Vuosikate	**21 589**	**24 402**	**13 428**	**13 108**	**14 975**	**18 298**	**19 083**	**19 114**
Poistot ja arvonalentumiset	-18 654	-16 435	-16 196	-16 196	-19 630	-19 730	-22 053	-23 112
Tilikauden tulos	**2 935**	**7 967**	**-2 768**	**-3 088**	**-4 655**	**-1 432**	**-2 970**	**-3 998**
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)	367	367	367	367	750	750	1 134	1 259
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)		-3 000						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**3 301**	**5 334**	**-2 401**	**-2 721**	**-3 905**	**-682**	**-1 836**	**-2 739**

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toim.tulot / toim.menot, %	43,3	43,4	38,7	38,6	40,0	40,1	40,2	40,3
Vuosikate / poistot, %	115,7	148,5	82,9	80,9	76,3	92,7	86,5	82,7
Vuosikate, €/asukas	459	519	285	278	317	388	404	404
Kertynyt yli-/alijäämä	28 098	33 432	31 031	30 711	26 806	30 030	28 193	25 455
Asukasmäärä 31.12.	47 047	47 031	47 117	47 117	47 188	47 188	47 240	47 278

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki + LL	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatulot	**90 099**	**92 351**	**87 539**	**87 259**	**91 590**	**91 590**	**94 154**	**96 627**
Myyntitulot	32 925	33 792	32 138	32 138	32 766	32 766	33 388	34 056
Maksutulot	5 123	5 487	5 407	5 327	5 785	5 785	5 895	5 901
Tuet ja avustukset	3 307	1 985	1 411	1 411	1 524	1 524	1 524	1 524
Myyntivoitot	1 754	2 290	2 000	1 700	2 500	2 500	3 400	4 200
Muut toimintatulot	46 991	48 798	46 583	46 683	49 015	49 015	49 947	50 945
Valmistus omaan käyttöön	**1 697**	**2 227**	**1 742**	**1 742**	**1 963**	**1 963**	**1 963**	**1 963**
Toimintamenot	**-193 985**	**-199 980**	**-210 235**	**-210 275**	**-213 683**	**-213 430**	**-220 081**	**-225 462**
Henkilöstökulut	-86 461	-87 122	-91 903	-91 703	-93 647	-93 435	-97 452	-100 473
Palvelujen ostot	-45 541	-47 363	-51 657	-51 897	-51 062	-51 122	-52 346	-53 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 893	-11 878	-12 629	-12 629	-13 187	-13 147	-13 438	-13 707
Avustukset	-8 639	-11 016	-11 278	-11 278	-11 261	-11 261	-11 475	-11 705
Vuokrat	-40 836	-42 076	-42 279	-42 279	-44 009	-44 009	-44 846	-45 742
Muut toimintamenot	-615	-525	-490	-490	-515	-515	-525	-535
Toimintakate	**-102 190**	**-105 402**	**-120 954**	**-121 274**	**-120 129**	**-119 927**	**-123 964**	**-126 873**
Verotulot	**116 595**	**118 302**	**123 800**	**122 800**	**126 400**	**129 200**	**130 700**	**134 300**
Valtionosuudet	**11 851**	**15 760**	**16 416**	**16 416**	**15 035**	**15 051**	**18 857**	**18 717**
Rahoitustulot ja -menot	**-817**	**-566**	**-2 510**	**-1 510**	**-2 880**	**-2 570**	**-3 390**	**-3 910**
Korkotulot	310	240	250	250	300	300	300	300
Muut rahoitustulot	1 794	1 844	1 642	1 642	1 742	1 742	1 742	1 742
Korkomenot	-2 244	-1 981	-3 670	-2 670	-4 190	-3 880	-4 700	-5 220
Muut rahoitusmenot	-677	-669	-732	-732	-732	-732	-732	-732
Vuosikate	**25 440**	**28 094**	**16 752**	**16 432**	**18 426**	**21 754**	**22 203**	**22 234**
Poistot ja arvonalentumiset	-22 885	-21 157	-20 800	-20 800	-24 200	-24 300	-26 700	-27 700
Suunnitelman mukaiset poistot								
Tilikauden tulos	**2 555**	**6 938**	**-4 048**	**-4 368**	**-5 774**	**-2 546**	**-4 497**	**-5 466**
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)	367	367	367	367	750	750	1 134	1 259
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)		-3 000						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 922**	**4 304**	**-3 681**	**-4 001**	**-5 024**	**-1 796**	**-3 363**	**-4 207**

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muu-tettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toim.tulot / toim.menot, %	47,3	47,3	42,5	42,3	43,8	43,8	43,7	43,7
Vuosikate / poistot, %	111,2	132,8	80,5	79,0	76,1	89,5	83,2	80,3
Vuosikate, €/asukas	541	597	356	349	390	461	470	470
Kertynyt yli-/alijäämä	48 978	53 282	49 601	49 281	44 257	47 486	44 122	39 916
Asukasmäärä 31.12.	47 047	47 031	47 117	47 117	47 188	47 188	47 240	47 278

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki+LL, ulkoinen	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatulot	**40 846**	**41 823**	**37 975**	**37 640**	**40 882**	**40 882**	**42 482**	**44 033**
Myyntitulot	15 029	16 329	14 772	14 707	15 194	15 194	15 483	15 793
Maksutulot	5 123	5 487	5 397	5 327	5 785	5 785	5 895	6 013
Tuet ja avustukset	3 307	1 985	1 411	1 411	1 524	1 524	1 524	1 524
Myyntivoitot	1 754	2 290	2 000	1 700	2 500	2 500	3 400	4 200
Muut toimintatulot	15 633	15 732	14 395	14 495	15 878	15 878	16 180	16 503
Valmistus omaan käyttöön	**1 697**	**2 227**	**1 727**	**1 742**	**1 963**	**1 963**	**1 963**	**1 963**
Toimintamenot	**-144 732**	**-149 453**	**-160 656**	**-160 656**	**-162 974**	**-162 721**	**-168 409**	**-172 869**
Henkilöstökulut	-86 461	-87 122	-91 971	-91 703	-93 647	-93 435	-97 452	-100 473
Palvelujen ostot	-27 824	-30 139	-33 944	-34 663	-33 721	-33 771	-34 716	-35 430
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 695	-11 628	-12 882	-12 432	-12 957	-12 917	-13 162	-13 426
Avustukset	-8 639	-11 069	-11 278	-11 278	-11 261	-11 261	-11 475	-11 705
Muut toimintamenot	-10 112	-9 494	-10 581	-10 581	-11 387	-11 387	-11 603	-11 836
Toimintakate	**-102 190**	**-105 402**	**-120 954**	**-121 274**	**-120 129**	**-119 927**	**-123 964**	**-126 873**
Verotulot	**116 595**	**118 302**	**123 800**	**122 800**	**126 400**	**129 200**	**130 700**	**134 300**
Valtionosuudet	**11 851**	**15 760**	**16 416**	**16 416**	**15 035**	**15 051**	**18 857**	**18 717**
Rahoitustulot ja -menot	**-817**	**-566**	**-2 510**	**-1 510**	**-2 880**	**-2 570**	**-3 390**	**-3 910**
Korkotulot	310	240	250	250	300	300	400	400
Muut rahoitustulot	1 152	1 202	1 000	1 000	1 100	1 100	1 000	1 000
Korkomenot	-2 244	-1 981	-3 670	-2 670	-4 190	-3 880	-4 700	-5 220
Muut rahoitusmenot	-34	-27	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Vuosikate	**25 440**	**28 094**	**16 752**	**16 432**	**18 426**	**21 754**	**22 203**	**22 234**
Poistot ja arvonalentumiset	-22 885	-21 157	-20 800	-20 800	-24 200	-24 300	-26 700	-27 700
Tilikauden tulos	**2 555**	**6 938**	**-4 048**	**-4 368**	**-5 774**	**-2 546**	**-4 497**	**-5 466**
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)	367	367	367	367	750	750	1 134	1 259
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)		-3 000						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 922**	**4 304**	**-3 681**	**-4 001**	**-5 024**	**-1 796**	**-3 363**	**-4 207**

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toim.tulot / toim.menot, %	29,4	29,5	24,7	24,5	26,3	26,3	26,4	26,6
Vuosikate / poistot, %	111,2	132,8	80,5	79,0	76,1	89,5	83,2	80,3
Vuosikate, €/asukas	541	597	356	349	390	461	470	470
Kertynyt yli-/alijäämä	48 978	53 282	49 601	49 281	48 215	51 444	48 080	43 873
Asukasmäärä 31.12.	47 047	47 031	47 117	47 117	47 188	47 188	47 240	47 278

Verotulot

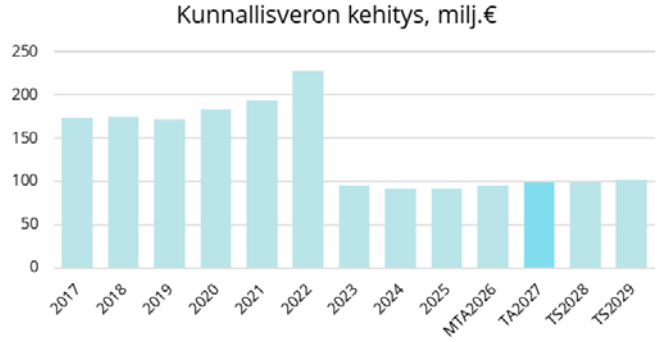
Verotulot, 1000 €	TP 2024	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kunnallisvero	91 394	91 244	95 000	98 700	99 200	102 200
Osuus yhteisöveron tuotosta	9 636	9 706	11 900	13 500	14 000	14 600
Kiinteistövero	15 564	17 352	15 900	17 000	17 500	17 500
Yhteensä	**116 595**	**118 302**	**122 800**	**129 200**	**130 700**	**134 300**

Verotulojen budjetoinnista yleisesti

Kuntalain 111.§:n mukaan valtuusto päättää viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Veroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle marraskuun 17. päivään mennessä seuraavaa varainhoitovuotta varten. Tuloslaskelmaosan verotulossa on budjetoituna kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Talousarviossa verotulot budjetoidaan Verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaisesti. Talousarviovuoteen kohdistuvia tilityksiä ovat ennakonpidätysten ja ennakonkannon tilitykset kuukausittain, verotusmenettelylain mukaisten verojen tilitykset tilikautta edeltäviltä verovuosilta sekä oikaisutilitykset.

Kunnan tulovero

Vuoden 2027 talousarvio on laadittu 7,70 tuloveroprosentin mukaan. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 98,7 milj. euroa. Vuoden 2026 muutettuun talousarvioon nähden verotulojen arvioidaan kasvavan 3,7 milj. euroa. Vuoteen 2025 verrattuna kasvuksi muodostuisi 7,5 milj. euroa. Verotulojen kasvu muodostuu työllisyyden arvioitua paremmasta kehityksestä ja ansiotulojen kasvusta. Myös Työllisyysrahaston esittämä työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksun alentaminen 0,15 prosenttiyksiköllä parantaa kunnallisveron tuottoa vuositasolla noin 15 miljoonalla eurolla vuodesta 2027 alkaen. Vuosien 2024 ja 2025 kunnallisveron kehityksessä näkyy virheellinen verovuoden 2024 positiivinen oikaisu, joka korjattiin toiseen suuntaan vuonna 2025, kun verovuosi 2024 valmistui. Kyseinen rytmihäiriö yhdessä heikomman työllisyyskehityksen kanssa aiheuttivat yleisesti ennustettua pienemmän kunnallisverokertymäarvion vuonna 2025.

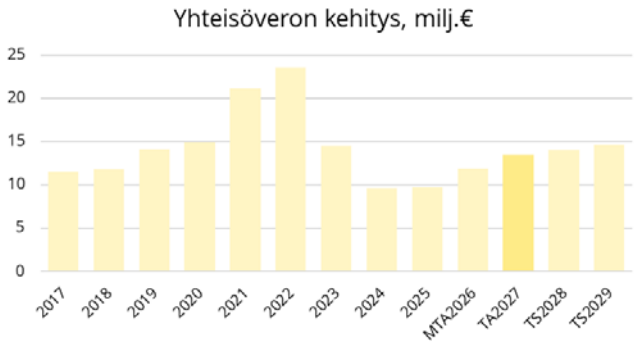

Kunnallisvero-prosentti ja -aste	2025	2026	2027
Tulovero-%	7,70	7,70	7,70
Kunnallisveroaste (efektiivinen)	6,32	6,30	6,3
Erotus	1,38	1,40	1,4

Yhteisövero

Yhteisöverotuloarvion mukaan kaupungin osuudeksi muodostuisi 13,5 milj. euroa vuonna 2027, mikä on 1,6 milj. euroa vuoden 2026 muutettua talousarviota enemmän. Yhteisöverokantaa alennetaan ensi vuodesta alkaen kahdella prosenttiyksiköllä. Hallitusohjelman mukaisesti yhteisöveron veroperusteisiin tehtävien muutosten vaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille yhteisöveron ryhmäosuudessa. Näin ollen näiden vaikutus on kuntien rahoitusaseman näkökulmasta neutraali.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyvän lainsäädännön perusteella kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pienennettiin vuodelle 2023 yhdellä kolmasosalla ja valtion osuutta kasvatettiin vastaavasti. Tämän vuoksi yhteisöveron tuotto laski vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna ja jatkossa kunnille tilitettävä osuus on aiempaa pienempi.

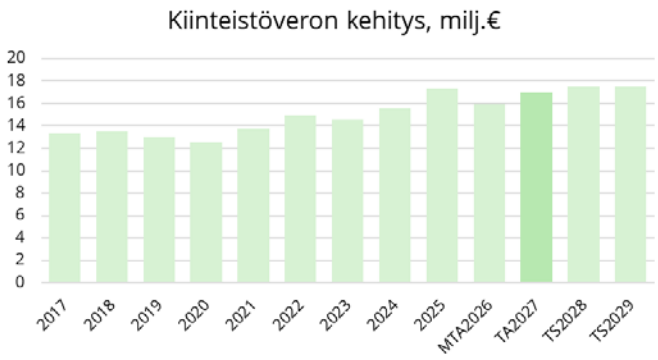

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kiinteistöveroprosenttien suuruudet vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa seuraavan varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöverolaissa määrätään eri kiinteistölajeittain vaihteluvälit kiinteistöverolle.

Vuoden 2027 kiinteistöveroprosenttien esitetään pysyvän ennallaan. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 17 milj. euroa. Kiinteistöverotuoton arvioidaan kasvavan 1,1 milj. euroa vuoden 2026 muutetusta talousarviosta. vuoden 2026 kiinteistöveron tuottoa vähentää vanhoihin verovuosiin kohdentuvat sairaalarakennusten korotetut poistoarviot.

Syksyn 2026 budjettiriihessä hallitus päätti jatkaa kiinteistöverouudistuksen selvittämistä, mutta uudistusta ei viedä eteenpäin tällä vaalikaudella. Hallitus arvioi, että aikataulu ei mahdollista kiinteistönomistajille riittävää aikaa perehtyä ja varautua muutosten vaikutuksiin. Selvitystyö jää seuraavan hallituksen hyödynnettäväksi.

Kiinteistöveroprosentit	Vaihteluvälit 2026 (KiinteistöveroL)	Hyvinkää 2026	Hyvinkää 2027
Yleinen	0,93-2,00	1,35	1,35
Maapohja, yleinen	1,30-2,00	1,35	1,35
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00	0,50	0,50
Muut asuinrakennukset	0,93-2,00	1,05	1,05
Rakentamattomat rakennuspaikat	3,93-6,00	4,35	4,35
Voimalaitokset	0,00-3,10	3,10	3,10
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00-2,00	0,00	0,00

Valtionosuudet

Valtionosuudet, 1000 €	TP 2024	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6 919	12 711	14 195	11 704	15 747	15 707
Veromenetysten korvaus	6 611	3 749	3 642	4 338	3 749	3 749
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos.	-1 679	-700	-1 421	-991	-639	-739
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus						
Yhteensä	**11 851**	**15 760**	**16 416**	**15 051**	**18 857**	**18 717**
Josta sote-erät yhteensä	**-3 240**	**-5 294**	**-5 390**	**-5 449**	**-3 517**	**-3 517**
Kuntakohtainen muutosrajoitin	-1 346	-1 346	-1 346	-1 346	-1 346	-1 346
Järjestelmämuutoksen tasaus	721	-96	-198	-263	-263	-263
Jälkikäteistarkastuksesta johtuva valtionosuuden pysyvä lisäsiirtotarve	-4 238	-4 238	-4 238	-4 238	-4 238	-4 238
Määräaikainen lisäys kompensoimaan lisäsiirtotarpeen muutosta	1 624					
Jälkikäteistarkastuksesta johtuva lisäsiirtotarve vuodelta 2023 (1/3) v. 2025–2027		-1 406	-1 402	-1 397		
Määräaikaisen vuonna 2024 tehdyn lisäyksen takaisinperintä (1/3) v. 2025–2027		-538	-537	-535		
Valtionosuuden pysyvä lisäys		2 331	2 331	2 331	2 331	2 331
Josta TE-uudistuksen rahoitus			**7 023**			

Talousarvion rahoitusosan valtionosuudet muodostuvat kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kuntien valtionavut ovat noin 5,8 mrd. euroa vuonna 2027, vähentyen 0,1 mrd. euroa vuodesta 2026. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,8 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset noin 0,6 mrd. euroa ja muut valtionavut noin 0,4 mrd. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus on 3,44 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 0,45 prosenttiyksiköllä 25,72 prosentista 25,27 prosenttiin vuonna 2027. Peruspalvelujen indeksikorotukseen on tehty 2,8 prosenttiyksikön korotusta vastaava säästö ja näin ollen indeksikorotuksen vaikutus jää 22,8 milj. euroon.

Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Vuoden 2027 euromääräisesti merkittävimpiä veroperustemuutoksia ovat ansiotuloverotuksen indeksitarkastukset sekä työtulovähennyksen kasvattaminen.

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutokset lisäävät valtionosuutta 41 miljoonaa euroa seuraavasti:

- laskennallista korvausta maksettavan kotoutumiskoulutuksen rahoituksen siirto, 24,8 milj. euroa
- sosiaalihuollon työllistymistä edistävien palvelujen uudistaminen (työvoimapoliittisen avustuksen käyttöönotto), 9,6 milj. euroa
- kotoutumistuen takuuajan kustannuksien korvaus, 7,3 milj. euroa
- valtionosuuden tasoa nostavat luku- ja kirjoitustaidon koulutus (siirto momentilta 29.10.31), 3,1 milj. euroa
- oppimisen tuen uudistaminen 2,7 milj. euroa
- kotoutumispalveluihin kuuluvan kielikoulutuksen saatavuus työpaikoilla 2,0 milj. euroa
- ruotsinkielisen kotoutumisen edistäminen sekä kotihoidontuen Norjan malli, 0,8 milj. euroa.

Valtionosuuden tasoa vähentää tehtävien ja velvoitteiden vähennyksenä kuntien työllistämisvelvoitteen kumoaminen 57 vuotta täyttäneiden työnhakijoiden osalta 2,2 milj. euroa sekä monialaista yhteistyötä koskevan tehtävän päättyminen 2 milj. euroa. Lisäksi tilapäistä suojelua saavien oikeus yleistukeen johtaa siihen, että työvoimaviranomaisilta siirtyy kulukorvausmenoja Kansaneläkelaitokselle, mikä vähentää valtionosuutta 5,25 milj. euroa.

Valtionosuuden tasossa on huomioitu vuodesta 2026 alkaen myös hallituksen päättämien kasvutoimien rahoitukseen liittyvä 75 milj. euron pysyvä valtionosuuden vähennys. Hyvinkään kaupungin osuus tästä on 0,3 milj. euroa.

Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus vähentää valtionosuutta 55 milj. eurolla vuodelle 2027. Tarkistus perustuu kuntien raportoimiin palveluluokkakohtaisiin tietoihin valtionosuustehtävien kustannuksista vuodelta 2025.

Talousarvio 2027

Hyvinkään kaupungin valtionosuuksien kokonaismääräksi vuodelle 2027 arvioidaan 15,1 miljoonaa euroa. Vuodesta 2026 valtionosuudet laskevat 1,4 miljoonaa euroa.

Lopulliset päätökset kuntien valtionosuuksista vuodelle 2027 tehdään joulukuun 2026 lopussa. Myös opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta vuodelle 2027 tehdään päätökset kuluvan vuoden loppuun mennessä. Koska Hyvinkään kaupungin lopullinen valtionosuuksien kokonaismäärä tiedetään vasta vuodenvaihteessa, korjataan valtionosuuksien arviota tarvittaessa vuoden 2027 talousarviomuutosten yhteydessä.

Taloussuunnitelma 2028–2029

Suunnitelmavuosien valtionosuudet ovat alustavia arvioita ja tulevat vielä muuttumaan.

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus valtionosuuksiin

Osana hyvinvointialueille tehtävää rahoituksen siirtoa kuntien rahoituselementteihin tuli muutosrajoitin ja siirtymätasaus. Muutosrajoittimen lopulliseen suuruuteen vaikutti kustannusten ja verorahoituksen kehittyminen koko maan tasolla. Muutosrajoittimella jäljelle jäävän kunnan tasapainotilan muutoksen suuruus on enintään +/- 60 euroa. Siirtymätasauksella puolestaan porrastetaan tasapainotilan muutos neljälle vuodelle. Lokakuussa 2023 on tehty jälkikäteistarkistus vuoden 2022 kustannuksiin ja tästä seurannut valtionosuuden lisäsiirtotarve 4,2 milj. euroa vähentää Hyvinkään valtionosuuksia vuodesta 2025 lähtien. Lisäsiirtotarve kasvattaa kunnan asukaskohtaista omarahoitusosuutta 90 euroa asukasta kohden eli näkyy kunnan saaman valtionosuusrahoituksen vähenemisenä. Vuoden 2023 osuus lisäsiirtotarpeesta vähennetään kuntien rahoituksesta vuosina 2025–2027, Hyvinkään osalta 1,4 milj. euroa vuodessa. Vuonna 2024 jälkikäteistarkastuksesta huomioitiin 868 570 euroa ja tähän liittyen vuosina 2025–2027 peritään 0,5 milj. euroa vuotta kohden jälkikäteistarkastuksen kompensoinnista.

Investointiosa
Investointien perustelut
Investointilaskelma 2027-2031

Investointiosa

Investointien perustelut

Investointilaskelmat sisältävät investointisuunnitelmat vuosille 2027–2031. Investointiosassa tehty määrärahavaraus tarkentuu suunnittelun edetessä. Tarkempi suunnittelu tehdään hankesuunnitteluvaiheessa ja lopullinen kustannustaso selviää hankkeen kilpailutuksen jälkeen. Talousarviopäätöksen jälkeen rakennushankkeiden toteuttaminen edellyttää hallintosäännön mukaisesti erillistä päätöstä lopullisen hankesuunnitelman hyväksymisestä. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 2 000 000 euroa, hankesuunnitelmien hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus, jos arvio on 500 000–2 000 000 euroa. Alle 500 000 euron hankkeista päättää tekninen lautakunta.

Investointimenot (1000 euroa) vuosien 2025–2029 osalta jakautuvat investointiryhmittäin seuraavasti:

Investointimenot, 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Maa- ja vesialueet	-238	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Rakennukset	-33 228	-53 950	-20 770	-15 060	-22 200
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-5 306	-11 310	-7 600	-8 250	-19 550
Koneet ja kalusto	-1 203	-2 260	-2 890	-800	-750
Aineettomat hyödykkeet	-309	-900	-1 735	-400	-400
Sijoitukset	-1 627	-100	-100	-100	-100
Yhteensä	**-41 911**	**-70 020**	**-34 595**	**-26 110**	**-44 500**
Hyvinkään vesi	-3 395	-4 424	-7 675	-8 065	-8 640
Yhteensä	**-45 306**	**-74 444**	**-42 270**	**-34 175**	**-53 140**

Maanhankintaan on varattu 1,5 milj. euroa vuotta kohden kaikille suunnitelmakauden vuosille. Maanmyyntituloiksi on arvioitu 3,0 milj. euroa vuodelle 2027, 4,0 milj. euroa vuodelle 2028 ja 5,0 milj. euroa vuodelle 2029. Tämän lisäksi on jokaiselle vuodelle 1,0 milj. euroa elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien tuloarviota. Tätä vastaan on vastaavasti kunnallistekniikan investoinneissa samansuuruinen määrärahavaraus.

Talonrakennushankkeisiin on varattu 21milj. euroa vuodelle 2027. Suunnitelmavuosille 2028–2029 on varattu yhteensä 37,3 milj. euroa talonrakennushankkeisiin.

Hyvinkää Areenan investointi saatetaan loppuun vuoden 2027 aikana. Hankkeeseen on kokonaisuudessaan varattu 42,1 milj. euroa. Investointihankkeelle on vuodelle 2027 varattu 8,0 milj. euroa. Hankkeessa rakennetaan monitoimiareena ja oppilaitostilat Laurea Ammattikorkeakoululle.

Hangonsillan alueen uuden koulun ja päiväkodin, Vilinän, rakennus valmistuu vuoden 2027 aikana. Hankkeelle on varattu 7,0 milj. euroa määrärahoja vuodelle 2027.

Vuonna 2027 aloitetaan Vehkojan koulun liikuntahallin peruskorjaus, johon on varattu ensi vuodelle 0,2 milj. euroa. Peruskorjausta on tarkoitus jatkaa vuonna 2028–2029, jolloin hankkeeseen on varattu 5,0 milj. euroa.

Wanhan Laurean ja musiikkiopiston tiloja varten on vuodelle 2027 varattu 0,9 milj. euroa investointimäärärahaa.

Uimalan vanhan osan ja ulkoaltaan peruskorjaus on suunniteltu vuosille 2027–2029 ja hankkeeseen on varattu 25 milj. euroa. Lisäksi vuosille 2027–2028 on suunniteltu Martin kentän huoltorakennuksen laajennus 0,5 milj. euroa ja Metsäkaltevan lähiliikuntapaikan huoltorakennus 0,6 milj. euroa vuodelle 2026. Omatoimikirjaston edellyttämiin muutostöihin on suunniteltu 0,5 milj. euroa vuodelle 2027. Muihin rakennusten peruskorjauksiin on varattu 2,5 milj. euroa ja energiainvestointeihin 0,1 milj. euroa vuosittain.

Kunnallistekniikan rakentamiseen on varattu 7,6 milj. euroa vuodelle 2027 ja 27,8 milj. euroa taloussuunnitelmavuosille 2029–2030.

Uudisrakentamisen osuus vuodelle 2027 on 1,8 milj. euroa. Näitä hankkeita ovat muun muassa Vt 25 Kalevankadun liittymän parantaminen, Urheilukadun silta, Well business parkin ja Metsäkaltevan alueet sekä Palopuron kevyenliikenteenväylän rakentaminen.

Korvausinvestointeihin on varattu 4,1 milj. euroa sekä liikunta- ja ulkoilualueisiin 0,8 milj. euroa. Lisäksi elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien kunnallistekniikkaan on varattu 1,0 milj. euroa. Kunnallistekniikan korvausinvestointien isompia hankkeita ovat Helenen-, Pappilan- ja Kasöörinkatujen saneeraus.

Koneisiin ja kalustoon on varattu 2,9 milj. euroa vuodelle 2027 ja vuosille 2028–2029 yhteensä 1,6 milj. euroa.

Aineettomissa hyödykkeissä on varattu vuodelle 2027 ICT:n kehittämisinvestointeihin 1,7 milj. euroa ja taloussuunnitelmavuosille 2028–2029 yhteensä 0,8 milj. euroa. ICT-kehittämisinvestoinneissa on varauduttu mm. HR ja talous -järjestelmien uudistamiseen.

Sijoituksissa on vuosittainen 0,1 milj. euron varaus mahdollisia osake-, ym. hankintoja varten.

Investointilaskelma 2027–2031

AINEELLISET HYÖDYKKEET	2027	2028	2029	2030	2031
Maa- ja vesialueet					
Maanhankintamenot	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Maanmyyntitulot	3 000	4 000	5 000	5 500	5 500
Elinkeino- ja asuntopoliittiset tontit	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Maa- ja vesialueet yhteensä					
Investointimenot	**-1500**	**-1500**	**-1500**	**-1500**	**-1500**
Rahoitusosuudet					
Myyntituotot	**4 000**	**5 000**	**6 000**	**6 500**	**6 500**
Nettomenot	**2 500**	**3 500**	**4 500**	**5 000**	**5 000**

TALONRAKENNUSINVESTOINNIT	brm² (arvio)	Hanke yh-teensä	2027	2028	2029	2030	2031	poisto/v
Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen raken-nukset								
*Vehkojan koulu liikuntahallin peruskorjaus		-5 200	-200	-3 000	-2 000			-260
Hakalantalo		-15 530				-530	-15 000	-777
Hangonsillan alueen uusi koulu ja päiväkoti uudisrakennus	9 229	-36 300	-7 000					-1 815
*Hyvinkäänkylän koulu		-10 020			-300	-9 700	-20	-501
Kytäjän koulu		-1 530					-30	-77
Nopon koulu		-1 760		-60	-1 700			-88
*Pohjoispuiston koulu		-15 400			-150	-250	-15 000	-770
**Ridasjärven koulu		-1 500			-150	-1 350		-75
Wanha Laurea ja musiikkiopiston tilat		-900	-900					-45
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen rakennukset								
Hyvinkää Areena	12700 brm²	-42 100	-8 000					-2 105
Uimalan vanhan osan ja ulkoaltaan peruskorjaus		-25 000	-1 000	-8 900	-15 000			-1 250
Martin kentän huoltorakennuksen laajennus	150	-520	-20	-500				-26
Metsäkaltevan lähiliikuntapaikan huoltorakennus	150	-600	-600					-20
Omatoimikirjasto		-500	-450					-25
Muut rakennukset								
***Sandelininkadun jugendlinnan peruskorjaus		-8 000			-300	-7 700		-400
Rakennusten peruskorjaukset ja muutostyöt			-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	
Energiainvestoinnit		-200	-100	-100	-100	-100	-100	-10

**Kouluverkkoselvityksestä riippuvainen*
***Erillisselvitys 2026 -riippuvainen*
****Mikäli säilyy kaupungin omistuksessa*

Rakennukset yhteensä	2027	2028	2029	2030	2031	poisto/v
Investointimenot	**-20 770**	**-15 060**	**-22 200**	**-22 130**	**-32 650**	
Rahoitusosuudet						
Myyntituotot						
Nettomenot	**-20 770**	**-15 060**	**-22 200**	**-22 130**	**-32 650**	**-8 313**

Hankkeet, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia on esitetty taulukossa kursivoituna. Sitovuustasot on määritelty talousarvion kappaleessa Sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	Hanke yhteensä	2027	2028	2029	2030	2031	poisto/v
Kunnallistekniikan uudisrakentaminen yhteensä	**-916**	**-1 750**	**-1 750**	**-13 450**	**-14 550**	**-8 050**	-183
Kunnallistekniikan uudisrakentamisen hankkeet, yli 500 000 euroa		*-1 300*	*-1 300*	*-13 000*	*-14 100*	*-7 600*	
Läntisen yhdystie sekä Kalevankadun kiertoliittymä	*0*						
Vt 25 Kalevankadun liittymän parantaminen, kaupungin osuus 50 %	*-2 000*	*-300*					
Urheilukadun silta	*-7 900*	*-200*		*-3 000*	*-4 500*		
Urheilukatu (Urheilukadunsilta-Kauppalankatu) Kauppalankatu (Urheilukatu-Ahjonkatu)	*-1 600*				*-1 600*		
Sillankorvankadun jatkekatu	*-500*			*-500*			
Riihimäenkatu	*-1 300*					*-1 300*	
Ahjonkatu	*-300*					*-300*	
Kravunlaakso 2	*-1 500*			*-1 500*			
Well	*-30 000*	*-200*	*-1 300*	*-8 000*	*-8 000*	*-4 000*	
Nummenmäki	*-10 000*			*0*	*0*	*-2 000*	
Itäinen ohikulkutie, kaupungin osuus 50 %	*-31 100*						
Metsäkaltevan alueiden viimeistelyjä	*-600*	*-200*					
Palopuron kevyenliikenteenväylä, kaupungin osuus 50 %	*-600*	*-400*					
Kunnallistekniikan uudisrakentamisen alle 500 000 euron hankkeet yhteensä	*0*	*-450*	*-450*	*-450*	*-450*	*-450*	
Hankopaanankadun ja -raitin muutokset ja rata-alueen aita	*-550*	*-200*					
Levähdyspenkkien ja roskisten lisääminen	*-240*	*-50*					
Perhepuiston suunnittelu		*-50*					
Seuraavien vuosien kohteiden suunnittelu		*-150*					
Kunnallistekniikan korvausinvestoinnit yhteensä	**-4 044**	**-4 100**	**-4 900**	**-4 500**	**-4 500**	**-4 500**	
Kunnallistekniikan korvausrakentamisen hankkeet, yli 500 000 euroa	*0*	*-1 300*	*-2 500*	*-2 500*	*-2 500*	*-2 500*	
Helenenkatu, Pappilankatu, Kasöörinkatu saneeraus	*-1 700*	*-1 300*	*-400*				
Kunnallistekniikan korvausrakentamisen alle 500 000 euron hankkeet yhteensä	*0*	*-2 800*	*-2 000*	*-2 000*	*-2 000*	*-2 000*	
Verkatehtaan-/Kalevankadun liittymä		*-150*					
Kravunarkunkatu (Hakakalliontie- Metsäkaltevansilta)		*-300*					
Katujen pintojen saneeraus		*-450*					
Hulevesirakenteiden saneeraus tulvariskialueilla		*-170*					
Myllypolku, hulevesiviemärin saneeraus		*-140*					
Martinkoulun saattoliikenne		*-50*					
Liikennevalojärjestelmän uusiminen, sis. Hälytysajoneuvojen etuusjärj. (HALI)		*-60*					
Katuvalaistuksen saneeraus		*-320*					
Koirapuiston saneeraus		*-60*					
Leikkipaikan saneeraus		*-100*					
Parantolanpuiston ja Kirkkopuiston suunnittelu		*-50*					
Viheralueiden saneeraus		*-130*					
Kevyenliikenteenväylien pintojen saneeraus		*-100*					
Reunakivien saneeraus		*-80*					
Muistomerkkien ja taideteosten saneeraus		*-50*					
Siltojen saneeraus		*-40*					
Melumuurien saneeraus		*-40*					
Ajoratamerkintöjen ja liikennemerkkien saneeraus (lakimuutos)		*-80*					

Katuvalaistuksen uusiminen saneerauskohteissa		*-130*					
Seuraavien vuosien saneerauskohteiden suunnittelu		*-300*					
Elinkeino- ja asuntopoliittiset tontit, kunn.tekniikka	**0**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	**-1 000**	0
Liikunta- ja ulkoilualueet		**-750**	**-600**	**-600**	**-650**	**-250**	
Ulkoilureitit, pohja ja valaistus ja uimarannat		*-100*	*-150*	*-150*	*-150*	*-150*	
Kenttien perusparannus		*-50*	*-50*	*-50*	*-50*	*-50*	
Usmin ranta ja sauna						*-50*	
Ratsastusreitin perustaminen					*-150*		
Kankurin tekonurmi			*-400*				
Paavolan kenttä keinonurmi				*-400*			
Polariksen liikunta-alue		*-600*					
Keinonurmien uusiminen					*-300*		

Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	**Hanke yhteensä**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**poisto/v**
Investointimenot	**-4 960**	**-7 600**	**-8 250**	**-19 550**	**-20 700**	**-13 800**	
Rahoitusosuudet							
Myyntituotot							
Nettomenot	**-4 960**	**-7 600**	**-8 250**	**-19 550**	**-20 700**	**-13 800**	**-183**

KONEET JA KALUSTO	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**poisto/v**
Opetuslautakunta:	**-560**					
Opetuksen ja kasvatuksen kalustohankinnat	*-150*	*-150*	*-150*	*-150*	*-150*	*-60*
Vilinä ensikertalainen kalustaminen	*-410*					
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta:	**-1 730**					
Ulkoliikuntalaitteet	*-50*					
Omatoimikirjaston kalustus	*-70*					
Hyvinkääsali valaistusjärjestelmä	*-50*	*-50*				
Museopaloauto	*-10*					
**Pihkalan LED-näyttö / tulostaulu*	*-100*					
Hyvinkää Areenan kalustus	*-1 450*					
Tekninen lautakunta:						
Teknisen keskuksen kalustohankinnat	**-600**	**-600**	**-600**	**-600**	**-600**	-108,74
Kunnossapitokuorma-auto nosturilla	*-390*					
Hiekoitushiekanpoistolaite	*-30*					
Pakettiautot	*-60*					
Ajoleikkuri	*-20*					
Siivousrobotti	*-20*					
Yhdistelmäuunit	*-30*					
Vilinän ensikertainen kalustaminen - Ateria – ja puhtauspalv.	*-50*					

**tutkitaan vuokrausvaihtoehtoa*

Koneet ja kalusto yhteensä	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**poisto/v**
Investointimenot	**-2 890**	**-800**	**-750**	**-750**	**-750**	
Rahoitusosuudet						
Myyntituotot						
Nettomenot	**-2 890**	**-800**	**-750**	**-750**	**-750**	**-60**

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	2027	2028	2029	2030	2031	poisto/v
ICT-kehittämisinvestoinnit	-1 735	-400	-400	-400	-400	0
Arvopapereiden hankinta (/myynti)	-100	-100	-100	-100	-100	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**poisto/v**
Investointimenot	**-1 835**	**-500**	**-500**	**-500**	**-500**	
Rahoitusosuudet						
Myyntituotot						
Nettomenot	**-1 835**	**-500**	**-500**	**-500**	**-500**	**-169**

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2027	2028	2029	2030	2031
Investointimenot	**-34 595**	**-26 110**	**-44 500**	**-45 580**	**-49 200**
Rahoitusosuudet	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Myyntituotot	**4 000**	**5 000**	**6 000**	**6 500**	**6 500**
Nettomenot	**-30 595**	**-21 110**	**-38 500**	**-39 080**	**-42 700**

Investointien hankekortit

Vehkojan koulun peruskorjaus

AIKATAULU
1/2027–12/2029

EUROT

1. Investointisumma	5 200 000 €
2. Poistot	260 000 €

Hankkeen talousvaikutus syntyy liikuntahallin peruskorjauksen tai -uudisrakennuksen investointikustannuksesta. Käyttötalouskustannuksiin toimenpiteillä ei ole todennäköisesti merkitystä. Toteutus ja kustannusvaikutus täsmenee hankesuunnitelmassa.

HANKKEEN LAAJUUS

Vuosina 2027–2029 on tarkoitus toteuttaa liikuntasalin peruskorjaus tai korvaavan uudisrakennuksen toteutus.

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☒ Tarveselvitys ☒ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA
Kyseessä on tavanomainen elinkaarenaikainen PTS-toimenpide tai korvaaminen uudisrakennuksella.

Vilinä, Hangonsillan alueen uusi koulu ja päiväkoti uudisrakennus

AIKATAULU
1/2023–8/2027

EUROT

1. Investointisumma	36 500 000 €
2. Poistot	1 216 667 €
3. Käyttötalousvaikutus	675 000 € / v

Investointisumma ja käyttötalousvaikutus perustuu valtuuston hyväksymään hankesuunnitelmaan ja investointipäätökseen Tekla 24.6.2025 § 63. Käyttötalousvaikutus on täsmennetty talousarvioon 2027.

HANKKEEN LAAJUUS
Hankkeen tilaohjelman mukainen kokonaislaajuus on noin 9650 brm2. Hankkeen käyttäjämäärät ovat perusopetuksen osalta maksimi noin 480 oppilasta ja varhaiskasvatuksen rakenteellinen maksimi paikkamäärä on noin 200.

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Rakennus korvaa sisäilmaongelmaisen Aseman koulun sekä Hangonsillan päiväkodin. Lisäksi rakennukseen sijoittuu tällä hetkellä Martinkaaressa sijaitseva ympärivuorokautinen päiväkoti. Hanke toteutetaan puuhybridirakenteisena. Rakentaminen on käynnissä. Kohde valmistuu vaiheittain (4/2027 ja 8/2027).

Musiikkiopisto Laurea

AIKATAULU
1/2026–12/2027

EUROT

1. Investointisumma	900 000 €
2. Poistot	30 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Täsmentyy €

Hankkeen talousvaikutus syntyy Musiikkiopiston muutostöistä ja teknisistä vaatim muodostuvat tavanomaisista ylläpitokustannuksista.

HANKKEEN LAAJUUS

Muutetaan nykyiset luokkatilat musiikkiopiston käyttöön. Toiminnalliset muutostyöt kohdistuvat länsisiiven kahteen kerrokseen sekä auditorioon. Hankealue on n. 750m2

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA
Tila- ja teknisiä muutoksia tehdään Musiikkiopiston tilavaatimusten pohjalta.

Hyvinkää Areena

AIKATAULU
10/2024–04/2027

EUROT

1. Investointisumma	42 100 000 €
2. Poistot	1 520 000
3. Käyttötalousvaikutus	535 000€ / v

Hyvinkää Areena toteutetaan Hyvinkään kaupungin omistukseen tulevana monitoimiareenana. Areena tarjoaa nykyaikaiset tilat liikunta-, tapahtuma-, kulttuuri- ja koulutuskäyttöön sekä tukee Hangonsillan alueen kehittymistä. Hankkeen rahoituksesta vastaa Hyvinkään kaupunki. Areenan toiminnallinen konsepti perustuu monipuoliseen käyttöön ja laajaan käyttäjäkuntaan. Pysäköintiratkaisut toteutetaan osana Hangonsillan alueen kokonaisuutta hyödyntäen alueelle rakennettua pysäköinti-infrastruktuuria.

HANKKEEN LAAJUUS
Hankkeen laajuus on noin 13 000 brm2. Monitoimihallin edellyttämät pysäköintipaikat tulee jo valmistuneeseen Hangonsillan pysäköintilaitokseen. Hyvinkää Areenalle sijoittuu Laurea Ammattikorkeakoulun Hyvinkään kampus.

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA
Hyvinkää Areena toimii kaupungin monikäyttöisenä liikunta-, tapahtuma- ja kokoontumisympäristönä. Areena tuottaa tilaratkaisuja kaupungin palveluiden, oppilaitosten, urheiluseurojen, yhdistysten ja yritysten käyttöön. Tapahtumatoiminnan osalta Areena mahdollistaa paikallisten, valtakunnallisten ja kansainvälisten urheilu-, kulttuuri-, viihde- ja yritystapahtumien järjestämisen sekä tukee Hyvinkään vetovoiman, elinvoiman ja tapahtumatarjonnan kehittämistä.

Metsäkaltevan lähiliikuntapaikan huoltorakennus

AIKATAULU
01/2026–12/2027

EUROT

1. Investointisumma	600 000 €
2. Poistot	20 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	30 000 €

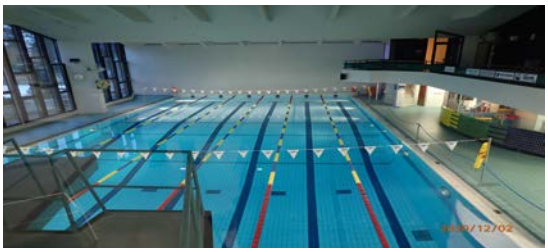
Hankkeen talousvaikutus syntyy uudisrakennuksen investointikustannuksesta. Käyttö tavanomaisista ylläpitokustannuksista.

HANKKEEN LAAJUUS
Vuosina 2026–2027 rakennutetaan Metsäkaltevan lähiliikuntapaikalle huoltorakennus.

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☒ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA
Metsäkaltevan lähiliikuntapaikkaa palvelemaan rakennutetaan huoltorakennus, jossa määrä säilyttää myös latukonetta.

Uimalan vanhan osan ja ulkoaltaan peruskorjaus

AIKATAULU
1/2026–12/2029

EUROT

1. Investointisumma	24 900 000 €
2. Poistot	1 245 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Täsmenee hankkeen edetessä

HANKKEEN LAAJUUS

Peruskorjataan ns. Vanha uimala ja ulkoalueet. Uimalan laajuuteen ei ole tulossa muutoksia. Korjaus painottuu tekniikan uusimiseen, käytännössä koko tekniikka uusitaan. Sisäpuolella rakenteita peruskorjataan kuntotutkimuksen pohjalta, suurimmat rakenteelliset korjaustarpeet ovat 25 metrin altaan betonirakenteissa. Kaikki pintamateriaalit uusitaan ja sisätilojen akustiikkaa ja esteettömyyttä parannetaan. Saattajien kanssa saapuville varataan oma pesu/pukutilansa. Ravintolan toimivuuteen kiinnitetään huomiota siten että se palvelisi paremmin myös ulkoaluetta.

Ulkopuolella suurimmat peruskorjaustarpeet kohdistuvat 50 metrin altaaseen, joka ei ole tällä hetkellä vesitiivis. Tutkitaan myös mahdollisuutta toteuttaa syvempi lasten allas, joka jo alueella aiemmin on ollut. Alueen esteettömyyttä myös parannetaan. Muutosten myötä alueelle tarvitaan myös lisää teknistä tilaa (esim. Vedenkäsittelylle). Jatkossa sisä- ja ulkopuolen altaiden vedenkäsittelyjärjestelmät tulevat olemaan eroteltavissa toisistaan. Alueen kaupunkikuvallinen arvo tulee ottaa niin ikään huomioon jatkosuunnittelussa.

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☒ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Kyseessä on uimalan vanhan osan peruskorjaus sekä ulkoalueiden peruskorjaus. Hankkeen yhteydessä tehdään käyttäjämuutoksia.

Martin kentän huoltorakennuksen laajennus

AIKATAULU
1/2027–12/2028

EUROT

1. Investointisumma	520 000 €
2. Poistot	17 333 €
3. Käyttötalousvaikutus	20 000 €

Hankkeen talousvaikutus syntyy nykyisen rakennuksen laajennuksen investointikustannuksesta. Käyttötalouskustannukset muodostuvat tavanomaisista ylläpitokustannuksista.

HANKKEEN LAAJUUS

Täsmenee hankesuunnitelmassa.

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☒ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA
Martin kentän huoltorakennusta laajennetaan kentän laajennuksesta aiheutuvan tilan tarpeen kasvun vuoksi.

Omatoimikirjasto

AIKATAULU
1/2026–12/2027

EUROT

1. Investointisumma	500 000 € (toteutus 450th€)
2. Poistot	20 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Täsmentyvät suunnittelun edetessä

Hankkeen talousvaikutus syntyy muutostyön investointikustannuksesta sekä kalustokustannuksista. Käyttötalouskustannukset (kuten ohjelmisto- ja vartiointikustannukset) täsmentyvät suunnittelun edetessä.

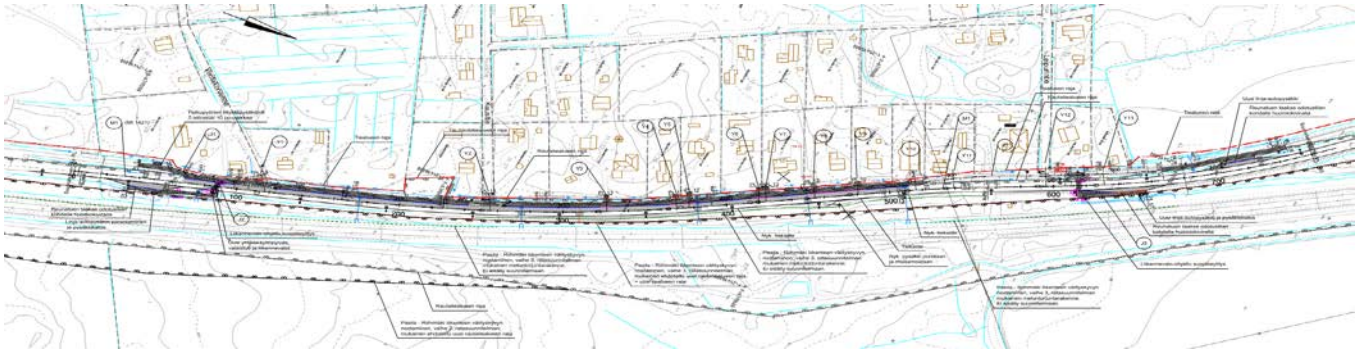
HANKKEEN LAAJUUS
Kirjastoon on tarkoitus tehdä muutostyöt, joilla mahdollistetaan omatoimikirjaston käyttö.

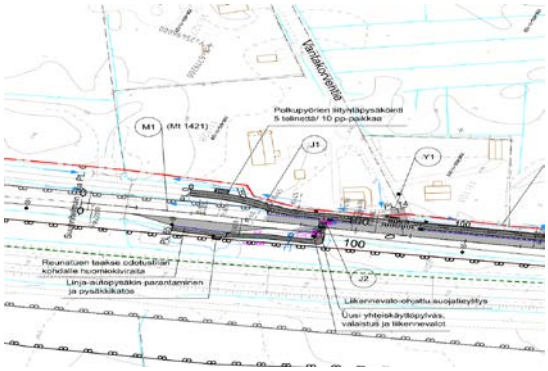
Tarve, laajuus, kustannukset ja aikataulu tarkentuvat hankesuunnittelun edetessä.

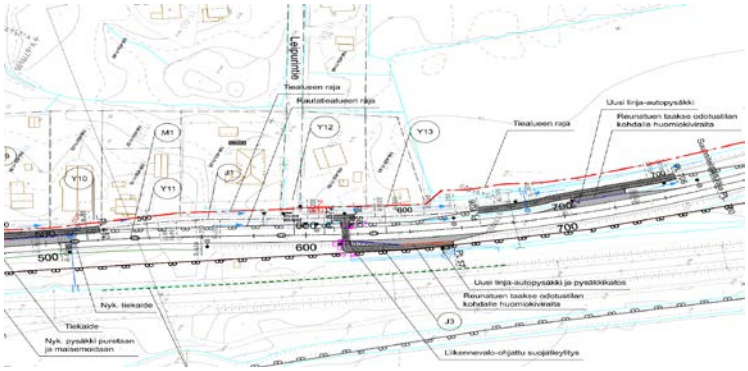
HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA
Kirjastoon on tarkoitus tehdä muutostyöt, joilla mahdollistetaan omatoimikirjaston käyttö.

Palopuron kevyenliikenteenväylä

AIKATAULU
1/2026–12/2028

EUROT

1. Investointisumma	600 000 €
2. Poistot	24 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	ei ole (kunnossapito valtion vastuulla)

HANKKEEN LAAJUUS

Palopurolle saneerataan valtion kanssa yhteishankkeena kevyenliikenteenväylä ja samalla rakennetaan uutta liikennevalo-ohjattua suojaylitystä

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Palopurolle saneerataan valtion kanssa yhteishankkeena kevyenliikenteenväylä ja samalla rakennetaan uutta liikenne-valo-ohjattua suojaylitystä. Kaupungin osuus (esitys 50 %) sovitaan erillisessä toteuttamissopimuksessa.

Kunnossapitokuorma-auto nosturilla

Havainnekuva on luotu. Se esittää Scania P450 -tyyppistä talvikunnossapitoautoa, jossa on HIAB-nosturi, etuaura ja alusterä talvikunnossapidon käyttöön.

AIKATAULU
1/2027–12/2027

EUROT

1. Investointisumma	390 000 €
2. Poistot	15 600 €
3. Käyttötalousvaikutus	ei aiheuta muutosta

HANKKEEN LAAJUUS

Hankinnalla korvataan kaksi nykyistä kuorma-autoa.

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA
Tällä hetkellä kaupungilla on kaksi toiminnallisesti erilaista vanhaa kuorma-autoa, toisessa on raskas Hiab-nosturi ja toisessa on katujen kunnossapidon kesä- ja talvikunnossapitovarustus. Tarkoitus on yhdistää nämä toiminnat yhteen ajoneuvoon. Nykyinen Hiab- nosturilla ja vaihtolavalla varustettu kuorma-auto on vuosimallia 2008 ja sillä on ajettu noin 267 000 km. Nosturiin on tehtävä 10 vuoden välein raskas huolto. Toinen kuorma-auto on vuosimallia 2003 ja sillä on ajettu noin 428 000 km. Korvattavat kuorma-autot ovat lähes 20 ja 25 vuotta vanhoja vuoden 2027 lopulla uuden kuorma-auton käyttöönottovaiheessa.

Helenenkatu, Pappilankatu, Kasöörinkatu saneeraus

AIKATAULU
1/2027–12/2028

EUROT

1. Investointisumma	1 800 000 €
2. Poistot	90 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	ei aiheuta muutosta

HANKKEEN LAAJUUS

Kuvassa punaisella merkityltä alueelta uusitaan Helenenkadun, Pappilankadun ja Kasöörinkadun katurakenteet alueella toteutettavan vesihuoltosaneerauksen yhteydessä.

HANKEEN VAIHE
☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Hanke toteutetaan alueella toteutettavan vesihuoltosaneerauksen yhteydessä. Alueen vesijohdot ja jätevesijohdot on pääasiassa 1950–1960 luvulta, vanhimmat ovat vuodelta 1944. Kun alueen vesihuoltoverkosto uusitaan, on kustannustehokkainta uusia samalla myös katurakenteet. Hankkeen yhteydessä täydennetään myös alueen hulevesiverkosto kattamaan koko saneerattavan alueen.

Rahoitusosa
Rahoituslaskelma

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat vähennyslaskukaavan muodossa. Toiminnan ja investointien rahavirta esitetään välisummana. Ylijäämäinen välisumma osoittaa investointien rahoituksen toteutuvan kokonaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma kertoo määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kaupungin maksuvalmiuteen.

Talousarviovuonna 2027 kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on 14,7 milj. euroa negatiivinen. Kaupungin ja Hyvinkään Vesi -liikelaitoksen toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä on puolestaan 19 milj. euroa negatiivinen. Myös suunnitelmavuosina toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena. Tähän vaikuttaa investointitarpeiden voimakas kasvu.

Pitkäaikaisten lainojen lainanlyhennysten arvioidaan olevan 26,1 milj. euroa. Investointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseksi kaupunki on budjetoinut pitkäaikaisten lainojen lisäystä 45 milj. euroa. Vuoden 2027 lainakannan arvioidaan olevan 152,3 milj. euroa, mikä on 3227 euroa asukasta kohden.

Rahoituslaskelma, 1000 € kaupunki	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta	**19 403**	**21 978**	**11 428**	**11 408**	**12 475**	**15 798**	**15 683**	**14 914**
Vuosikate	21 589	24 402	13 428	13 108	14 975	18 298	19 083	19 114
Tulorahoituksen korjauserät	-2 186	-2 425	-2 000	-1 700	-2 500	-2 500	-3 400	-4 200
Investointien rahavirta	**-18 964**	**-39 637**	**-66 840**	**-66 970**	**-30 795**	**-30 595**	**-21 110**	**-38 500**
Investointimenot	-21 940	-42 755	-70 340	-70 170	-34 795	-34 595	-26 110	-44 500
Rahoitusosuudet inv.menoihin	196	535						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 781	2 583	3 500	3 200	4 000	4 000	5 000	6 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**439**	**-17 659**	**-55 412**	**-55 562**	**-18 320**	**-14 797**	**-5 427**	**-23 586**
Rahoituksen rahavirta	**12 264**	**22 975**	**59 579**	**59 579**	**18 842**	**18 967**	**10 695**	**29 287**
Antolainauksen muutokset	**128**	**83**	**54**	**54**	**54**	**54**	**54**	**54**
Antolainasaamisten lisäys	-9	-67						
Antolainasaamisten väh.	137	150	54	54	54	54	54	54
Lainakannan muutokset	**-5 476**	**17 995**	**59 525**	**59 525**	**18 788**	**18 913**	**10 641**	**29 233**
Pitkäaik. lainojen lisäys	30 000	35 000	81 000	81 000	46 000	45 000	39 000	57 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-36 907	-17 462	-21 475	-21 475	-27 212	-26 087	-28 359	-27 767
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 431	457						
Muut maksuvalm. muutokset	17 613	4 898						
Vaikutus maksuvalmiuteen	**12 703**	**5 316**	**4 167**	**4 017**	**522**	**4 170**	**5 268**	**5 701**

Tunnusluvut	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Investointien tulorahoitus, %	99,3	57,8	19,1	18,7	43,0	53,0	73,1	43,0
Lainakanta, 1000 € *)	87 318	104 856	164 381	164 381	152 169	152 294	162 935	192 168
Lainat, €/asukas	1 856	2 230	3 489	3 489	3 225	3 227	3 449	4 065
Asukasmäärä 31.12.	47 047	47 031	47 117	47 117	47 188	47 188	47 240	47 278

*) Lainakannassa huomioitu tp-ennuste, jonka mukaan v. 2026 lainakanta kasvaa 31 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa.

Rahoituslaskelma, 1000 € kaupunki + LL	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta	**23 254**	**25 670**	**14 752**	**14 732**	**15 926**	**19 254**	**18 803**	**18 034**
Vuosikate	25 440	28 094	16 752	16 432	18 426	21 754	22 203	22 234
Tulorahoituksen korjauserät	-2 186	-2 425	-2 000	-1 700	-2 500	-2 500	-3 400	-4 200
Investointien rahavirta	**-22 130**	**-43 032**	**-74 913**	**-71 394**	**-38 470**	**-38 270**	**-29 175**	**-47 140**
Investointimenot	-25 107	-46 150	-78 413	-74 594	-42 470	-42 270	-34 175	-53 140
Rahoitusosuudet inv.menoihin	196	535						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 781	2 583	3 500	3 200	4 000	4 000	5 000	6 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 123**	**-17 362**	**-60 161**	**-56 662**	**-22 544**	**-19 016**	**-10 372**	**-29 106**
Rahoituksen rahavirta	**-98**	**21 060**	**59 579**	**59 579**	**18 842**	**18 967**	**10 695**	**29 287**
Antolainauksen muutokset	**137**	**150**	**54**	**54**	**54**	**54**	**54**	**54**
Antolainasaamisten vähennys	137	150	54	54	54	54	54	54
Lainakannan muutokset	**-5 476**	**17 995**	**59 525**	**59 525**	**18 788**	**18 913**	**10 641**	**29 233**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	35 000	81 000	81 000	46 000	45 000	39 000	57 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-36 907	-17 462	-21 475	-21 475	-27 212	-26 087	-28 359	-27 767
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 431	457						
Muut maksuvalmiuden muutokset	5 241	2 916						
Vaikutus maksuvalmiuteen	**1 025**	**3 698**	**-582**	**2 917**	**-3 702**	**-49**	**323**	**181**

Tunnusluvut	TP 2024	TP 2025	Alkuper. TA 2026	Muutettu TA 2026	LTK 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Investointien tulorahoitus, %	102,1	61,6	21,4	22,0	43,4	51,6	65,0	41,8
Lainakanta, 1000 €*)	87 318	104 856	164 381	164 381	152 169	152 294	162 935	192 168
Lainat, €/asukas	1 856	2 230	3 489	3 489	3 225	3 227	3 449	4 065
Rahavarat 31.12.**)	29 974	33 215	32 633	36 132	16 556	20 210	16 879	17 060
Asukasmäärä 31.12.	47 047	47 031	47 117	47 117	47 188	47 188	47 240	47 278

*) Lainakannassa huomioitu tp-ennuste, jonka mukaan v. 2026 lainakanta kasvaa 31 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa.

**) TA-vuosien rahavarojen arvioidaan muuttuvan Vaikutus maksuvalmiuteen -erän verran. Rahavaroissa on huomioitu tp-ennuste 2026.

Hyvinkään kaupunkikonserni
Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet
Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan perusteet

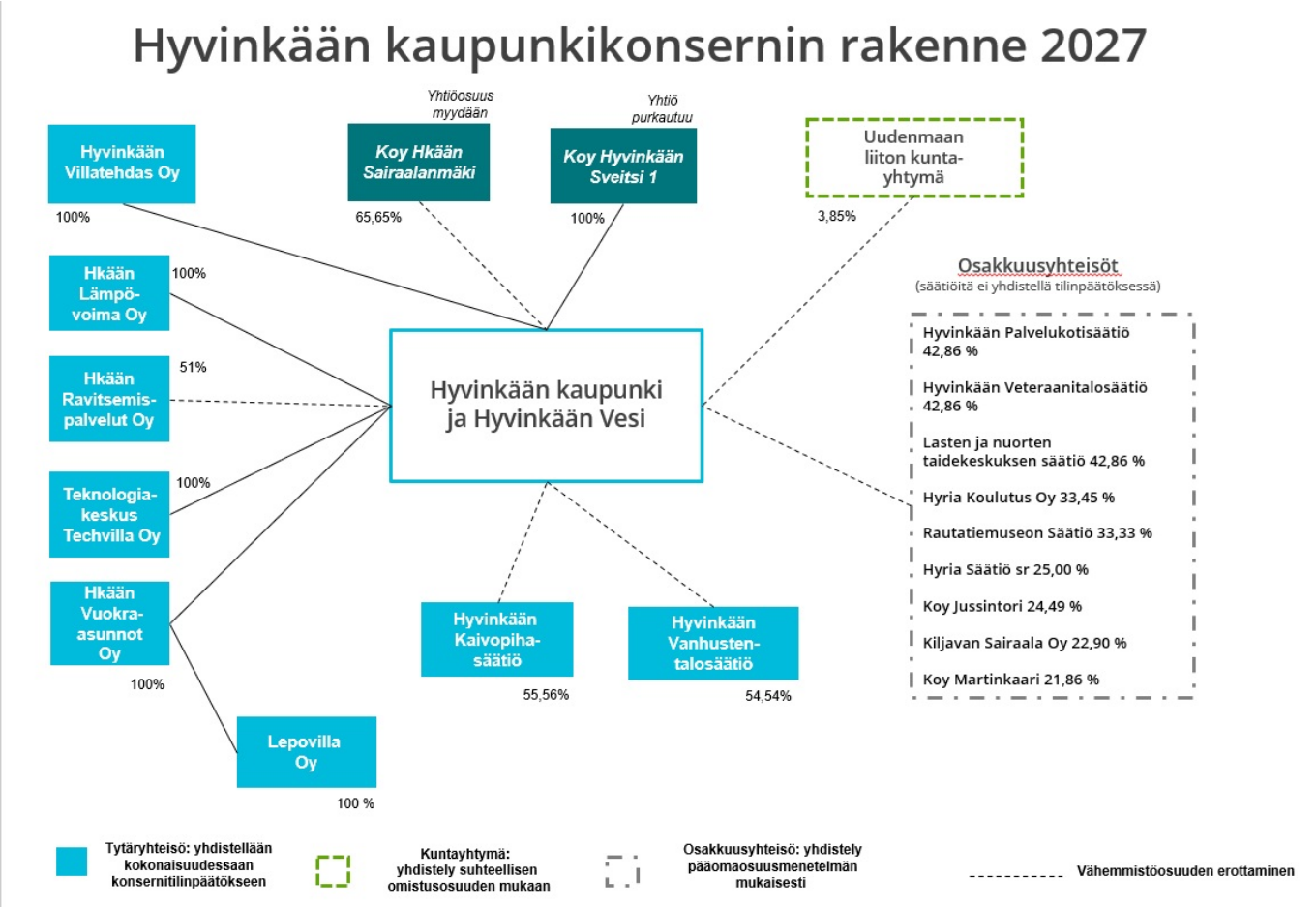
Hyvinkään kaupunkikonserni

Talousarvion laadintahetkellä Hyvinkään kaupunkikonserni muodostuu kahdeksasta tytäryhteisöstä (> 50 % omistus) ja yhdeksästä osakkuusyhteisöstä (20–50 % omistus) sekä Uudenmaan liiton kuntayhtymästä, joissa kaupunki on jäsenenä. Konsernista poistuvat kaavioon tummalla merkityt KOy Hyvinkään Sairaalanmäki myynnin ja KOy Hyvinkään Sveitsi 1 yhtiön purkautumisen myötä.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Hyvinkään kaupungin konserniohje tukee kaupunkikonsernin omistajapoliittista ohjausta, kaupunkistrategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa.

Kaupunginvaltuusto asettaa taloudellisesti merkittäville tytäryhteisöille keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Nämä tytäryhteisöt raportoivat taloutensa toteutumisesta kahdesti vuodessa: tammi-kesäkuun osavuosikatsauksen sekä koko vuoden tilinpäätöksen yhteydessä. Sitovien tavoitteiden etenemisestä nämä tytäryhtiöt raportoivat neljännesvuosittain.

Muut konserniin kuuluvat yhteisöt raportoivat omasta toiminnastaan ja taloudestaan vain tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinkään kaupunkikonsernin rakenne on viimeisinä vuosina yksinkertaistunut. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen poisti vapaaehtoiset kuntayhtymät konsernirakenteesta jättäen Uudenmaan liiton ainoaksi toimintaa harjoittavaksi kuntayhtymäksi. Vuoden 2025 TE-uudistus, sekä myöhemmin päätökset luopua kiinteistöjä hallinnoivista yhtiöistä vähentävät konserniin kuuluvien yhtiöiden lukumäärää.

Pelikirjan mukaisten tavoitteiden, periaatteiden ja kärkihankkeiden edistämistä pyritään tukemaan omistajaohjauksella kaikissa kaupunkikonserniin kuuluvissa yhteisöissä. Tämän onnistuminen vaatii hyvää ja toimivaa keskusteluyhteyttä konsernijohdon, ko. yhteisöjen hallitusjäsenten, sekä kaupungin muiden viranhaltijoiden välillä. Omistajaohjausta toteutetaan lisäksi yhtiökohtaisten osakassopimusten ja yhtiöiden omien yhtiöjärjestysten määräysten avulla.

Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet

Hyvinkään Lämpövoima Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2027

Hyvinkään Lämpövoima Oy:n tehtävänä on tuottaa ja toimittaa Hyvinkäälle kaukolämpöä kilpailukykyisesti ja ympäristöystävällisesti.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2027	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuu-henkilö	Yhteys Pelikirjaan
Irtautuminen fossiilisista polttoaineista Hyvinkään lämmöntuotannossa	TAVOITE: Irtautuminen fossiilisista polttoaineista Hyvinkään lämmöntuotannossa, kaukolämpöverkon CO2-päästöjen alentaminen ja kaukolämmön hintavakauden turvaaminen TOIMENPIDE: Suuren lämpövarastoinvestoinnin toteuttaminen suunnitelman mukaisesti	Lämpövarastoinvestointi toteutetaan suunnitelman mukaisesti siten, että se on käytössä vuoden 2027 loppuun mennessä.	Toimitusjohtaja	Kestävä kehitys -tukipilari
Uusiutuvan kaukolämmön osuuden kasvattaminen Hyvinkään lämmöntuotannossa	TAVOITE: Uusiutuvan kaukolämmön osuuden kasvattaminen Hyvinkään lämmöntuotannossa, kaukolämpöverkon CO2-päästöjen alentaminen ja kaukolämmön hintavakauden turvaaminen. TOIMENPIDE: Uuden sähkökattilainvestoinnin toteuttaminen suunnitelman mukaisesti	Sähkökattilainvestointi toteutetaan suunnitelman mukaisesti siten, että se on käytössä vuoden 2027 loppuun mennessä.	Toimitusjohtaja	Kestävä kehitys -tukipilari
Houkutteleva Hyvinkää yrityksille ja asukkaille	TAVOITE: Kaukolämmön hinta pidetään kilpailukykyisenä verrattuna lähialueen muihin energiayhtiöihin. TOIMENPIDE: Lämmönhankintakustannusten minimointi, tuotannon optimoinnin kehittäminen ja oman toiminnan tehokkuuden jatkuva parantaminen.	Hyvinkäällä kaukolämmön kokonaishinta on kilpailukykyinen verrattuna lähialueen muihin energiayhtiöihin. (Energiateollisuus ry:n tilastot 1.7. ja 1.1.)	Toimitusjohtaja	Menestyvä yrittämisen ja osaamisen kaupunki

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2027	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuu-henkilö	Yhteys Pelikirjaan
Yhtiön vakaa taloudellinen tilanne ja tuloutus omistajalle	TAVOITE: Yhtiö jakaa omistajalleen tilikauden 2026 tuloksen perusteella osinkoa 900 000 euroa omistajan asettaman tavoitteen mukaisesti TOIMENPIDE: Oman toiminnan jatkuva tehostaminen ja nopea reagointi mahdollisiin ennakoimattomiin energian hinnan muutoksiin.	Maksettu osinko omistajalle vuonna 2027 on yhteensä 900 000 euroa.	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2027

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy:n tehtävänä on tarjota edullisia ja monipuolisia vuokra-asuntoja hyvinkääläisille sekä toteuttaa osaltaan kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2027	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Yhtiön pitkäjänteisen toiminnan turvaaminen ja strateginen kehittäminen.	Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy:n uuden strategian valmistelu vuosille 2028–2032. Yhteistyössä hallituksen, omistajan ja henkilöstön kanssa.	Yhtiön hallitus käsittelee ja hyväksyy uuden strategian vuoden 2027 loppuun mennessä.	Toimitusjohtaja	Rohkeasti kehittyvä luontokaupunki
Yhtiön asuntokannan pitäminen kilpailukykyisenä Hyvinkään asuntomarkkinoilla.	Suokatu 18 -uudisrakennushankkeen rakentaminen etenee hyväksytyn aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti kohti valmistumista vuoden 2027 loppuun mennessä.	Kohteen kaksi kerrostaloa ovat valmiit ja vastaanotetut aikataulun mukaisesti 31.12.2027 mennessä. Hankkeen loppukustannus pysyy hyväksytyn kokonaiskustannusarvion ja erikseen hyväksyttyjen lisä- ja muutostöiden muodostaman tarkistetun kustannusarvion puitteissa.	Toimitusjohtaja	Rohkeasti kehittyvä luontokaupunki
Vuokralaispysyvyyteen vaikuttaminen	Säilytetään vuokralaisvaihtuvuus maltillisella 22 % tasolla. Toimenpiteinä asuntojen jatkuva kunnossapito, asukastapahtumat sekä vuokrien pitäminen kilpailukykyisellä tasolla.	Yhtiön vuokralaisvaihtuvuus on enintään 22 % vuonna 2027.	Toimitusjohtaja	Rohkeasti kehittyvä luontokaupunki
Vuokrausasteen pitäminen korkeana.	Varmistetaan asuntojen tehokas vuokraus ja minimoidaan tyhjien asuntojen määrä aktiivisella markkinoinnilla. Kaikissa kiinteistöissä, joissa on vuokrattavissa olevia vapaita asuntoja, on voimassa oleva vuokrausilmoitus sähköisessä markkinointikanavassa. Vuokraushakemusten käsittelyä tehostetaan tekoälyä hyödyntämällä.	Yhtiön vuokrausaste on 96 %.	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari

Yhtiön vakaan kassavirran varmistaminen	Vuokrasaamisten määrää vähennetään ennakoivalla asiakasohjauksella, tehokkaalla vuokravalvonnalla, varhaisella puuttumisella sekä maksujärjestelyjen hyödyntämisellä. Maksamattomista vuokrista muistutetaan viivytyksettä tekstiviestitse.	Vuokrasaamisten määrä enintään 1,35 % / liikevaihdosta.	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari

Hyvinkään Villatehdas Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2027

Hyvinkään Villatehdas Oy:n tehtävä on jalostaa kiinteistön rakennuskantaa ja tarjota kiinteistön tiloja ja puitteita tapahtumatuotannon järjestämiseen.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2027	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Vastuullinen yrityskulttuuri	TAVOITE: Vastuullisuuden kehittäminen ja havaittujen haitallisten kestävyysvaikutusten suunnitelmallinen vähentäminen. TOIMENPIDE: ESG-raportointijärjestelmän rakentaminen ja ESG-luokituksen saaminen.	ESG-raportointijärjestelmä on käytössä vuoden loppuun mennessä (K/E) ESG-luokitus on saatu vuoden loppuun mennessä (K/E)	Toimitusjohtaja	Kestävä kehitys -tukipilari
Turvallinen toimintaympäristö	TAVOITE: Kiinteistön teknisen turvallisuuden parantaminen ja turvallisuuden tunteen vahvistaminen. TOIMENPIDE: Teknisten turvallisuusjärjestelmien uudistaminen, valaistuksen parantaminen, säännölliset poistumisharjoitukset ja yleisten alueiden kameravalvonnan integrointi viranomaisten järjestelmiin. Tiedottamisen lisääminen kiinteistön käyttäjäturvallisuuteen liittyvissä asioissa.	Kameravalvontajärjestelmä yleisillä alueilla on kattavasti uudistettu ja liitetty riittävän tasoisesti viranomaisten järjestelmiin vuoden loppuun mennessä (K/E) Koko kiinteistön laajuinen poistumisharjoitus on pidetty toukokuun loppuun mennessä (K/E) Käyttäjäturvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen vaikuttavat asiat on kartoitettu, sekä ryhdytty ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin (K/E)	Toimitusjohtaja	Turvallisuus -tukipilari

Kiinteistön käyttöasteen kasvattaminen	TAVOITE: Toimistotilojen laskevaan kysyntään vastaaminen. TOIMENPIDE: Vuokrausasteen kasvattaminen ja vuokralla olevien toimitilojen lukumäärän lisääminen kiinteistön päärakennuksessa.	Vuokrausasteen kasvattaminen (+ 10 %) vuoden 2027 loppuun mennessä. Tavoite 89 %:n vuokrausaste (K/E) Vuokrattujen toimitilojen lukumäärän nostaminen (+ 5 tilaa) vuoden 2027 loppuun mennessä. Tavoite 52 tilaa vuokrattuna (K/E)	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari
Rakennusten teknisen kunnon ylläpidon tehostaminen	TAVOITE: Kiinteistön rakennusten laajojen peruskorjausten ennakointi. TOIMENPIDE: PTS-suunnitelman päivittäminen	Uusi PTS-suunnitelma on laadittu 30.11.2027 mennessä (K/E)	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari

Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalanmäki – Sitovat tavoitteet vuodelle 2027

Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalanmäen tehtävänä on omistaa, hallita ja vuokrata Hyvinkään Sairaalan käyttämiä maa-alueita ja rakennuksia.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2027	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi	Asiakastyytyväisyyden parantaminen	Asiakaspalaute ja palautteeseen reagoiminen. Mittari: saadut asiakaspalautteet kpl sekä vastausprosentti	Toimitusjohtaja	Demokratia ja osallisuus -tukipilari
Yhtiön rakennusten erinomainen kiinteistömanageeraus	Hallinnollisten, taloudellisten ja teknisten tehtävien hoito.	Varmistaa päivittäisten asioiden sujuminen, jota arvioidaan hallituksen kokouksessa. Mittari: hallituksen antama palaute.	Toimitusjohtaja, hallitus	Talous -tukipilari
Operatiivisen tuloksen taso	Operatiivisen pitkänaikavälin nolla/positiivisen tuloksen saavuttaminen	Operatiivinen pitkän aikavälin tulos positiivinen, siten että hoitovastikkeiden kumulatiivinen ylijäämä on hallinnassa ja vastikkeiden mahdollisimman pieni vaihtelu taloudellisen tilanteen mukaan	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari
B- ja H-rakennuksien sekä pysäköintilaitoksen tekninen ylläpito	Huoltokirjanmukaiset ennakoivat huollot ja tarkistukset sekä mahdolliset käytöstä aiheutuvien vikojen nopea korjaaminen	Huoltokirjan täyttöaste seurantavuoden lopussa 100 %, Kiinteistöhuollon vasteaika alle 2,5 työpäivää.	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari
Kulutusseuranta	Kulutuksien vertailu vastaavan sairaalarakennuksen arvoihin.	Kulutukset ja hoitokustannukset ovat verrokkiryhmää pienemmät Lämmönkulutus < 101 kWh/brm²/v; sähkönkulutus < 115 kWh/brm²/v; vedenkulutus < 31 000 l/brm3/v	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari
Takuunalaisten töiden tekeminen, B- ja H-rakennus	Takuunalaisten vikojen ja puutteiden raportointi ja korjaaminen.	Takuuajan vikojen ja puuteiden korjauttaminen pääurakoitsijalla. Tavoitteena jatkuva vikojen ja puutteiden 0-taso	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2027	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Turvallisuustoimintojen kehittäminen	Turvallisuuden parantaminen kiinteistöylläpidon toimin	Kiinteistön ylläpitoon liittyviä työtapaturmia eikä läheltä piti -tilanteita tapahdu. Koy:n vastuulla olevia kyberturvallisuusvaaratilanteita ei esiinny	Toimitusjohtaja	Turvallisuus -tukipilari
Vastuullisuus ja kestävän kehityksen noudattaminen	Toimivien ja viihtyisien terveydenhuoltoon tarvittavien tilojen tarjoaminen energiatehokkaasti.	99 % ostetusta energiasta on päästötöntä ja oma sähköntuotanto aurinkovoimalalla on 30 % sähkön kokonaiskulutuksesta	Toimitusjohtaja, hallitus	Kestävä kehitys -tukipilari

Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernihallinnan perusteet

Riskienhallinta osana johtamisjärjestelmää

Kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmällä luodaan edellytykset toimivalle riskienhallinnalle, sisäiselle valvonnalle ja konsernivalvonnalle sekä niiden tuloksellisuudesta raportoinnille. Johtamisjärjestelmän avulla asetetaan tulos- ja vaikuttavuustavoitteita, ohjataan niiden saavuttamista ja muutosten hallintaa. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan menettelyt integroidaan osaksi johtamisen ja toiminnan prosesseja, rakennetaan sisälle organisaation toimintaprosesseihin. Näin merkittävimmät riskit tunnistetaan, niiden merkitys arvioidaan ja tarvittavat riskiä hallitsevat ratkaisut tehdään päätöksenteon, prosessien hallinnan ja toiminnan organisoinnin yhteydessä.

Sisäisellä valvonnalla edistetään kaupunkikonsernin tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia

Valvontajärjestelmän avulla valvotaan, että lainsäädäntöä, määriteltyjä toimintaperiaatteita ja annettuja ohjeita noudatetaan. Sisäinen valvonta on osa kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmää ja sisältää:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunkikonsernin luottamustoimielinten ja johtavien viranhaltijoiden sekä muiden osapuolten toimenpiteet, joilla parannetaan riskienhallintaa ja lisätään tavoitteiden ja päämäärien saavuttamisen todennäköisyyttä
- ne menettely- ja toimintatavat, joilla varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- johdon ja hallinnon toimintatavat asetettujen tavoitteiden toteutumisen, toimintaprosessien ja riskien arviointiin.

Konsernivalvonta

Konsernivalvonnalla varmistetaan, että kaupunkikonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perustana oleva tieto riittävää ja luotettavaa. Lisäksi varmennetaan, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, omaisuus ja voimavarat turvataan. Konsernivalvonnasta vastaa hallintosäännössä määritelty konsernijohto. Konserniohjeella ja omistajapoliittisilla linjauksilla tuetaan kaupunkikonsernin omistajapoliittista ohjausta, Pelikirjan (kaupunkistrategia) toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa. Konserniohjeella yhtenäistetään tytäryhteisöjen ohjausta, toimintakulttuuria ja käytäntöjä sekä emon ja tytäryhteisöjen välillä, että tytäryhteisöjen kesken. Hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohje täydentää konserniohjetta. Sen tarkoituksena on yhtenäistää tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja tehostaa hallitustyöskentelyä.

Kaupunkikonsernin kokonaisvaltainen riskienhallinta

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tulee olla järjestelmällistä, jäsenneltyä ja ajantasaista perustuen systemaattiseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Riskienhallinnan avulla parannetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa, raportointia ja lisätään sidosryhmien luottamusta. Sen avulla luodaan luotettava perusta suunnittelulle ja päätöksenteolle. Hyvä johtamis- ja hallintotapa muodostuu niiden prosessien ja rakenteiden yhdistelmästä, jota johto käyttää informoidessaan organisaatiota sekä toimeenpannessaan ja seuratessaan toimintoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunkikonsernin kokonaisvaltainen riskienhallinta:

- on johdon vastuualuetta ja olennainen osa kaikkia prosesseja
- lisää tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä ja tukee ennakoivaa johtamista
- kattaa olennaisimmat kaupunkikonsernin toimintaan ja talouteen liittyvät riskit
- varmistaa, että kaikkialla organisaatiossa noudatetaan kaupunkikonsernia koskevia lainsäädännön vaatimuksia
- auttaa päätöksentekijöitä tekemään tietoisia valintoja ja asettamaan toimintoja tärkeysjärjestykseen.

Riskien hallinnan päämäärä

Riskienhallinnan päämäärä on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta, asukaslähtöisyyttä, vastuullisten toimintatapojen toteutumista ja toiminnan jatkuvuutta ja uudistumista.

Riskienhallinnan tavoitteet	Edellytykset, joiden täytyttävä, jotta päämäärä voidaan saavuttaa	Periaatteet, joiden mukaan riskienhallintaa toteutetaan
Riskienhallinta luo perustan suunnittelulle ja päätöksenteolle. Sillä tuetaan päätöksentekoa kaupunkikonsernille hyväksyttävästä riskitasosta.	Kaupunkikonsernin organisaation ja sen toimintaympäristön ymmärtäminen siten, että käytettävissä on parasta saatavilla olevaa tietoa tavoitteisiin ja toimintaan liittyvistä epävarmuustekijöistä, riskeistä ja uusista mahdollisuuksista.	Strategiaprosessissa, tavoitteiden asettamisessa, päätöksenteossa ja johtamisessa otetaan huomioon sisäiset ja ulkoiset epävarmuustekijät ja niiden käsittelymahdollisuudet.
Riskienhallinnalla lisätään tavoitteiden toteutumisen todennäköisyyttä.	Riskienhallinta ei ole organisaation muista toiminnoista ja prosesseista erillinen toiminto. Riskienhallinta on osa johdon vastuualuetta ja olennainen osa kaikkia prosesseja.	Riskienhallinta on osa kaikkia kaupunkikonsernin prosesseja.
Riskienhallinnalla tuetaan resilienssiä, kaupunkiorganisaation kykyä selviytyä ja uudistua muuttuvissa olosuhteissa.	Resilienssiä tukeva riskienhallinta edellyttää organisaation yleisen sietokyvyn kehittämistä ja resurssien monipuolistamista, tehokasta viestintää ja päätöksentekoa.	Resilienssiä tukevalla riskienhallinnalla tunnistetaan potentiaalisia uhkia ja vähennetään epävarmuutta.
Riskienhallinnalla vähennetään tappioiden määrä mahdollisimman vähäiseksi.	Kaupunkikonsernin riskinottoa suhteessa riskinkantokykyyn seurataan säännöllisesti ja sitä arvioidaan strategiatyöskentelyn yhteydessä ja merkittävistä investoinneista päätettäessä.	Määritellyllä ja kuvatulla riskienhallinnan toimintamallilla varmistetaan riskienhallinnan dynaamisuutta, toistettavuutta ja ajantasaista reagointia muutoksiin.
Riskienhallinnalla tuetaan resurssien tehokasta ja vaikuttavaa kohdentamista ja käyttöä.	Käytössä on määritelty ja kuvattu riskienhallinnan toimintamalli sekä riskienhallinnan toimintasuunnitelmat kaikilla kaupunkikonsernin toimialoilla ja yksiköissä osana strategiaprosessia ja talouden sekä jatkuvuussuunnittelua.	Riskienhallinnan avulla jatkuvuuden turvaamiseksi kriittiset toiminnot ja niiden tarvitsemat resurssit varmistetaan. Riskien realisoitumiseen varaudutaan kriisi-, jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmien avulla sekä riittävällä vakuutusturvalla. Riskienhallinnan avulla vahinkoriskejä vältetään ja pienennetään.
Riskienhallinnalla tuetaan johtamista, hyvän hallintotavan noudattamista ja toimivaa raportointia.	Riskienhallinta ymmärretään monitasoisena kaupunkistrategiaa tukevana prosessina.	Riskejä arvioitaessa taloudellisten vaikutusten lisäksi arvioidaan vaikutuksia ihmisiin, ympäristöön ja organisaation maineeseen.
Riskienhallinnalla tuetaan ulkoistamisen ja kumppanuuksien hallintaa.	Yhdenmukaiset ja tehokkaat menetelmät, joilla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan riskejä ja niiden seurauksia.	Riskienhallinta on osa kaupunkikonsernin sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön arviointia.
Riskienhallinnalla ehkäistään väärinkäytöksiä.	Riskienhallinta on avointa ja kattavaa.	Riskienhallinnan avulla rikosten ja väärinkäytösten mahdollisuudet minimoidaan.

Kattava valvontajärjestelmä

Tavoitteena on, että ohjaus- ja valvontajärjestelmät tuottavat johtaville viranhaltijoille ja luottamustoimielimille oikeat ja riittävät tiedot päätöksenteon ja toiminnan arvioinnin pohjaksi. Valvonnan riittävyyden varmistamiseksi johto suunnittelee ja järjestää toiminnot tavalla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että riskit hallitaan tarkoituksenmukaisesti ja organisaation päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tehokkaasti ja taloudellisesti. Sisäistä valvontaa toteuttavat johto ja koko muu henkilöstö.

Hyvinkään kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvonta on järjestetty siten, että sisäinen valvonta sekä ulkoinen (tarkastuslautakunta ja tilintarkastus) ja sisäinen tarkastus yhdessä muiden valvonta- ja varmistustoimintojen (tietoturvan, tietosuojan, turvallisuuden, valmiuden ja jatkuvuuden hallinnan) kanssa muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Sisäiseen valvontaan, riskienhallintaa ja konsernivalvontaan liittyvät keskeiset ohjeet

- kaupunginvaltuuston hyväksymä hallintosääntö, johon on sisällytetty sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja tehtävät ja vastuut
- toimialojen toimintasäännöt
- omistajapoliittiset linjaukset
- hyvä hallinto- ja johtamistapa
- konserniohje
- muu sisäiseen valvontaan liittyvä ohjeistus on koottu Hyvinkään kaupungin intranettiin ja/tai julkaistu kaupungin www-sivuilla (ml. tietoturva ja tietosuoja)

Riskien määrittely ja luokittelu

Riski tarkoittaa epävarmuuden vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseen. Vaikutus on poikkeama odotetusta niin myönteisessä kuin kielteisessäkin mielessä. Riskiä kuvatessa viitataan mahdollisiin tapahtumiin, niiden seurauksiin tai niiden yhdistelmiin. Riski ilmaistaan tapahtuman seurausten ja riskin todennäköisyyden yhdistelmänä. Kaupunkikonsernin riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Riskienhallintaan liittyvät vastuut ja velvollisuudet

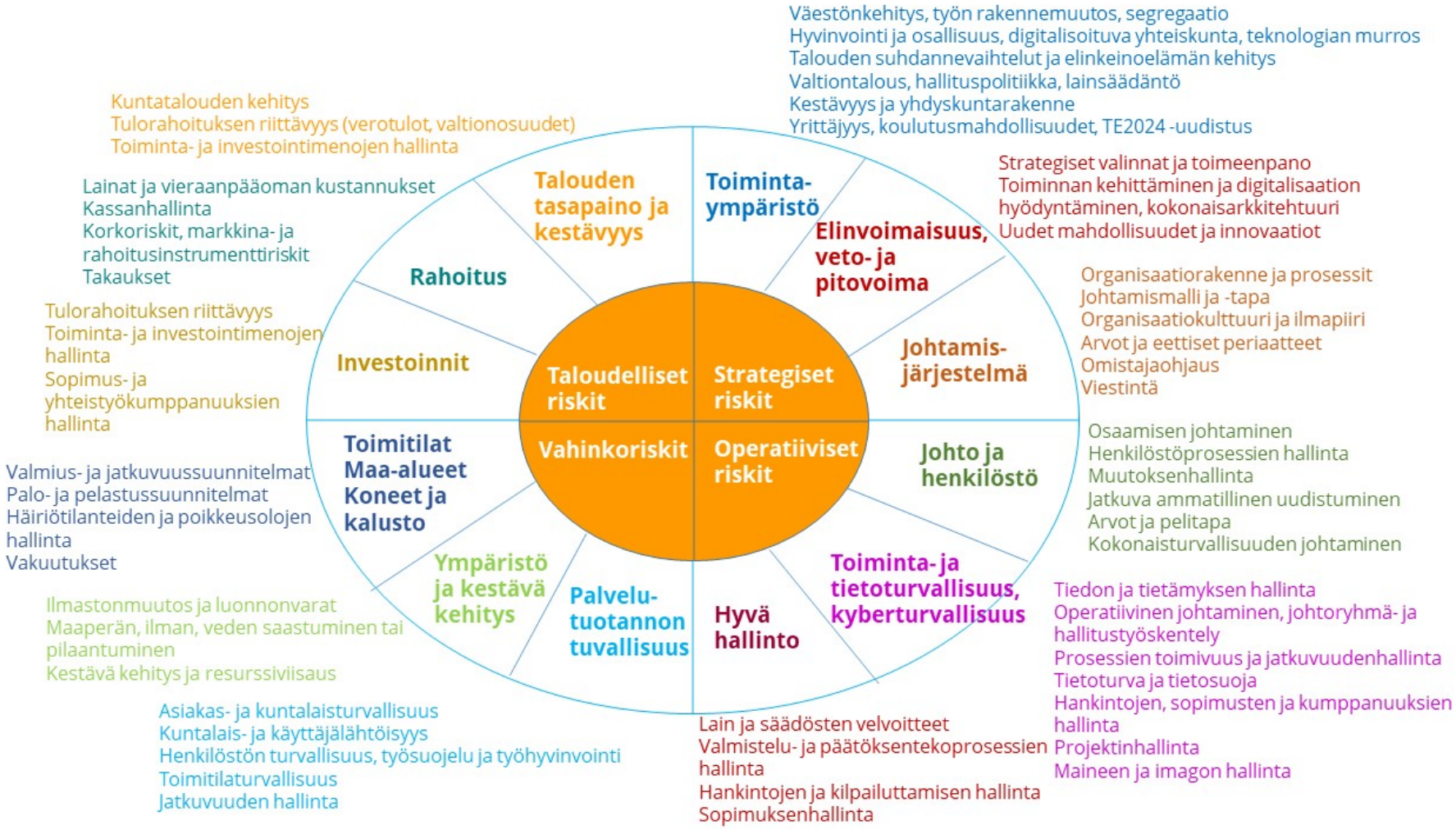
Kaupunginvaltuusto on hyväksymällä tämän dokumentin päättänyt sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan perusteet. Hallintosääntöön on kirjattu määräykset sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tehtävistä ja vastuista mukaan lukien tarkastuslautakunnan, sisäisen tarkastuksen ja muiden valvonta- ja varmistustoimintojen tehtävät ja vastuut.

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista koko kaupunkikonsernissa sekä toiminnan järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tilintarkastajien on kuntalain mukaan tarkastettava, ovatko kaupunkikonsernin sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti. Tilintarkastaja tarkastaa, onko kaupunginvaltuusto päättänyt sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan perusteet sekä ovatko niihin liittyvät tehtävät ja vastuut asianmukaisesti määritelty. Järjestämisen asianmukaisuutta tarkastettaessa kiinnitetään huomiota järjestelmän ja prosessien ohjeistukseen, toimeenpanon systemaattisuuteen, kokonaisvaltaisuuteen, tuloksellisuuteen sekä toimintakertomuksessa annetun raportoinnin riittävyyteen ja kattavuuteen. Tilintarkastaja todentaa, että kaupunginhallitus seuraa ja arvioi dokumentoidusti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan toimeenpanon tuloksellisuutta.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Konserniyhteisöjen ohjeistus on koottu Konserniohjeeseen ja sitä täydentävään Hyvä johtamis- ja hallintotapa -ohjeeseen.

Luottamushenkilöiltä ja virkamiehiltä edellytetään riittävää sitoutumista sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan toteuttamiseen. Johdon tehtävänä on vastata sisäiselle valvonnalle, riskienhallinnalle ja konsernivalvonnalle perustan luovan sisäisen toimintaympäristön, organisaatiorakenteen ja tehtäväjaon suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Johdolla on kokonaisvaltainen vastuu valvontajärjestelmän toimivuudesta ja tehokkuudesta. Sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan johtamistehtävää ja kokonaisuuden toimivuuteen liittyvää vastuuta ei voi delegoida. Sen sijaan valvontaan liittyviä tehtäviä voidaan delegoida. Turvallisuuspäällikkö koordinoi riskienhallinnan ja strategisen turvallisuustyön kehittämistä ja ylläpitoa, valmiussuunnittelua ja häiriötilanteiden hallintaa kaupunkiorganisaatiossa ja sen toimialoilla. Turvallisuuspäällikkö tekee yhteistyötä sidosryhmien, viranomaisten ja muiden kumppaniorganisaatioiden kanssa. Kaikilla henkilöstöön kuuluvilla on vastuu omalta osaltaan tukea hyvää sisäistä toimintaympäristöä, olla tietoinen sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan merkityksestä omien tehtäviensä ja tavoitteidensa näkökulmasta sekä toteuttaa omaan toimenkuvaan ja tehtäviin kuuluvia valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapoja.

Väestönkehitys, työn rakennemuutos, segregaatio
Hyvinvointi ja osallisuus, digitalisoituva yhteiskunta, teknologian murros
Talouden suhdannevaihtelut ja elinkeinoelämän kehitys
Valtiontalous, hallituspolitiikka, lainsäädäntö
Kestävyys ja yhdyskuntarakenne
Yrittäjyys, koulutusmahdollisuudet, TE2024 -uudistus
Kuntatalouden kehitys
Tulorahoituksen riittävyys (verotulot, valtionosuudet)
Toiminta- ja investointimenojen hallinta
Talouden tasapaino ja kestävyys
Toiminta-ympäristö
Strategiset valinnat ja toimeenpano
Toiminnan kehittäminen ja digitalisaation hyödyntäminen, kokonaisarkkitehtuuri
Uudet mahdollisuudet ja innovaatiot
Elinvoimaisuus, veto- ja pitovoima
Lainat ja vieraanpääoman kustannukset
Kassanhallinta
Korkoriskit, markkina- ja rahoitusinstrumenttiriskit
Takaukset
Rahoitus
Organisaatiorakenne ja prosessit
Johtamismalli ja -tapa
Organisaatiokulttuuri ja ilmapiiri
Arvot ja eettiset periaatteet
Omistajaohjaus
Viestintä
Johtamis-järjestelmä
Tulorahoituksen riittävyys
Toiminta- ja investointimenojen hallinta
Sopimus- ja yhteistyökumppanuuksien hallinta
Investoinnit
Taloudelliset riskit
Strategiset riskit
Vahinkoriskit
Operatiiviset riskit
Osaamisen johtaminen
Henkilöstöprosessien hallinta
Muutoksenhallinta
Jatkuva ammatillinen uudistuminen
Arvot ja pelitapa
Kokonaisturvallisuuden johtaminen
Johto ja henkilöstö
Toimitilat
Maa-alueet
Koneet ja kalusto
Valmius- ja jatkuvuussuunnitelmat
Palo- ja pelastussuunnitelmat
Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallinta
Vakuutukset
Ympäristö ja kestävä kehitys
Palvelu-tuotannon tuvallisuus
Hyvä hallinto
Toiminta- ja tietoturvallisuus, kyberturvallisuus
Tiedon ja tietämyksen hallinta
Operatiivinen johtaminen, johtoryhmä- ja hallitustyöskentely
Prosessien toimivuus ja jatkuvuudenhallinta
Tietoturva ja tietosuoja
Hankintojen, sopimusten ja kumppanuuksien hallinta
Projektinhallinta
Maineen ja imagon hallinta
Ilmastonmuutos ja luonnonvarat
Maaperän, ilman, veden saastuminen tai pilaantuminen
Kestävä kehitys ja resurssiviisaus
Asiakas- ja kuntalaisturvallisuus
Kuntalais- ja käyttäjälähtöisyys
Henkilöstön turvallisuus, työsuojelu ja työhyvinvointi
Toimitilaturvallisuus
Jatkuvuuden hallinta
Lain ja säädösten velvoitteet
Valmistelu- ja päätöksentekoprosessien hallinta
Hankintojen ja kilpailuttamisen hallinta
Sopimuksenhallinta

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Kaupungin hallintosäännön 120 § mukaan aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, valmistellaan seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä. Tullakseen käsitellyksi talousarvion yhteydessä aloite pitää jättää toukokuun loppuun mennessä.

Toukokuun loppuun mennessä ei ole esitetty talousvaikutteisia valtuustoaloitteita, jotka tulisi käsitellä vuoden 2027 talousarvion yhteydessä.

Liitteet

Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset
Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet
Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta

Liitteet

Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset

Alla olevassa laskelmassa on esitetty kaupunginjohtajan talousarvioesityksen sisältämät muutokset lautakuntien talousarvioesitykseen nähden.

Toimielin, palvelualue \ toimenpide **(positiivinen luku parantaa tulosta)**	**Yhteensä**	**Sivukulujen tarkistus**	**Muut muutokset**
Kaupunki yhteensä	**3 278 520**	**212 520**	**3 066 000**
Päätöksenteko	**1 014**	**1 014**	**0**
Kaupunginvaltuusto	57	57	
Tarkastuslautakunta	115	115	
Kaupunginhallitus	78	78	
Kaupungin johto	764	764	
Konsernipalvelut ja hallinto	**15 717**	**15 717**	**0**
Elinvoima	7 420	7 420	
Henkilöstö	2 801	2 801	
Talous	2 555	2 555	
Hallinto	2 941	2 941	
Opetuslautakunta	**140 015**	**140 015**	**0**
Hallinto ja kehittäminen	1 407	1 407	
Koulutus	90 112	90 112	
Varhaiskasvatuspalvelut	48 496	48 496	
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	**10 588**	**10 588**	**0**
Kulttuuri- ja hyvinvointi	10 588	10 588	
Tekninen lautakunta	**75 955**	**35 955**	**40 000**
Hallinto ja kehittäminen	1 477	1 477	
Tekninen keskus	65 599	25 599	40 000
Katujen kunnossapito, energiakustannukset			*40 000*
Tilakeskus	8 879	8 879	
Ympäristölautakunta	**3 774**	**3 774**	**0**
Ympäristökeskus	3 774	3 774	
Hyvinkään Vesi	**5 457**	**5 457**	
Rahoitusosa	**3 026 000**		**3 026 000**
Kunnallisvero			2 000 000
Osuus yhteisöveron tuotosta			800 000
Valtionosuudet			16 000
Korkokulut			310 000
Poistot			-100 000
Investointiosa	**2027**	**2028**	**2029**
Hiidenkiukaan päiväkodin peruskorjaus	200 000	1 000 000	
Liikunta- ja ulkoilualueet, kunnallistekniikka	50 000		
Kulttuuri- ja hyvintointilautakunta, irtain omaisuus	-50 000		
Rahoitusosa	**2027**		
Pitkäaik. lainojen lisäys	1 000 000		

Kaupunginhallitukseen ja lautakuntiin nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet 2027

Kaupunginhallitukseen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Well Business Park

Kärkihankkeen vastuuhenkilöt ovat kaupunkikehitysjohtaja ja tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Rakennamme Etelä-Suomen houkuttelevinta elinkeinoaluetta.	Tunnettuus kasvaa keskeisissä kohderyhmissä.	Markkinointitoimenpiteitä toteutetaan markkinointisuunnitelman mukaisesti.	Viestintäpäällikkö

Kasvun ja oppimisen polku

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Laadukas varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuslain mukaisten kelpoisuusvaatimusten täyttymisen varmistaminen ja kelpoisen henkilöstön osuuden ylläpitäminen.	Päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitetusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus.	Varhaiskasvatuksen johtaja
Vaikuttava työllisyydenhoito	Kehitämme ja toteutamme vaikuttavaa työllisyydenhoitoa yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa	Työllisyystilanne paranee edellisvuoteen nähden. • Työttömyysaste • Aktivointiaste • Pitkäaikaistyöttömien määrä • Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä • Työttömyysturvan kuntaosuusmenot	Työllisyyspäällikkö

Hyvinkää Areena

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Hyvinkää Areena on tunnettu liikunta-, tapahtuma- ja opiskelupaikka	Areenan tunnettuus kasvaa. Markkinointitoimenpiteitä toteutetaan markkinointisuunnitelman mukaisesti.	• Markkinointiviestinnän vaikuttavuutta arvioidaan seuraavilla mittareilla: • Mediaosumien määrä • Digitaalisten kanavien tavoittavuuden ja seuraajamäärien kehitys • Verkkosivujen, uutiskirjeen ja kampanjoiden tunnusluvut	Viestintäpäällikkö

Aseman koulun ja Koritsoonin alue

Kärkihankkeen vastuuhenkilöt ovat kaupunkikehitysjohtaja ja tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Aseman koulun ja Koritsoonin alue kehittyy monipuoliseksi keskustatoimintojen alueeksi, jossa liikenne on sujuvaa ja kaupunkiympäristö elävää sekä viihtyisää.	Valmistellaan Aseman koulun alueen konseptisuunnitelma/kaavaluonnos.	Konseptisuunnitelma/kaavaluonnos on laadittu.	Kaupunkikehitysjohtaja

Parantola

Kärkihankkeen vastuuhenkilöt ovat kaupunkikehitysjohtaja ja tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Parantolan alue on ainutlaatuinen yhdistelmä kulttuurihistoriaa, arkkitehtonista kauneutta ja luonnonläheistä rauhaa.	Käynnistetään suojellun kivilinnan uuden käytön osalta esiselvitys ml. markkina-analyysi ja laaditaan suojellun kivilinnan ja täydennysrakennettavan entisen terveyskeskuksen alueelle konseptisuunnitelma tulevan kaavoituksen pohjaksi.	Konseptisuunnitelma ja esiselvitys on laadittu.	Kaupunkikehitysjohtaja

Tukipilaritavoitteet

Demokratia ja osallisuus

Tukipilarin vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen	Otamme käyttöön säännöllisen kaupunkitasoisen 2 vuoden välein toteutettavan asiakaskyselyn.	Kysely on tehty ja kehittämiskohteet on tunnistettu.	Hallintojohtaja
Tavoitteenamme on avoin, osallistava ja luotettava valmistelu ja päätöksenteko.	Järjestämme osallisuusmallin mukaisia kuntalaisen vaikuttamismahdollisuuksia vahvistavia tilaisuuksia säännöllisesti.	Tilaisuuksia on järjestetty säännöllisesti.	Hallintojohtaja

Talous

Tukipilarin vastuuhenkilö on talousjohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Palvelutuotantomme ja -rakenteemme ovat tehokkaat ja niiden kehittäminen on jatkuvaa ja taloudellisesti kestävää.	Vuosittaisten tuottavuustavoitteiden asettaminen.	Osana vuoden 2028 suunnitteluprosessia on määritelty tuottavuustavoite.	Talousjohtaja
Palvelutuotantomme ja -rakenteemme ovat tehokkaat ja niiden kehittäminen on jatkuvaa ja taloudellisesti kestävää.	Kaupunki arvio suunnitelmallisesti organisaatiorakenteensa ja palveluiden järjestämistapojensa taloudellisuutta ja tuottavuutta.	Kaupunki kehittää tuotannon volyymitietojen seurantaa ja niiden kytkentää määrärahakäyttöön; ja Kaupunki teettää vuosittain vähintään yhden arvion jonkin palvelun kehittämismahdollisuuksista verrattuna vaihtoehtoisiin järjestämistapoihin.	Talousjohtaja
Palvelutuotantomme ja -rakenteemme ovat tehokkaat ja niiden kehittäminen on jatkuvaa ja taloudellisesti kestävää.	Kirjanpidon ja maksuliikenteen palvelut ovat laadukkaat ja tehokkaat.	Kirjanpidon ja maksuliikenteen järjestelmien hankintapäätös on tehty.	Talousjohtaja
Palvelutuotantomme ja -rakenteemme ovat tehokkaat ja niiden kehittäminen on jatkuvaa ja taloudellisesti kestävää.	Kaupunki varmistaa hankintojen kustannustehokkuuden koko hankinnan elinkaaren aikana.	Jokaisessa kynnysarvon ylittävässä hankinnassa on kilpailutusvaiheessa määritelty keinot, joilla mitataan sopimuskauden laatua ja kustannuksia. Seurantavastuu ja raportointitapa on määritelty.	Hankintapäällikkö
Lainamäärämme pysyy kohtuullisena kaupungin tulorahoitukseen nähden	Vähennämme aktiivisesti lainanottotarvettamme omaisuuden myynnillä omistajapolitiikan mukaisesti.	Myytyjen kiinteistöjen ja osakkeiden euromäärä.	Kaupunginjohtaja

Digitalisaatio

Tukipilarin vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Haemme aktiivisesti uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia toiminnan kehittämisen tueksi.	Toimintaprosessien uudistaminen tekoälyä tai muita teknologioita hyödyntäen.	Vähintään kahta prosessia on kehitetty.	Tietohallintopäällikkö
Kehitämme digitalisaation avulla johtamista, toiminnan ja talouden suunnittelua, palvelutuotantoa ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia. Edistämme digitalisaatiota ja sähköisiä palveluja suunnitelmallisesti.	Päivitämme digitiekartan.	Digitiekartta on päivitetty vuoden loppuun mennessä.	Tietohallintopäällikkö

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työarjen sujuvoittaminen modernia työtapaa edistämällä.	Henkilöstön modernien työtapojen käyttö on lisääntynyt M365-analytiikan perusteella.	Hallintojohtaja
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtelun edistäminen.	Henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn tuloksiin perustuen on toteutettu kehittämistoimenpiteitä.	Työhyvinvointi- ja työsuojelupäällikkö
Houkutteleva työnantaja	Johtamisen ja esihenkilötyön vahvistaminen digitalisaatiota hyödyntämällä	HR-järjestelmien hankintapäätös on tehty.	Henkilöstöjohtaja

Toimiva yhteispeli	Pelitapaan pohjautuvan toimintakulttuurin vahvistaminen	Esihenkilöt ovat suorittaneet fasilitointivalmennuksen ja käyneet läpi pelitaidot työyhteisönsä kanssa.	Työhyvinvointi- ja työsuojelupäällikkö

Kestävä kehitys

Tukipilarin vastuuhenkilöt ovat ympäristötoimenjohtaja (ekologinen kestävyys) ja sivistystoimenjohtaja (sosiaalinen kestävyys).
*Taloudellinen kestävyys sisältyy talous -tukipilariin.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Ekologisesti kestävä kaupunki	Ympäristöohjelman päivittäminen	Ympäristöohjelma on päivitetty vuoden 2027 aikana.	Ympäristötoimenjohtaja
Sosiaalisesti kestävä kaupunki	Toiminnallisen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toimintaperiaatteiden toteutumisen itsearviointi kaupungin palveluissa. Toimenpiteenä kysely kaupungin palvelualueille.	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan sisältyvien toimintaperiaatteiden toteutumista kaupungin palveluissa on arvioitu ja kehittämiskohteet tunnistettu.	Hyvinvointipäällikkö
Sosiaalisesti kestävä kaupunki	Sosiaalisesti kestävää kehitystä tukevan määräaikaisen kulttuuri- ja kumppanuustalon toiminnan käynnistäminen.	Toiminta on käynnistynyt vuoden loppuun mennessä.	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Turvallisuus

Tukipilarin vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Valmiussuunnittelun ja varautumisen vahvistaminen	Toimialojen valmiussuunnitelmien päivittäminen	Suunnitelmat on päivitetty vuoden aikana	Turvallisuuspäällikkö
Valmiussuunnittelun ja varautumisen vahvistaminen	Kartoittaa Hyvinkään kaupungin valmiussuunnitelman nykytila ja kehittämistarpeet.	Kartoitus toteutetaan syksyn 2027 aikana. Loppuraportti on valmis loppuvuodesta 2027.	Turvallisuuspäällikkö
Riskienhallinnan edistäminen	Riskienhallintamallin käyttöönotto ja vakiinnuttaminen.	Toimi- ja palvelualueiden riskikortit on tehty ja seurantapalavereja on pidetty säännöllisesti.	Turvallisuuspäällikkö

Opetuslautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Kasvun ja oppimisen polku

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Laadukas varhaiskasvatus	Vuoden 2026 VALSSI-kyselyn tulosten pohjalta tunnistettujen keskeisten kehittämiskohteiden systemaattinen edistäminen osana Karvin ylläpitämällä VALSSI-järjestelmällä toteutettavaa varhaiskasvatuksen lakisääteistä laadunarviointia.	Valssi-kyselyn 2026 yksikkökohtaiset (12 yksikköä) kehittämistoimenpiteet on kirjattu yksiköiden toimintasuunnitelmiin ja niiden toteutumista on arvioitu keväällä 2027	Varhaiskasvatuksen johtaja

Laadukas perusopetus	Kansallisen arvioinnin käyttöönotto matematiikka sekä äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineissa.	Arvioinnin tulokset maan keskiarvossa.	Koulutusjohtaja
Laadukas lukio-opetus	Opiskelijat valmistuvat suunnitellun aikataulun mukaisesti.	90 % suunnitelluista valmistumisista toteutuu.	Koulutusjohtaja
Eheä koulupolku	Jokaisella lapsella on eheä koulutuspolku toisen asteen tutkintoon saakka.	Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden osuus. Lukiokoulutuksen keskeyttäneiden määrä. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden osuus.	Koulutusjohtaja
Hyvinkään Opisto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuden laajentaa osaamistaan ja harrastaa monipuolisesti.	Monipuolinen kurssitarjonta	Kurssimäärä Osallistujamäärä Kurssipalaute ka (1–5)	Opiston rehtori

Hyvinkää Areena

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Areenan toiminta ja yhteistyö on sujuvaa	Toimintamallin ja -kulttuurin rakentaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Toimintamallin rakentaminen on käynnistetty	Sivistystoimenjohtaja

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Kasvun ja oppimisen polku

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Kirjaston rooli tiedon ja kulttuurin välittäjänä ja yhteisöllisyyden edistäjänä uudistuu.	Omatoimikirjaston käyttöönotto	Omatoimikirjasto on otettu käyttöön ja kävijämäärä on kasvanut edellisvuoteen nähden.	Kirjastotoimenjohtaja

Hyvinkää Areena

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Areenan toiminta ja yhteistyö on sujuvaa	Toimintamallin ja -kulttuurin rakentaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Toimintamallin rakentaminen on käynnistetty	Sivistystoimenjohtaja
Vetovoimaiset tapahtumat	Tapahtumatoiminnan käynnistäminen. Onnistuneesti järjestetyt tapahtumat	• Tapahtumien määrä • Kävijämäärä • Tapahtumajärjestäjille kohdennetun kyselyn tulokset	Kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö
Toiminta on taloudellisesti kestävää	Toiminnan ja talouden kehittäminen; Kartoitetaan todelliset tuotot ja toimintakulut.	Todellisten tuotot ja toimintakulut on kartoitettu.	Sivistystoimenjohtaja

Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Well Business Park

Kärkihankkeen vastuuhenkilöt ovat kaupunkikehitysjohtaja ja tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Rakennamme Etelä-Suomen houkuttelevinta elinkeinoaluetta.	Laaditaan alueen rakentamisen yleisaikataulu.	Aikataulu on laadittu.	Tekninen johtaja

Kasvun ja oppimisen polku

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Laadukkaat kasvun ja oppimisen tilat	Vilinän rakennustyöt etenevät yleisaikataulun mukaisesti	Rakennus valmistuu 30.6.2027.	Kiinteistöjohtaja

Hyvinkää Areena

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Monipuoliset liikunnan, kulttuurin ja oppimisen olosuhteet	Areenan rakennustyöt etenevät yleisaikataulun mukaisesti	Rakennus valmistuu 12.4.2027 mennessä	Kiinteistöjohtaja

Parantola

Kärkihankkeen vastuuhenkilöt ovat kaupunkikehitysjohtaja ja tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Parantolan alue on ainutlaatuinen yhdistelmä kulttuurihistoriaa, arkkitehtonista kauneutta ja luonnonläheistä rauhaa.	Parantolanpuiston ja Kirkkopuiston kehittämiseksi laaditaan suunnitelma kuntalaisia osallistavalla tavalla.	Suunnitelman laadinta on käynnistetty.	Tekninen johtaja

Tukipilaritavoitteet

Kestävä kehitys

Tukipilarin vastuuhenkilöt ovat ympäristötoimenjohtaja (ekologinen kestävyys) ja sivistystoimenjohtaja (sosiaalinen kestävyys).
*Taloudellinen kestävyys sisältyy talous -tukipilariin.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Ekologisesti kestävä kaupunki	Hyvä ilmanlaatu. Ilmanlaadun seuranta ja hiekanpoistoon liittyvät toimenpiteet	Tavoitetaso EU:n raja-arvot ja WHO:n ohjearvot	Tekninen johtaja

Talous

Tukipilarin vastuuhenkilö on talousjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Ennakoitava ja hallittu talous	Jatkuva seuranta ja yllätyksiin reagointi	Tilinpäätöksen ja marraskuun toimintakate ennusteen välinen ero alle 2,7 % palvelualueilla	Palvelualuejohtajat

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Turvallinen työpaikka	Työtapaturmien määrässä pyritään 0-tapaturmaan.	Vuoden tapaturmamäärä on pienempi kuin vuonna 2026	Palvelualuejohtajat
Henkilöstömme voi hyvin	Henkilöstön työhyvinvoinnin ja pitovoiman vahvistaminen	Henkilöstön tyytyväisyys on parantunut edelliseen kyselyyn nähden	Palvelualuejohtajat

Kehittyvät peruspalvelut ja muutosten hallinta

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Monipuoliset liikunnan olosuhteet	Uimalan peruskorjauksen suunnittelu etenee. Suunnittelun aikana osallistetaan hotellia ja eri käyttäjäryhmiä parhaan mahdollisen lopputuloksen saamiseksi	Rakennussuunnittelu käynnistyy vuonna 2027	Kiinteistöjohtaja

Ympäristölautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Ei kärkihanketavoitteita

Tukipilaritavoitteet

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Henkilöstömme voi hyvin	Ympäristökeskuksen henkilöstön työhyvinvoinnin ja pitovoiman vahvistaminen	Henkilöstön tyytyväisyys on parantunut tai vähintään yhtä suuri vuoden 2026 kyselyyn verrattuna.	Ympäristötoimenjohtaja

Kestävä kehitys

Tukipilarin vastuuhenkilöt ovat ympäristötoimenjohtaja (ekologinen kestävyys) ja sivistystoimenjohtaja (sosiaalinen kestävyys).
*Taloudellinen kestävyys sisältyy talous -tukipilariin.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Ekologisesti kestävä kaupunki	Laaditaan omaehtoisesti suojelluille alueille hoitosuunnitelma	Suunnitelma valmis vuoden loppuun mennessä.	Ympäristötoimenjohtaja
Ekologisesti kestävä kaupunki	Selvitetään luonnonarvokauppaan/ ekologiseen kompensaatioon soveltuvat kaupungin hallinnassa olevat alueet.	Selvitys valmis vuoden loppuun mennessä	Ympäristötoimenjohtaja

Kehittyvät peruspalvelut ja muutosten hallinta

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Laadukkaasti hoidetut lakisääteiset perustehtävät ja muutosten hallinta	Tietomallipohjaisen rakentamisen lupakäsittelyn edelleen kehittäminen.	Palvelut ovat uuden lainsäädännön mukaisia. Rakentamislupaa vaativista uudisrakennushankkeista 30 % käsitellään tietomalleja hyödyntäen.	Johtava rakennustarkastaja

Hyvinkään Vesi - Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Ei kärkihanketavoitteita

Tukipilaritavoitteet

Talous

Tukipilarin vastuuhenkilö on talousjohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Laskuttamattoman veden määrän väheneminen	Vesijohtoverkoston aluemittausjärjestelmän ohjelmiston valinta ja mittakaivojen rakentaminen	Uusia mittakaivoja rakennettu 5 kappaletta ja ohjelmisto toiminnassa	Verkostopäällikkö

Digitalisaatio

Tukipilarin vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Omaisuudenhallinnan kehittäminen	Laitossaneerauskohteiden priorisoinnin periaatteet ja prosessikuvaus laadittuna.	Priorisoinnin periaatteet on kuvattu ja prosessikuvaus laadittu.	Omaisuudenhallintapäällikkö

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Henkilöstön työkyvyn ylläpito ja parantaminen	Henkilöstön työhyvinvointia heikentävien tekijöiden selvittäminen henkilöstökyselyistä saatavien yksikkökohtaisten tulosten perusteella. Henkilöstön aktivointi kyselyyn vastaamiseen.	Vastausprosentin on oltava vähintään 75 %.	Vesihuoltojohtaja

Kestävä kehitys

Tukipilarin vastuuhenkilöt ovat ympäristötoimenjohtaja (ekologinen kestävyys) ja sivistystoimenjohtaja (sosiaalinen kestävyys).
*Taloudellinen kestävyys sisältyy talous -tukipilariin.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Yhdyskuntajätevesidirektiivin energianeutraaliustavoitteeseen valmistautuminen	Kaltevan jätevedenpuhdistamon aurinkovoimalan rakennussuunnittelu.	Rakennussuunnitelma on valmis.	Käyttöpäällikkö

Turvallisuus

Tukipilarin vastuuhenkilö on turvallisuuspäällikkö.

Strategiakauden päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Varautumisen ja riskienhallinnan tehostaminen	Varautumisen ja riskienhallinnan vuosikellon laatiminen ja käyttöönotto.	Vuosikello on käytössä.	Vesihuoltojohtaja

Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta

Erillisenä liitteenä kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen.

Hyvinkään kaupunki
PL 86 / Kankurinkatu 4–6
05801 Hyvinkää
p. 019 459 11